

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Beskattning av vissa delägare i riskkapitalfonder

Mars 2012

Sammanfattning

Beskattningen av vissa delägare och investerare i riskkapitalfonder har under senare tid diskuterats och varit föremål för utredning av Skatteverket. Diskussionen har handlat om i vilken omfattning inkomster från riskkapitalfonder ska tas upp som inkomst av tjänst eller som inkomst av kapital. I denna promemoria föreslås en beskattningsordning för delägare i kapitalföretag som har rätt till särskild vinstandel vid en riskkapitalfonds avyttring av andelar i ett portföljföretag. Beskattning av utdelning och kapitalvinst ska ske dels i inkomstslaget tjänst, dels i inkomstslaget kapital.

Med kapitalföretag avses ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har rätt till en särskild vinstandel när en riskkapitalfond, direkt eller indirekt, avyttrar en andel i ett portföljföretag. Även ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som, direkt eller indirekt, äger andelar i ett kapitalföretag utgör ett kapitalföretag. Ett aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad. Ett företag som inte längre är ett kapitalföretag enligt huvuddefinitionen ska fortsätta att vara ett kapitalföretag under tio beskattningsår därefter. De föreslagna reglerna bör tillämpas oavsett i vilken omfattning investeraren har varit verksam i fondstrukturen. Reglerna ska endast omfatta riskkapitalfonder som förvärvar större innehav i portföljföretag. Med riskkapitalfond avses ett företag eller ett enkelt bolag vars verksamhet huvudsakligen består i att – direkt eller indirekt – förvärva, förvalta och avyttra andelar i företag och någon av andelarna är en andel i ett portföljföretag. Ett portföljföretag är ett företag vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad och fondens innehav i företaget uppgår eller någon gång har uppgått till minst femtio procent av kapitalet eller rösterna.

Med rätt till särskild vinstandel avses en rätt att få del av den vinst som uppkommer när andelar i ett företag avyttras och denna rätt överstiger, den rätt som vid avyttringen tillkommer en övervägande del av de som har rätt att få del av vinsten. Vid bedömning av om en rätt till särskild vinstandel föreligger ska även beaktas rätten att få del av portföljföretagets vinst under innehavstiden. Vid bedömning av storleken på innehavet i företaget ska förutom omkostnadsbelopp även lånefordringar beaktas.

Utdelning och kapitalvinst på andelar i ett kapitalföretag ska beskattas dels i inkomstslaget tjänst, dels i inkomstslaget kapital. Utdelning ska inte tas upp i inkomstslaget tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående under beskattningsåret från ett företag sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp högre belopp i utdelning än som motsvarar 90 inkomstbasbelopp för beskattningsåret. Kapitalvinst ska inte tas upp i inkomstslaget tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående under avyttringsåret och de fem föregående beskattningsåren från ett företag sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp högre belopp än som motsvarar 100 inkomstbasbelopp för avyttringsåret. Utdelning och kapitalvinst utöver vad som ska tas upp i inkomstslaget tjänst ska tas upp i inkomstslaget kapital. Vissa andra

delägarätter såsom vinstandelsbevis, kapitalandelsbevis och konvertibler likställs med andelar.

Även utdelning och kapitalvinst på andelar i ett företag som har varit kapitalföretag eller som, direkt eller indirekt, äger ett företag som har varit ett kapitalföretag ska beskattas enligt reglerna för kapitalföretag om den fysiska personen eller närstående till denne äger andelar i ett annat kapitalföretag. Sådana andelar ska anses utgöra andelar i ett kapitalföretag.

Om en fysisk person avyttrar en andel i ett handelsbolag som, direkt eller indirekt, äger en delägar rätt som skulle ha ansetts som en andel i ett kapitalföretag om den ägts direkt av den fysiska personen, ska den del av vinsten som motsvarar delägarrättens marknadsvärde i förhållande till ersättningen för andelen i handelsbolaget tas upp i inkomstslaget tjänst.

Reglerna om beskattning av andelar i kapitalföretag ska ha företräde framför reglerna om kvalificerade andelar i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, dock med undantag för särskilt kvalificerade andelar.

Om en fysisk persons innehav av sådana andelar i ett handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, kvalificerade andelar eller andelar i kapitalföretag kontrolleras genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande ska utdelning och kapitalvinst på andelarna tas upp till beskattning som om den fysiska personen i stället hade ägt andelen själv. Om sådana andelar kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust ska även en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning från kapitalförsäkringen eller trusten omfattas av reglerna om beskattning av sådana andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, kvalificerade andelar och andelar i kapitalföretag. Beskattning enligt de föreslagna reglerna avseende innehav av andelar som kontrolleras genom en kapitalförsäkring ska inte påverka underlaget för avkastningsskatt.

En avyttring av en kapitalförsäkring som innehåller sådana andelar i ett handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, kvalificerade andelar eller andelar i kapitalföretag ska tas upp till beskattning om en kapitalvinst uppkommer vid avyttringen. Avyttringen ska tas upp i inkomstslaget tjänst. Något avdrag för kapitalförlust vid avyttring av kapitalförsäkringen ska dock inte medges. Det föreslås även särskilda regler avseende anskaffningsutgiften på kvalificerade andelar och andelar i kapitalföretag om dessa överförs från en kapitalförsäkring till en fysisk person.

Överlåtelse av en tillgång från ett kapitalföretag till underpris till ett annat företag ska endast kunna ske utan beskattningsekvenser under förutsättning att minst samma andel av andelarna i det förvärvande företaget som i det överlåtande företaget är andelar i kapitalföretag. Reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten och reglerna om uppskov med beskattningen vid partiella fissioner föreslås bli tillämpliga på andelar i ett kapitalföretag.

Avdragsrätten för ränta på vinstandelslån som utbetalas till andelsägare i kapitalföretag eller till någon som kontrollerar en andel i ett fåmansföretag eller ett kapitalföretag via en kapitalförsäkring, trust eller liknande föreslås att begränsas. Vidare bör ränteavdragsbegränsningsreglerna för vinstandelsränta ändras så att det framgår att reglerna även

omfattar ränta till någon som innehar sådana delägarätter i eller avseende fåmans- eller kapitalföretag som likställs med andelar i fåmans- respektive kapitalföretag.

Varken utdelning och kapitalvinst som beskattas i inkomstslaget tjänst enligt reglerna för kapitalföretag eller kapitalvinst vid avyttring av kapitalförsäkring föreslås utgöra underlag för arbetsgivaravgifter. Andelar i kapitalföretag ska inte utgöra investeringstillgångar och ska inte vara föremål för schablonbeskattning inom ramen för investeringssparkonto.

De skyldigheter att lämna uppgifter till Skatteverket som i dag gäller för fåmansföretag respektive delägare i fåmansföretag bör även gälla för kapitalföretag respektive delägare i kapitalföretag. Uppgiftsskyldigheten utökas även till att omfatta avyttring av kapitalförsäkringar.

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013.

Innehållsförteckning

1	Lagtext.....	6
1.1	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).....	6
1.2	Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980).....	30
1.3	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).....	31
1.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto.....	36
2	Bakgrund.....	37
2.1	Risikkapitalstrukturer och risikkapitalfonder.....	37
2.1.1	Carried interest eller särskild vinstandel.....	40
2.2	Hemställan från Svenska Riskkapitalföreningen.....	40
3	Regler i andra länder.....	41
3.1	Danmark.....	41
3.2	Nederländerna.....	41
3.3	Tyskland.....	42
3.4	Frankrike och Förenade kungariket.....	42
4	Beskattning av vissa delägare i risikkapitalfonder.....	43
4.1	Behovet av att reglera beskattningen av vissa investerare i risikkapitalfonder.....	43
4.2	En ny beskattningsordning.....	44
4.3	Definitioner.....	47
4.3.1	Definition av risikkapitalfond och portfölj företag.....	47
4.3.2	Definition av rätt till särskild vinstandel.....	49
4.3.3	Definition av kapitalföretag.....	50
4.4	Beskattning av andelsägare och andra investerare i ett kapitalföretag.....	54
4.4.1	Beskattning av andelsägare i kapitalföretag ...	54
4.4.2	Andelar i företag som har varit ett kapitalföretag.....	57
4.4.3	Investeringar i risikkapitalfonder med vinstandelslån, kapitalandelslån och liknande	58
4.4.4	Beskattning när andel i ett kapitalföretag ägs genom andel i ett handelsbolag.....	59
4.4.5	Tillämpning av reglerna om kvalificerade andelar i 57 kap.	60
4.5	Omstruktureringsregler.....	61
4.5.1	Underprisöverlåtelser.....	61
4.5.2	Andelsbyten och partiella fissioner.....	62
4.5.3	Kvalificerade fusioner och fissioner.....	66
4.6	Övrigt om inkomstskatt.....	66
4.6.1	Avdrag för ränta på vinstandelslån.....	66
4.7	Socialavgifter.....	68
4.8	Investeringssparkonto.....	68

5	Ägande av andelar genom kapitalförsäkringar, trust eller liknande.....	69
5.1	Utdelning och kapitalvinst på kontrollerade andelar	69
5.2	Avyttring av en kapitalförsäkring och uttag av andelar från en kapitalförsäkring.....	72
6	Uppgiftslämnande	74
7	Ikraftträdande	75
8	Konsekvenser av förslagen	76
8.1	Offentligfinansiella effekter	76
8.2	Konsekvenser för företagen och dess delägare.....	77
	8.2.1 Problembeskrivning.....	77
	8.2.2 Konsekvensbeskrivning.....	77
8.3	Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna	79
	8.3.1 Konsekvenser för Skatteverket.....	79
	8.3.2 Konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna	79
9	Författningskommentar	80
9.1	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	80
9.2	Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)	95
9.3	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	95
9.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto	97

1 Lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹ dels att 1 kap. 10 §, 2 kap. 1 §, 8 kap. 14 och 24 §§, 10 kap. 3 §, 23 kap. 11 §, 24 kap. 6, 7 och 10 §§, 37 kap. 27 §, 38 a kap. 23 §, 41 kap. 4 §, 42 kap. 3 och 15 a §§, 44 kap. 1 och 40 §§, 48 kap. 18 c–18 e §§, 48 a kap. 8 a, 8 c, 9 och 16 §§, 50 kap. 7 §, 51 kap. 7 §, 56 kap. 6 och 8 §§, 57 kap. 2, 5, 20 och 21 §§, 59 kap. 4, 10 och 15 §§, 63 kap. 5 § samt att rubriken närmast före 44 kap. 40 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas nio nya paragrafer, 11 kap. 49 §, 23 kap. 23 b–23 e §§, 42 kap. 15 b §, 44 kap. 22 f och 41 §§ och 57 kap. 5 a §, samt närmast före 11 kap. 49 §, 23 kap. 23 b §, 42 kap. 15 b § och 44 kap. 22 f och 41 §§ fem nya rubriker av följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 57 a kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

10 §

Bestämmelser finns om

- vissa inkomster som är skattefria i 8 kap.,
- vissa utgifter som inte ska dras av i 9 kap.,
- kapitalvinster och kapitalförluster i 44–54 kap.,
- insättningsgaranti och investerarskydd i 55 kap.,
- fåmansföretag och fåmanshandelsbolag i 56 och 57 kap.,
  - kapitalföretag i 57 a kap.,
- pensionsförsäkringar och pensionssparkonton i 58 kap.,
- pensionssparavdrag i 59 kap.,
- familjebeskattning i 60 kap., och
- värdering av inkomster i annat än pengar i 61 kap.

2 kap.

1 §²

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i denna lag. Det finns definitioner och förklaringar också i andra kapitel.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används finns i nedan angivna paragrafer:

-----
juridisk person i 3 §

juridisk person i 3 §
kapitalföretag i 57 a kap.
8 och 9 §§

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2011:1272.

8 kap.

14 §

Ersättningar som betalas ut på grund av kapitalförsäkring är skattefria.

Av 44 kap. 40 § framgår att en kapitalvinst vid avyttring av en kapitalförsäkring inte ska tas upp.

I 11 kap. 49 § och 44 kap. 40 § finns bestämmelser om kapitalvinst vid avyttring av en kapitalförsäkring.

I 42, 44, 50, 56, 57 och 57 a kap. finns särskilda bestämmelser om beskattning när en fysisk person eller en juridisk person kontrollerar andelar i ett handelsbolag, kvalificerade andelar eller andelar i ett kapitalföretag, genom en kapitalförsäkring.

24 §

Återbäringar och andra utbetalningar av överskott på grund av en försäkring är skattefria, om premien för försäkringen inte får dras av. Detta gäller dock inte utbetalningar på grund av pensionsförsäkringar eller sådana sjuk- eller olycksfallsförsäkringar som tecknats i samband med tjänst.

I 42, 44, 50, 56, 57 och 57 a kap. finns särskilda bestämmelser om beskattning när en fysisk person eller en juridisk person kontrollerar andelar i ett handelsbolag, kvalificerade andelar eller andelar i ett kapitalföretag, genom en kapitalförsäkring.

10 kap.3 §³

Till inkomstslaget tjänst räknas

1. utdelningar och kapitalvinster på aktier m.m., i den utsträckning som anges i 57 kap., *i företag som är eller har varit fåmansföretag,*

1. utdelningar och kapitalvinster på aktier m.m., i den utsträckning som anges i 57 och 57 a kap.,

2. kapitalvinster på andelar i svenskt handelsbolag i den utsträckning som anges i 50 kap. 7 §,

3. penninglån som avses i 11 kap. 45 §,

4. avskattning av pensionsförsäkring enligt bestämmelserna i 58 kap. 19 och 19 a §§,

³ Senaste lydelse 2009:1412.

5. avskattning av pensions-
sparkonto enligt bestämmelserna i
58 kap. 33 §, *och*

6. avskattning av avtal om
tjänstepension enligt bestäm-
melserna i 58 kap. 19 och 19 a §§.

5. avskattning av pensions-
sparkonto enligt bestämmelserna i
58 kap. 33 §,

6. avskattning av avtal om
tjänstepension enligt bestäm-
melserna i 58 kap. 19 och 19 a §§,
och

7. *kapitalvinster vid avyttring av
kapitalförsäkring enligt 11 kap.
49 §.*

11 kap.

Kapitalvinst vid avyttring av kapitalförsäkring

49 §

*Om en fysisk person
kontrollerar en andel som är
placerad i en kapitalförsäkring ska
en kapitalvinst som uppkommer
vid avyttring av kapitalförsäk-
ringen tas upp om andelen är en
sådan andel i ett handelsbolag
som avses i 50 kap. 7 §, en
kvalificerad andel eller en andel i
ett kapitalföretag.*

23 kap.

11 §⁴

Om tillgången överläts av ett företag, ska överlåtelsen inte medföra att någon som direkt eller indirekt äger en andel i företaget, eller i fråga om ideella föreningar någon som är medlem i föreningen, ska ta upp skillnaden mellan marknadsvärdet och ersättningen som utdelning. Överlåtelsen ska inte heller medföra att skillnaden ska tas upp som intäkt i inkomstslaget tjänst av

1. förvärvaren,

2. den som äger en kvalificerad
andel i det förvärvande företaget,
eller

3. den som indirekt genom
innehav av en kvalificerad andel
äger en andel i det förvärvande
företaget.

2. den som äger en kvalificerad
andel i det förvärvande företaget,

3. den som indirekt genom
innehav av en kvalificerad andel
äger en andel i det förvärvande
företaget,

4. *den som äger eller
kontrollerar en andel i det för-
värvande företaget om andelen är*

⁴ Senaste lydelse 2008:1063.

*en andel i ett kapitalföretag, eller
5. den som indirekt genom innehav av en andel i ett kapitalföretag äger eller kontrollerar en andel i det förvärvande företaget.*

Om tillgången överlåts till en fysisk person och ersättning inte lämnas, gäller bestämmelserna i första stycket inte för det belopp som motsvarar det skattemässiga värdet av tillgången. Om ersättning lämnas med belopp som understiger det skattemässiga värdet, gäller bestämmelserna i första stycket inte det belopp som motsvarar skillnaden mellan det skattemässiga värdet och ersättningen.

Andelar i kapitalföretag

23 b §

Om överlåtaren och förvärvaren är företag och om någon andel i det överlåtande företaget är en andel i ett kapitalföretag ska minst samma andel av andelarna i det förvärvande företaget vara andelar i ett kapitalföretag som andelen andelar i ett kapitalföretag i det överlåtande företaget. Med andel i ett kapitalföretag avses i denna paragraf inte en sådan marknadsnoterad andel i ett överlåtande företag som anses som en andel i ett kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 §.

23 c §

En andel i ett sådant överlåtande eller förvärvande företag som, direkt eller indirekt, innehas av ett annat företag ska anses som en andel i ett kapitalföretag till den del som svarar mot förhållandet mellan andelar som är andelar i ett kapitalföretag i det andra företaget och övriga andelar i det andra företaget.

23 d §

Villkoret i 23 b § om att en andel i ett förvärvande företag ska vara en andel i ett kapitalföretag ska anses vara uppfyllt även om andelen först efter förvärvet men under samma år hos samma ägare

blir en andel i ett kapitalföretag. Lämnas utdelning på andelen efter förvärvet men under samma år hos samma ägare, ska andelen vara en andel i ett kapitalföretag vid tidpunkten för utdelningen.

23 e §

Vid tillämpning av 23 b och 23 c §§ ska en andel i ett förvärvande företag som är en andel i ett kapitalföretag bara enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 § inte anses som andel i ett kapitalföretag. Sådana andelar i det förvärvande företaget ska dock anses som andelar i ett kapitalföretag vid tillämpning av 23 b § till den del som andelarna i det överlåtande företaget är andelar i ett kapitalföretag bara enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 §.

24 kap.

6 §

Vinstandelsröntan ska dras av om lånet har bjudits ut till teckning på den allmänna marknaden.

Om det låntagande företaget är ett fåmansföretag, får vinstandelsröntan dock inte dras av till den del den betalas till någon som

1. är andelsägare i företaget,
2. är företagsledare i företaget,
3. är närstående till någon som avses i 1 eller 2, eller

4. på annan grund har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §.

Vinstandelsröntan ska dras av om lånet har bjudits ut till teckning på den allmänna marknaden. Om det låntagande företaget är ett fåmansföretag, får vinstandelsröntan dock inte dras av till den del den betalas till någon som

1. är andelsägare i företaget,
2. är företagsledare i företaget,
3. är likställd med andelsägare i företaget enligt 57 kap. 2 § andra stycket,

4. är närstående till någon som avses i 1, 2 eller 3, eller

5. på annan grund har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §.

Ett företag får inte heller dra av vinstandelsrönta till den del den betalas till en fysisk person som

1. äger eller kontrollerar en andel i företaget och denna andel är en andel i ett kapitalföretag,

2. är likställd med andelsägare i företaget enligt 57 a kap. 2 § andra stycket,

3. är närstående till någon i 1 eller 2, eller

4. på annan grund har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §.

Om en andel i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust gäller andra stycket 1 även vinstandelsränta som betalas till en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

7 §

Om en eller flera personer har fått ensamrätt eller företrädesrätt till teckning av lånet, ska vinstandelsräntan dras av om ensamrätten eller företrädesrätten inte har lämnats till någon som

1. är andelsägare i det låntagande företaget,

2. har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §,

3. är företagsledare i företaget om det är ett fåmansföretag, *eller*

3. är företagsledare i företaget om det är ett fåmansföretag,

4. är likställd med andelsägare i företaget enligt 57 kap. 2 § andra stycket eller 57 a kap. 2 § andra stycket, eller

4. är närstående till en företagsledare eller andelsägare i företaget om det är ett fåmansföretag.

5. är närstående till en företagsledare eller andelsägare i företaget om det är ett fåmansföretag *eller ett kapitalföretag.*

Första stycket 1 gäller även en fysisk person som kontrollerar en andel i ett kapitalföretag. Om en andel i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust gäller första stycket 1 även vinstandelsränta som betalas till en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

10 §

Om det låntagande företaget är ett fåmansföretag, får vinstandelsräntan inte dras av – även om förutsättningarna för avdrag i 7, 8 eller 9 § är uppfyllda – till den del den betalas till någon som

1. är andelsägare i företaget,
2. är företagsledare i företaget,

3. är närstående till någon som avses i 1 eller 2, eller

4. på annan grund har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §.

3. är likställd med andelsägare i företaget enligt 57 kap. 2 § andra stycket,

4. är närstående till någon som avses i 1, 2 eller 3, eller

5. på annan grund har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §.

Ett låntagande företag får inte heller dra av vinstandelsränta – även om förutsättningarna för avdrag i 7, 8 eller 9 § är uppfyllda – till den del den betalas till någon som

1. äger eller kontrollerar en andel i företaget och denna andel är en andel i ett kapitalföretag,

2. är likställd med andelsägare i företaget enligt 57 a kap. 2 § andra stycket,

3. är närstående till någon i 1 eller 2, eller

4. på annan grund har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §.

Om en andel i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust gäller andra stycket 1 även vinstandelsränta som betalas till en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

37 kap.

27 §

Om det övertagande företaget är ett fåmansföretag vid utgången av det beskattningsår då fusionen eller fissionen genomförs eller om det överlåtande företaget var ett fåmansföretag vid ingången av beskattningsåret före det sista beskattningsåret, gäller 18 § i fråga om rätt till avdrag för kvarstående kapitalförlust på delägarätter enligt 48 kap. 26 §

Om det övertagande företaget är ett fåmansföretag eller ett kapitalföretag vid utgången av det beskattningsår då fusionen eller fissionen genomförs eller om det överlåtande företaget var ett fåmansföretag eller ett kapitalföretag vid ingången av beskattningsåret före det sista beskattningsåret, gäller 18 § i fråga om rätt till avdrag för kvarstående

bara om det övertagande företaget ägde mer än 90 procent av andelarna i det överlåtande företaget vid den sistnämnda tidpunkten.

kapitalförlust på delägarätter enligt 48 kap. 26 § bara om det övertagande företaget ägde mer än 90 procent av andelarna i det överlåtande företaget vid den sistnämnda tidpunkten.

38 a kap.

23 §⁵

När det gäller beskattningen av ägare till andelar i det överlåtande företaget vid en partiell fission finns särskilda bestämmelser om

– beräkning av anskaffningsvärdet för andelar i det övertagande och det överlåtande företaget i 17 kap. 7 a §,

– utdelning i 24 kap. 3 a § och 42 kap. 16 b §,

– beräkning av omkostnadsbeloppet för andelar i det övertagande och överlåtande företaget i 48 kap. 18 a och 18 c §§,

– turordning vid avyttring i 48 kap. 18 b §, *och*

– kvalificerade andelar i 57 kap. 7–7 c, 12 a, 15, 20 b–20 d, 23 a,

24 och 24 a §§.

– turordning vid avyttring i 48 kap. 18 b §,

– kvalificerade andelar i 57 kap. 7–7 c, 12 a, 15, 20 b–20 d, 23 a,

24 och 24 a §§, *och*

– *andelar i kapitalföretag i 57 a kap. 4–7, 13, 14, 17 och 19 §§.*

41 kap.

4 §

Utdelningar och kapitalvinster på delägarätter i företag som är eller har varit fåmansföretag eller därmed likställt företag räknas enligt 57 kap. 2 § i viss utsträckning till inkomstslaget tjänst.

Utdelningar och kapitalvinster på delägarätter i företag som är eller har varit kapitalföretag eller därmed likställt företag räknas enligt 57 a kap. 2 § i viss utsträckning till inkomstslaget tjänst.

Kapitalvinster på andelar i svenska handelsbolag räknas enligt 50 kap. 7 § i viss utsträckning till inkomstslaget tjänst.

42 kap.

3 §

Bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster finns i 44–54 kap. och 57 kap. 21 och 22 §§.

Bestämmelser om insättningsgaranti och investerarskydd finns i 55 kap.

Bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster finns i 11 kap. 49 §, 44–54 kap., 57 kap. 21 och 22 §§ *samt 57 a kap. 15 §.*

⁵ Senaste lydelse 2011:1271.

Bestämmelser om värdering av inkomster i annat än pengar finns i 61 kap.

15 a §

Utdelning och kapitalvinst på följande aktier och andelar tas upp till fem sjättedelar:

- aktier i svenska aktiebolag,
- andelar i svenska ekonomiska föreningar som inte är kooperativa, och
- andelar i utländska juridiska personer, om inkomstbeskattningen av den utländska juridiska personen är jämförlig med inkomstbeskattningen enligt denna lag av ett svenskt företag, som inte är en kooperativ förening, med motsvarande inkomster.

Första stycket tillämpas inte om

- företaget är marknadsnoterat,
- företaget har varit marknadsnoterat men marknadsnoteringen har upphört i anslutning till inledandet av ett förfarande om inlösen, fusion, fission, likvidation eller konkurs,
- företaget under det räkenskapsår som beslutet om utdelning avser eller under något av de fyra föregående räkenskapsåren, direkt eller genom dotterföretag, har ägt aktier med en röst- eller kapitalandel på tio procent eller mer i ett svenskt marknadsnoterat aktiebolag eller en marknadsnoterad utländsk juridisk person,

- företaget är ett privatbostadsföretag,
- andelarna är kvalificerade,   – andelarna är kvalificerade,   eller   – andelarna är andelar i ett kapitalföretag, eller

- en kapitalvinst ska tas upp som överskott av passiv näringsverksamhet enligt 49 a kap.

Ett företag anses marknadsnoterat om någon andel i företaget är marknadsnoterad.

Utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar eller andelar i kapitalföretag

15 b §

Om en fysisk person kontrollerar en kvalificerad andel eller en andel i ett kapitalföretag, ska utdelning och kapitalvinst på andelen tas upp som om den fysiska personen i stället hade ägt andelen direkt.

Om en kvalificerad andel eller en andel i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust ska bestämmelserna i första stycket tillämpas även för en fysisk person som genom förmåns- tagarförordnande eller liknande

har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

44 kap.

1 §

I detta kapitel finns de grundläggande bestämmelserna om kapitalvinster och kapitalförluster. De gäller, om inte annat anges, alla slag av tillgångar och förpliktelser.

Särskilda bestämmelser för olika slag av tillgångar och förpliktelser finns i 45–52 kap.

Särskilda bestämmelser för olika slag av tillgångar och förpliktelser finns i 11 kap. 49 § och 45–52 kap.

I 53 kap. finns bestämmelser om överlåtelse till underpris från delägare och närstående.

I 54 kap. finns bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster vid betalning av skulder i utländsk valuta som gäller bara i inkomstslaget kapital.

I 55 kap. finns bestämmelser om avyttringar av delägarätter och fordringsrätter i samband med insättningsgaranti och investerarskydd.

I 25 och 25 a kap. finns bestämmelser om kapitalvinster och kapitalförluster som gäller bara i inkomstslaget näringsverksamhet.

Anskaffningsutgift när andelar överförs från kapitalförsäkring

22 f §

Om sådana andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 §, kvalificerade andelar eller andelar i kapitalföretag överförs från en kapitalförsäkring till en fysisk person utgör anskaffningsutgiften noll kronor för mottagaren av andelarna.

Undantag från skatteplikt för kapitalförsäkringar

Skatteplikt för kapitalförsäkringar

40 §

En kapitalvinst som uppkommer vid avyttring av en kapitalförsäkring ska inte tas upp.

En kapitalvinst som uppkommer vid avyttring av en kapitalförsäkring ska inte tas upp, *om inte annat anges i 11 kap. 49 §.*

Kapitalvinst vid avyttring av vissa andelar i handelsbolag

41 §

Om en fysisk person kontrollerar en sådan andel i ett handelsbolag som avses i 50 kap.

7 § ska kapitalvinst på andelen tas upp på det sätt som anges i 50 kap. 7 §.

Om andelen i handelsbolaget kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust gäller första stycket även för en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

48 kap.

18 c §

Om andelar som mottagits vid en partiell fission inte är marknadsnoterade eller är kvalificerade enligt 57 kap. 7–7 b §§ ska de vid tillämpning av genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 § inte anses vara av samma slag och sort som andra andelar i det övertagande företaget som innehas av mottagaren.

Vid tillämpning av genomsnittsmetoden i 7 § ska andelar som mottagits vid en partiell fission inte anses vara av samma slag och sort som andra andelar i det övertagande företaget som innehas av mottagaren om andelarna

1. inte är marknadsnoterade,
2. är kvalificerade enligt 57 kap. 7–7 b §§, eller
3. är andelar i ett kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 §.

18 d §

Om andelen i det överlåtande företaget vid en partiell fission är en kvalificerad andel, ska det beräknas ett tjänstebelopp för utdelning enligt andra stycket och ett tjänstebelopp för kapitalvinst enligt tredje stycket.

Om andelen i det överlåtande företaget vid en partiell fission är en kvalificerad andel eller en andel i ett kapitalföretag, ska det beräknas ett tjänstebelopp för utdelning enligt andra stycket och ett tjänstebelopp för kapitalvinst enligt tredje stycket.

Ett belopp lika med värdet på den mottagna andelen minskat med det sparade utdelningsutrymme som hör till andelen i det övertagande företaget utgör ett tjänstebelopp för utdelning vid partiell fission för den mottagna andelen.

Ett belopp lika med vad som skulle ha tagits upp i inkomstslaget tjänst om den mottagna andelen hade avyttrats mot en marknadsmässig ersättning omedelbart efter att den mottagits utgör ett tjänstebelopp för kapitalvinst vid partiell fission för den mottagna andelen.

18 e §

Om andelen i det överlåtande företaget bara är kvalificerad enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b § och

Om andelen i det överlåtande företaget är kvalificerad enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b § eller är

om det tidigare har beräknats ett tjänstebelopp enligt 18 d § eller 48 a kap. 8 b § som hör till andelen, tillämpas andra och tredje styckena i stället för 18 d §.

en andel i ett kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 § och om det tidigare har beräknats ett tjänstebelopp enligt 18 d § eller 48 a kap. 8 b § som hör till andelen, tillämpas andra och tredje styckena i stället för 18 d §.

Tjänstebelopp för utdelning ska minskas med utdelning som tagits upp i inkomstslaget tjänst efter det att tjänstebeloppet beräknats och fördelas mellan de mottagna andelarna och andelarna i det överlåtande företaget på det sätt som omkostnadsbeloppet fördelas enligt 18 a §.

Tjänstebelopp för kapitalvinst ska fördelas mellan de mottagna andelarna och andelarna i det överlåtande företaget på det sätt som omkostnadsbeloppet fördelas enligt 18 a §.

48 a kap.

8 a §

Om den avyttrade andelen var en kvalificerad andel ska det göras en beräkning av de belopp som skulle ha tagits upp i inkomstslaget kapital (kapitalbeloppet) och i inkomstslaget tjänst om bestämmelserna om framskjuten beskattning inte varit tillämpliga.

Om den avyttrade andelen var en kvalificerad andel *eller en andel i ett kapitalföretag* ska det göras en beräkning av de belopp som skulle ha tagits upp i inkomstslaget kapital (kapitalbeloppet) och i inkomstslaget tjänst om bestämmelserna om framskjuten beskattning inte varit tillämpliga.

8 c §

Om den avyttrade andelen *bara* är kvalificerad enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b § och det tidigare har beräknats ett tjänstebelopp enligt 8 b § eller 48 kap. 18 d § som hör till andelen, tillämpas andra och tredje styckena i stället för 8 b §.

Om den avyttrade andelen är kvalificerad enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b § *eller är en andel i ett kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 §* och det tidigare har beräknats ett tjänstebelopp enligt 8 b § eller 48 kap. 18 d § som hör till andelen, tillämpas andra och tredje styckena i stället för 8 b §.

Tjänstebelopp för utdelning ska minskas med utdelning som tagits upp i inkomstslaget tjänst efter det att tjänstebeloppet beräknats och fördelas på de mottagna andelarna.

Tjänstebelopp för kapitalvinst ska minskas med kapitalvinst som tagits upp i inkomstslaget tjänst och fördelas på de mottagna andelarna.

9 §

Ersättning i pengar ska tas upp som kapitalvinst det beskattningsår då andelsbytet sker.

Om den avyttrade andelen var en kvalificerad andel tas ersättningen upp i inkomstslaget kapital i den utsträckning ersättningen

Om den avyttrade andelen var en kvalificerad andel *eller en andel i ett kapitalföretag* tas ersättningen upp i inkomstslaget kapital

ryms inom kapitalbeloppet. Överskjutande del av ersättningen i pengar tas upp i inkomstslaget tjänst.

i den utsträckning ersättningen ryms inom kapitalbeloppet. Överskjutande del av ersättningen i pengar tas upp i inkomstslaget tjänst.

16 §

Om mottagna andelar inte är marknadsnoterade eller är kvalificerade enligt 57 kap. 7–7 b §§, ska de vid tillämpning av genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 § inte anses vara av samma slag och sort som andra andelar i det köpande företaget som innehas av säljaren.

Vid tillämpning av genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 § ska andelar som mottagits vid ett andelsbyte inte anses vara av samma slag och sort som andra andelar i det köpande företaget som innehas av säljaren om andelarna

- 1. inte är marknadsnoterade,*
- 2. är kvalificerade enligt 57 kap. 7–7 b §§, eller*
- 3. är andelar i ett kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 §.*

50 kap.

7 §

Om en fysisk person avyttrar en andel i ett handelsbolag som, direkt eller indirekt, äger en delägar rätt som skulle ha ansetts som en kvalificerad andel enligt 57 kap. om den ägts direkt av den fysiska personen, gäller följande. Den del av vinsten som motsvarar delägarrättens marknadsvärde i förhållande till ersättningen för andelen i handelsbolaget ska tas upp i inkomstslaget tjänst.

Om en fysisk person avyttrar en andel i ett handelsbolag som, direkt eller indirekt, äger en delägar rätt som skulle ha ansetts som en kvalificerad andel enligt 57 kap. eller som en andel i ett kapitalföretag enligt 57 a kap. om den ägts direkt av den fysiska personen, gäller följande. Den del av vinsten som motsvarar delägarrättens marknadsvärde i förhållande till ersättningen för andelen i handelsbolaget ska tas upp i inkomstslaget tjänst.

Om den fysiska personen vid tillämpning av första stycket kontrollerar andelen i handelsbolaget ska beskattning ske som om denne i stället hade ägt andelen direkt. Om andelen i handelsbolaget kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust gäller första stycket även för en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

Första stycket tillämpas inte på sådana avyttringar som avses i 49 a kap. och 51 kap.

51 kap.

7 §

Bestämmelserna i 6 § gäller inte, om

1. överlåtaren eller någon närstående till honom, direkt eller indirekt, varit verksam i handelsbolaget efter den sluttidpunkt för inkomstberäkningen som överlåtaren valt enligt 6 § första stycket 1, eller

2. handelsbolaget, direkt eller indirekt, äger andelar som, om de hade ägts direkt av överlåtaren, skulle ha varit kvalificerade andelar.

2. handelsbolaget, direkt eller indirekt, äger andelar som, om de hade ägts direkt av överlåtaren, skulle ha varit kvalificerade andelar *eller andelar i ett kapitalföretag.*

56 kap.

6 §

Med *delägare* i fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag avses en fysisk person som, direkt eller indirekt, äger eller på liknande sätt innehar andelar i företaget.

Med *företagsledare* i ett fåmansföretag eller ett fåmanshandelsbolag avses den eller de fysiska personer som genom eget eller närståendes innehav av andelar och sin ställning i företaget har ett väsentligt inflytande i företaget. När det gäller företag som avses i 2 § 2 och 4 § 2 anses som företagsledare den som har den faktiska bestämmanderätten över en viss verksamhet och självständigt kan förfoga över dess resultat.

Med delägare enligt första stycket avses även en fysisk person som kontrollerar andelar i ett fåmansföretag. Om andelar i ett fåmansföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust ska bestämmelser om delägare i fåmansföretag tillämpas på en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

8 §⁶

När det gäller fåmansföretag, fåmanshandelsbolag och deras delägare m.fl. finns även särskilda bestämmelser om

– förmån av utbildning i 11 kap. 17 §,

– kapitalförsäkringar i 11 kap. 49 § och 44 kap. 22 f §,

⁶ Senaste lydelse 2008:1063.

- avdrag för framtida substansminskning i 20 kap. 23 §,
- underprisöverlåtelse i 23 kap. 11, 18, 19 och 22–23 a §§,
- avdrag för ränta på vinstandelslån i 24 kap. 6, 7 och 10 §§,
- avskattning av fastighet i 25 a kap. 25 §,
- när en fastighet eller andel är lagertillgång i 27 kap. 4–6 §§,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 27 §,
- utskiftning vid ombildning av en ekonomisk förening till aktiebolag i 42 kap. 20 §,– partiella fissioner i 48 kap. 18 c–18 e §§,
- andelsbyten i 48 a kap. 6 a, 8 a–8 c, 9, 12, 13 och 16 §§,
- andelsbyten i 48 a kap. 8 a–8 c, 9, 13 och 16 §§,
- avyttring av andelar i svenska handelsbolag i 50 kap. 7 § och 51 kap. 7 §,
- pensionssparavdrag i 59 kap. 4, 10 och 15 §§,
- familjebeskattnings i 60 kap. 12–14 §§, och
- grundavdrag i 63 kap. 5 §.

57 kap.

2 §

Utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar ska hos fysiska personer i den omfattning som anges i 20–22 §§ tas upp i inkomstslaget tjänst i stället för i inkomstslaget kapital. Som utdelning behandlas även vinst vid minskning av aktiekapital med indragning av aktier och vinst vid överlåtelse till ett aktiebolag av dess egna aktier.

Utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar ska hos fysiska personer i den omfattning som anges i 20–24 a §§ tas upp i inkomstslaget tjänst i stället för i inkomstslaget kapital. Som utdelning behandlas även vinst vid minskning av aktiekapital med indragning av aktier och vinst vid överlåtelse till ett aktiebolag av dess egna aktier.

Vid tillämpning av detta kapitel likställs med andelar andra delägarätter i eller avseende företag och med utdelning ränta och annan inkomst på grund av innehav av sådana tillgångar. Vinstandelsbevis, kapitalandelsbevis och konvertibler ska behandlas som delägarätter oavsett i vilken valuta de getts ut. Med andelar likställs även förpliktelser avseende optioner som avses i 44 kap. 31 § andra stycket.

5 §

Om utomstående, direkt eller indirekt, i betydande omfattning äger del i företaget och, direkt eller indirekt, har rätt till utdelning, ska en andel anses kvalificerad bara om det finns särskilda skäl. Vid bedömningen ska förhållandena under beskattningsåret och de fem föregående beskattningsåren beaktas.

Med företag avses här det företag i vilket delägaren eller någon närstående varit verksam i betydande omfattning under den tid som anges i första stycket.

Ett företag ska anses ägt av utomstående utom till den del det ägs av fysiska personer som

1. äger kvalificerade andelar i företaget,

2. indirekt äger andelar i företaget som hade varit kvalificerade om de ägts direkt, eller

3. äger kvalificerade andelar i ett annat fåmansföretag som avses i 4 § eller andelar i ett fåmanshandelsbolag som avses i den paragrafen.

5 a §

Ett företag ska anses ägt av utomstående enligt 5 § utom till den del det ägs av fysiska personer som

1. äger kvalificerade andelar i företaget,

2. indirekt äger andelar i företaget som hade varit kvalificerade om de ägts direkt, eller

3. äger kvalificerade andelar i ett annat fåmansföretag som avses i 4 § eller andelar i ett fåmanshandelsbolag som avses i den paragrafen.

Ett företag ska inte heller anses ägt av utomstående till den del det ägs av fysiska personer som äger andelar i företaget som är andelar i ett kapitalföretag eller som indirekt äger andelar i företaget som hade varit andelar i ett kapitalföretag om de ägts direkt och första stycket hade varit tillämpligt utan hänsyn till bestämmelserna i 57 a kap.

20 §

Utdelning på en kvalificerad andel ska tas upp i inkomstslaget tjänst till den del den överstiger gränsbeloppet. Utdelning upp till gränsbeloppet ska tas upp till två tredjedelar i inkomstslaget kapital.

Utdelning ska inte tas upp om den ska tas upp enligt 57 a kap. 12 §. Detta gäller dock inte utdelning på andel som är kvalificerad bara enligt 7, 7 a eller 7 b §.

21 §⁷

Kapitalvinst på en kvalificerad andel till den del den överstiger gränsbeloppet ska tas upp i inkomstslaget tjänst. Kapitalvinst som motsvarar gränsbeloppet ska tas upp till två tredjedelar i inkomstslaget kapital.

Kapitalvinst ska inte tas upp om den ska tas upp enligt 57 a kap. 15 §. Detta gäller dock inte kapitalvinst på andel som är kvalificerad bara enligt 7, 7 a eller 7 b §.

Om kapitalvinst på en kvalificerad andel som anskaffats före år 1992 överstiger gränsbeloppet, ska den överskjutande delen upp till ett belopp som motsvarar skillnaden mellan omkostnadsbeloppet beräknat enligt 25–35 §§ och omkostnadsbeloppet beräknat enligt 44 kap. 14 § i sin helhet tas upp i inkomstslaget kapital i stället för i inkomstslaget tjänst. Detta gäller inte för tillgångar som avses i 2 § andra stycket.

Föreslagen lydelse

57 a kap. Inkomst på andelar i eller avseende kapitalföretag

Innehåll

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om utdelningar, räntor, andra inkomster samt kapitalvinster på tillgångar och förpliktelser i eller avseende andelar i kapitalföretag.

Av 3–6 §§ framgår att bestämmelserna i vissa fall även gäller andelar, optioner och förpliktelser i andra företag än kapitalföretag.

Huvudregler

2 § Fysisk person som under beskattningsåret har ägt en andel i ett kapitalföretag ska, i den omfattning som anges i 12–19 §§, ta upp utdelning och kapitalvinst på andelen i inkomstslaget tjänst i stället för i inkomstslaget kapital. Som utdelning behandlas även vinst vid minskning av aktiekapital med indragning av aktier och vinst vid överlåtelse till ett aktiebolag av dess egna aktier.

Vid tillämpning av detta kapitel likställs med andelar andra delägarätter i eller avseende kapitalföretag och med utdelning ränta och annan inkomst på grund av innehav av sådana tillgångar. Vinstandelsbevis, kapitalandelsbevis och konvertibler ska behandlas som delägarätter oavsett i vilken valuta de getts ut. Med andelar likställs även förpliktelser avseende optioner som avses i 44 kap. 31 § andra stycket.

Första och andra styckena ska även tillämpas när en fysisk person, kontrollerar en andel i ett kapitalföretag. Utdelning och kapitalvinst ska då tas upp som om den fysiska personen i stället hade ägt andelen direkt. Om en andel i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust gäller första och andra styckena även

⁷ Senaste lydelse 2008:1064.

för en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

3 § Om en fysisk person äger eller kontrollerar en andel i ett företag som antingen har varit ett kapitalföretag eller som, direkt eller indirekt, äger ett företag som har varit ett kapitalföretag, ska andelen anses vara en andel i ett kapitalföretag om den fysiska personen eller närstående till denne äger andelar i ett annat företag som är ett kapitalföretag enligt 8 eller 9 §.

Om en andel i ett företag som antingen har varit ett kapitalföretag eller som, direkt eller indirekt, äger ett företag som har varit ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust gäller första stycket även för en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

Om optioner och förpliktelser som avses i 2 § andra stycket avser andelar i ett kapitalföretag enligt första stycket ska optionerna och förpliktelserna anses som andelar i ett kapitalföretag.

4 § Om en andel i ett kapitalföretag avyttras genom ett andelsbyte, ska mottagna andelar anses vara andelar i ett kapitalföretag hos andelsägaren. En andel som har mottagits vid en partiell fission ska anses vara en andel i ett kapitalföretag om mottagaren omedelbart före den partiella fissionen ägt en andel i det överlåtande företaget och den andelen utgjorde en andel i ett kapitalföretag.

Om optioner och förpliktelser som avses i 2 § andra stycket avser andelar i ett kapitalföretag enligt första stycket, 5 eller 6 §, ska optionerna och förpliktelserna anses som andelar i ett kapitalföretag.

5 § Om en sådan mottagen andel som avses i 4 §, direkt eller indirekt, avyttras till ett aktiebolag eller en ekonomisk förening, som mottagaren, direkt eller indirekt, äger andel i, ska mottagarens andelar i det aktiebolag eller den ekonomiska förening som direkt eller indirekt förvärvat andelarna anses vara andelar i ett kapitalföretag.

6 § Om en andel som är en andel i ett kapitalföretag enligt 4 eller 5 § övergår till någon annan genom arv, testamente, gåva eller bodelning, ska den anses utgöra en andel i ett kapitalföretag. Detta gäller inte om bestämmelsen i 17 § är tillämplig. En andel ska också anses utgöra en andel i ett kapitalföretag om den förvärvats med stöd av en sådan andel.

Det som sägs om en mottagen andel i 5 § tillämpas även på en andel som anses som en andel i ett kapitalföretag enligt första stycket. Vad som sägs i 5 § gäller i dessa fall den som erhållit andelen genom arv, testamente, gåva eller bodelning.

Det som sägs i första stycket om en andel som är en andel i ett kapitalföretag enligt 4 eller 5 § tillämpas också på en andel som har blivit en andel i ett kapitalföretag enligt första stycket.

7 § Om det vid en sådan avyttring som avses i 5 § finns ett sådant tjänstebelopp för utdelning vid andelsbyte eller partiell fission som avses i 48 kap. 18 d § andra stycket eller 48 a kap. 8 b § första stycket och som

hör till andelarna i det avyttrade företaget, ska det minskas med utdelning som tagits upp i inkomstslaget tjänst och fördelas på mottagarens andelar i det aktiebolag eller den ekonomiska förening som, direkt eller indirekt, förvärvat andelarna.

Om det finns ett sådant tjänstebelopp för kapitalvinst vid andelsbyte eller partiell fission som avses i 48 kap. 18 d § tredje stycket eller 48 a kap. 8 b § andra stycket ska det minskas med kapitalvinst som tagits upp i inkomstslaget tjänst och fördelas på mottagarens andelar i aktiebolaget eller den ekonomiska föreningen.

Definitioner

Kapitalföretag

8 § Med *kapitalföretag* avses ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har rätt till en särskild vinstandel när en riskkapitalfond, direkt eller indirekt, avyttrar en andel i ett portföljföretag. Om ett annat företag än ett aktiebolag eller en ekonomisk förening har rätt till den särskilda vinstandelen avses med kapitalföretag även ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som, direkt eller indirekt, äger en andel i det företaget.

Ett företag som inte längre är ett kapitalföretag enligt första stycket ska vara ett kapitalföretag under tio beskattningsår därefter.

9 § Med kapitalföretag avses även ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som, direkt eller indirekt, äger en andel i ett kapitalföretag enligt 8 §.

Ett aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och privatbostadsföretag är inte ett kapitalföretag.

Risikkapitalfond och portföljföretag

10 § Med *risikkapitalfond* avses ett företag eller ett enkelt bolag vars huvudsakliga verksamhet består i att – direkt eller indirekt – förvärva, förvalta och avyttra andelar i företag om någon av andelarna är en andel i ett portföljföretag.

Med *portföljföretag* avses ett företag vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om riskkapitalfondens direkta eller indirekta innehav i företaget uppgår eller någon gång har uppgått till minst 50 procent av kapitalet eller rösterna.

Vid bedömningen av om ett företag är ett portföljföretag enligt andra stycket ska, om två eller flera risikkapitalfonder äger andelar i företaget, fondernas sammantagna innehav beaktas vid bedömningen av storleken av vardera fondens innehav i ett portföljföretag.

Rätt till särskild vinstandel

11 § Med *rätt till särskild vinstandel* avses en rätt att få del av den vinst som uppkommer när andelar i ett företag avyttras och denna rätt

överstiger, i förhållande till det direkta eller indirekta innehavet i företaget, den rätt som vid avyttringen tillkommer en övervägande del av de som har rätt att få del av vinsten. Vid bedömning av om en rätt till särskild vinstandel föreligger ska även beaktas rätt att få del av företagets vinst under innehavstiden.

Vid bedömning av storleken på innehavet i företaget ska förutom omkostnadsbelopp även lånefordringar beaktas.

Utdelning

12 § Utdelning på en andel i ett kapitalföretag, som inte är kvalificerad bara enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b §, ska tas upp i inkomstslaget tjänst.

Utdelning ska inte tas upp i inkomstslaget tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående, som inräknas i samma närståendekrets enligt 56 kap. 5 §, under beskattningsåret från ett företag sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp högre belopp än som motsvarar 90 inkomstbasbelopp enligt 58 kap. 26 och 27 §§ socialförsäkringsbalken för beskattningsåret.

Om en närstående är eller har varit bosatt i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och där tagit upp utdelning, ska även detta belopp beaktas enligt andra stycket, om beskattningen av utdelningen motsvarar den beskattning som skulle ha skett om den närstående varit bosatt i Sverige.

Utdelning efter andelsbyte eller partiell fission

13 § Utdelning på en andel som bara är en andel i ett kapitalföretag enligt 4, 5 eller 6 § och till vilken det hör ett tjänstebelopp för utdelning vid andelsbyten ska inte längre tas upp i inkomstslaget tjänst när ett belopp lika med tjänstebeloppet för utdelning vid andelsbyten enligt 48 a kap. 8 b § första stycket eller det tjänstebelopp som har fördelats enligt 7 § första stycket, 48 kap. 18 e § andra stycket eller 48 a kap. 8 c § andra stycket tagits upp i inkomstslaget tjänst för beskattningsåret och tidigare beskattningsår. Därefter ska andelen inte anses utgöra en andel i ett kapitalföretag.

Vid tillämpning av första stycket ska utdelning på en andel i ett företag som varit överlåtande företag vid en partiell fission och till vilken andel det hör ett tjänstebelopp för utdelning vid andelsbyten som fördelats enligt 48 kap. 18 e § andra stycket beaktas bara om utdelningen erhållits efter den partiella fissionen.

14 § Utdelning på en andel som bara är en andel i ett kapitalföretag enligt 4, 5 eller 6 § och till vilken det hör ett tjänstebelopp för utdelning vid partiell fission ska inte längre tas upp i inkomstslaget tjänst när ett belopp lika med tjänstebeloppet för utdelning vid partiell fission enligt 48 kap. 18 d § andra stycket eller det tjänstebelopp som har fördelats enligt 7 § första stycket, 48 kap. 18 e § andra stycket eller 48 a kap. 8 c § andra stycket tagits upp i inkomstslaget tjänst för beskattningsåret och tidigare beskattningsår. Därefter ska andelen inte anses utgöra en andel i ett kapitalföretag.

Vid tillämpning av första stycket ska utdelning på en andel i ett företag som varit överlåtande företag vid en partiell fission och till vilken andel det hör ett tjänstebelopp för utdelning vid partiell fission som fördelats enligt 48 kap. 18 e § andra stycket beaktas bara om utdelningen erhållits efter den partiella fissionen.

Kapitalvinst

15 § Kapitalvinst på en andel i ett kapitalföretag, som inte är kvalificerad bara enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b §, ska tas upp i inkomstslaget tjänst.

En kapitalvinst ska inte tas upp i inkomstslaget tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående, som inräknas i samma närståendekrets enligt 56 kap. 5 §, under avyttringsåret och de fem föregående beskattningsåren från ett företag sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp högre belopp än som motsvarar 100 inkomstbasbelopp enligt 58 kap. 26 och 27 §§ socialförsäkringsbalken för avyttringsåret.

Om en närstående är eller har varit bosatt i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och där tagit upp en kapitalvinst, ska även detta belopp beaktas enligt andra stycket, om beskattningen av kapitalvinsten motsvarar den beskattning som skulle ha skett om den närstående varit bosatt i Sverige.

16 § Bestämmelserna i 15 § gäller inte om kapitalvinsten på grund av andelsavyttringen ska tas upp som överskott av passiv näringsverksamhet enligt 49 a kap.

17 § Övergår äganderätten till en andel som är en andel i ett kapitalföretag enligt 4, 5 eller 6 § genom gåva eller testamente till en juridisk person eller ett svenskt handelsbolag, ska andelen anses avyttrad för en ersättning som motsvarar marknadsvärdet.

Kapitalvinst efter andelsbyte eller partiell fission

18 § Om en andel som är en andel i ett kapitalföretag bara enligt 4, 5 eller 6 § och till vilken det hör ett tjänstebelopp för kapitalvinst vid andelsbyten avyttras eller upphör att existera, ska den del av kapitalvinsten som tas upp i inkomstslaget tjänst inte överstiga tjänstebeloppet för kapitalvinst vid andelsbyten enligt 48 a kap. 8 b § andra stycket eller det tjänstebelopp som har fördelats enligt 7 § andra stycket, 48 kap. 18 e § tredje stycket eller 48 a kap. 8 c § tredje stycket. Mer än tjänstebeloppet för utdelning vid andelsbyten ska inte tas upp som utdelning och kapitalvinst i inkomstslaget tjänst.

Vid tillämpning av första stycket ska utdelning på en andel i ett företag som varit överlåtande företag vid en partiell fission och till vilken andel det hör ett tjänstebelopp för utdelning vid andelsbyten beaktas bara om utdelningen erhållits efter den partiella fissionen.

Bestämmelser om fördelning mellan inkomstslagen tjänst och kapital av ersättning i pengar vid andelsbyten finns i 48 a kap. 9 §.

19 § Om en andel som är en andel i ett kapitalföretag bara enligt 4, 5 eller 6 § och till vilken det hör ett tjänstebelopp för kapitalvinst vid partiell fission avyttras eller upphör att existera, ska den del av kapitalvinsten som tas upp i inkomstslaget tjänst inte överstiga tjänstebeloppet för kapitalvinst vid partiell fission enligt 48 kap. 18 d § tredje stycket eller det tjänstebelopp som har fördelats enligt 7 § andra stycket, 48 kap. 18 e § tredje stycket eller 48 a kap. 8 c § tredje stycket. Mer än tjänstebeloppet för utdelning vid partiell fission ska inte tas upp som utdelning och kapitalvinst i inkomstslaget tjänst.

Vid tillämpning av första stycket ska utdelning på en andel i ett företag som varit överlåtande företag vid en partiell fission och till vilken andel det hör ett tjänstebelopp för utdelning vid partiell fission beaktas bara om utdelningen erhållits efter den partiella fissionen.

Hänvisningar

20 § När det gäller kapitalföretag finns även särskilda bestämmelser om

- underprisöverlåtelser i 23 kap. 11 och 23 b–23 e §§,
- avdrag för ränta på vinstandelslån i 24 kap. 6, 7 och 10 §§,
- kvalificerade fusioner och fissioner i 37 kap. 27 §,
- kapitalförsäkringar i 11 kap. 49 § och 44 kap. 22 f §,
- partiella fissioner i 48 kap. 18 c–18 e §§,
- andelsbyten i 48 a kap. 8 a–8 c, 9, 13 och 16 §§
- avyttring av andelar i svenska handelsbolag i 50 kap. 7 § och 51 kap. 7 §,
- pensionssparavdrag i 59 kap. 4, 10 och 15 §§, och
- grundavdrag i 63 kap. 5 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

59 kap.

4 §

Pensionssparavdraget får inte överstiga summan av de avdragsgrundande inkomsterna. Med avdragsgrundande inkomst avses

1. överskott av aktiv näringsverksamhet beräknat före – pensionssparavdraget, – avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader som avser pensionssparavdrag, och – avdrag för avsättning för egenavgifter, och 2. överskott i inkomstslaget tjänst minskat med sådana lån, utdelningar och kapitalvinster som enligt 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 § eller 57 kap. ska tas upp i inkomstslaget tjänst.	2. överskott i inkomstslaget tjänst minskat med sådana lån, utdelningar och kapitalvinster som enligt 11 kap. 45 och 49 §§, 50 kap. 7 §, 57 eller 57 a kap. ska tas upp i inkomstslaget tjänst.

10 §

För skattskyldiga som har bedrivit näringsverksamhet direkt eller indirekt, som har upphört med driften av denna och som inte har skaffat sig ett betryggande pensionsskydd under verksamhetstiden, får Skatteverket medge att pensionssparavdrag beräknas också på

- inkomst i inkomstslaget kapital i form av kapitalvinster vid avyttring av näringsverksamheten minskade med motsvarande kapitalförluster,
- överskott av passiv näringsverksamhet före pensionssparavdrag, och
- sådana utdelningar och kapitalvinster som enligt 50 kap. 7 § eller 57 kap. ska tas upp i inkomstslaget tjänst.

15 §

Pensionssparavdrag som medges enligt 10 § på grund av att andelar i ett fåmansföretag avyttrats, ska i första hand göras som allmänt avdrag. Det allmänna avdraget får dock inte uppgå till högre belopp än den del av kapitalvinsten som ska tas upp i inkomstslaget tjänst och får inte heller överstiga överskottet i inkomstslaget tjänst. Om inte hela pensionssparavdraget ska göras som allmänt avdrag, ska återstående del dras av i inkomstslaget kapital.

Pensionssparavdrag som medges enligt 10 § på grund av att andelar i ett fåmansföretag eller i ett kapitalföretag avyttrats, ska i första hand göras som allmänt avdrag. Det allmänna avdraget får dock inte uppgå till högre belopp än den del av kapitalvinsten som ska tas upp i inkomstslaget tjänst och får inte heller överstiga överskottet i inkomstslaget tjänst. Om inte hela pensionssparavdraget ska göras som allmänt avdrag, ska återstående del dras av i inkomstslaget kapital.

Pensionssparavdrag som medges enligt 10 § på grund av att andelar i ett fåmanshandelsbolag avyttrats, ska alltid göras i inkomstslaget kapital.

63 kap.

5 §

Grundavdraget får inte överstiga den skattskyldiges sammanlagda överskott av aktiv näringsverksamhet och av tjänst, minskat med hans allmänna avdrag.

Vid denna beräkning ska överskottet av tjänst minskas med sådana lån, kapitalvinster och utdelningar som enligt 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 § eller 57 kap. ska tas upp i inkomstslaget tjänst.

Vid denna beräkning ska överskottet av tjänst minskas med sådana lån, kapitalvinster och utdelningar som enligt 11 kap. 45 och 49 §§, 50 kap. 7 §, 57 eller 57 a kap. ska tas upp i inkomstslaget tjänst.

Vidare ska vid beräkningen de allmänna avdragen minskas med sådana avdrag som på grund av dispens enligt 59 kap. 8 och 10–12 §§ grundas på

- överskott av passiv näringsverksamhet, eller
- sådana kapitalvinster och utdelningar som enligt 50 eller 57 kap. ska tas upp i inkomstslaget tjänst.

- sådana kapitalvinster och utdelningar som enligt 50, 57 eller 57 a kap. ska tas upp i inkomstslaget tjänst.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013 och tillämpas på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2012.

2. Vid bedömningen om ett företag är ett portföljföretag enligt 57 a kap. 10 § andra stycket ska bara beaktas storleken på en riskkapitalfonds innehav i företaget efter den 31 december 2012.

1.2 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs i fråga om socialavgiftslagen (2000:980) dels att 2 kap. 23 § ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 2 kap. 23 a §, samt närmast före 2 kap. 23 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

23 §

Sådan utdelning och kapitalvinst som enligt 49 kap. 16 §, 50 kap. 7 § eller 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) skall tas upp i inkomstslaget tjänst är avgiftsfri.

Sådan utdelning och kapitalvinst som enligt 48 a kap. 9 §, 50 kap. 7 §, 57 eller 57 a kap. inkomstskattelagen (1999:1229) ska tas upp i inkomstslaget tjänst är avgiftsfri.

Kapitalvinst vid avyttring av kapitalförsäkring

23 a §

Sådan kapitalvinst som enligt 11 kap. 49 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska tas upp i inkomstslaget tjänst är avgiftsfri.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

1.3 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244) dels att 24 kap. 4 §, 30 kap. 1 §, 31 kap. 1, 22, 24, 28 och 29 §§, 34 kap. 4 § samt rubriken närmast före 34 kap. 4 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 31 kap. 26 § ska lyda ”Fåmansföretag och kapitalföretag” och rubriken närmast före 31 kap. 27 § ska lyda ”Uppgifter som fåmansföretag och kapitalföretag ska lämna”,

dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 31 kap. 27 a, 29 a och 35 §§, samt närmast före 31 kap. 35 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 kap.

4 §

En kontrolluppgift ska innehålla

1. nödvändiga identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och den som kontrolluppgiften lämnas för,

2. uppgift om skatteavdrag och innehållen utländsk källskatt, *samt*

3. uppgift om huruvida den person som kontrolluppgiften lämnas för är företagsledare, närstående till en sådan person eller delägare, om uppgiften lämnas av ett fåmansföretag eller ett fåmanshandelsbolag.

2. uppgift om skatteavdrag och innehållen utländsk källskatt,

3. uppgift om huruvida den person som kontrolluppgiften lämnas för är företagsledare, närstående till en sådan person eller delägare, om uppgiften lämnas av ett fåmansföretag eller ett fåmanshandelsbolag, *samt*

4. uppgift om huruvida den person som kontrolluppgiften lämnas för är delägare, om uppgiften lämnas av ett kapitalföretag.

30 kap.

1 §¹

En fysisk person ska lämna en inkomstdeklaration, om

1. intäkterna i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet i annat fall än som avses i 2 har uppgått till sammanlagt minst 42,3 procent av prisbasbeloppet under beskattningsåret,

2. sådan intäkt i inkomstlagen tjänst som avses i 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 § *samt* 57 kap. 20 och 21 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller intäkt av passiv näringsverksamhet har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

2. sådan intäkt i inkomstlagen tjänst som avses i 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 §, 57 kap. 20 och 21 §§ *samt* 57 a kap. 12 och 15 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller intäkt av passiv näringsverksamhet har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor

¹ Senaste lydelse 2011:1289.

under beskattningsåret,

3. intäkterna i inkomstslaget kapital, med undantag för sådan ränta, utdelning eller annan avkastning som kontrolluppgift ska lämnas om enligt 17 eller 19 kap. och för sådan schablonintäkt som kontrolluppgift har lämnats om enligt 22 kap. 16 § eller 17–21 §§, har uppgått till sammanlagt minst 200 kronor under beskattningsåret,

4. han eller hon är begränsat skattskyldig och den skattepliktiga intäkten har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

5. underlag för statlig fastighetsskatt, kommunal fastighetsavgift, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader ska fastställas, eller

6. uppgift om skalbolag enligt 31 kap. 14 § ska lämnas.

Lydelse enligt prop. 2011/12:94   Föreslagen lydelse

31 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

– uppgifter som ska lämnas i samtliga inkomstdeklarationer (2 och 3 §§),

– uppgifter som fysiska personer och dödsbon ska underrättas om och godkänna eller lämna (4 och 5 §§),

– uppgift som ska lämnas om inkomstslaget tjänst (6 §),

– uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget näringsverksamhet (7–15 §§),

– uppgifter som ska lämnas om inkomstslaget kapital (16–19 §§),

– uppgift om tillkommande belopp (20 §),

– uppgifter om vissa andelsavyttringar m.m. (21–24 §§),

– uppgifter för beräkning av egenavgifter (25 och 26 §§),

– uppgifter som fåmansföretag   – uppgifter som fåmansföretag,
samt företagsledare och delägare   *kapitalföretag* samt företagsledare
ska lämna (27–29 §§),   och delägare ska lämna
(27–29 a §§),

– uppgift om tillskott och uttag (30 §),

– uppgift om betalning till utlandet (31 §),

– uppgift som ekonomiska föreningar ska lämna (32 §),

– uppgifter om skattereduktion   – uppgifter om skattereduktion
för hushållsarbete och gåva (33 §),   för hushållsarbete och gåva (33 §),
och

– uppgifter om prissättnings-   – uppgifter om prissättnings-
besked (34 §).   besked (34 §), *och*

– *uppgifter om avyttring av
kapitalförsäkring (35 §).*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Den som innehar en andel som   Den som innehar en andel som
är kvalificerad enligt 57 kap. 7, 7 a   är kvalificerad enligt 57 kap. 7, 7 a

eller 7 b § inkomstskattelagen (1999:1229) ska lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna

eller 7 b § inkomstskattelagen (1999:1229) *eller som är en sådan andel i ett kapitalföretag som avses i 57 a kap. 4, 5 eller 6 § samma lag* ska lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna

1. besluta om kapitalbelopp enligt 48 a kap. 8 a § inkomstskattelagen,
2. besluta om tjänstebelopp för utdelning och kapitalvinst
  - a) vid partiell fission enligt 48 kap. 18 d § inkomstskattelagen, och
  - b) vid andelsbyten enligt 48 a kap. 8 b § inkomstskattelagen, samt
3. besluta om de tjänstebelopp som har fördelats enligt 48 kap. 18 e §, 48 a kap. 8 c § *och* 57 kap. 7 c § inkomstskattelagen.

3. besluta om de tjänstebelopp som har fördelats enligt 48 kap. 18 e §, 48 a kap. 8 c §, 57 kap. 7 c § *och* 57 a kap. 7 § inkomstskattelagen.

Uppgifter om utdelning och kapitalvinst på andelarna ska också lämnas.

24 §

Om äganderätten till andelar som är kvalificerade enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b § inkomstskattelagen (1999:1229) har övergått till någon annan genom arv, testamente, bodelning eller gåva, ska förvärvaren lämna

Om äganderätten till andelar som är kvalificerade enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b § inkomstskattelagen (1999:1229) *eller till sådana andelar i ett kapitalföretag som avses i 57 a kap. 4, 5 eller 6 § samma lag* har övergått till någon annan genom arv, testamente, bodelning eller gåva, ska förvärvaren lämna

1. uppgift om antalet andelar som har förvärvats,
2. uppgift om tjänstebeloppet för varje andel, och
3. nödvändiga identifikationsuppgifter för den som andelarna har övergått från.

Förvärvaren ska årligen lämna de uppgifter som är av betydelse för om tjänstebeloppet ska tas upp till beskattning.

27 a §

Ett kapitalföretag ska lämna

1. nödvändiga identifikationsuppgifter för delägarna och närstående till dem, samt

2. uppgifter om varje delägars andelsinnehav och innehavets röstvärde.

28 §

Ett fåmansföretag ska också lämna

Ett fåmansföretag *och ett kapitalföretag* ska också lämna

1. en sådan förteckning över penninglån och säkerheter som avses i 21 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551), och

2. en förteckning över utbetald vinstandelsränta till personer som avses i 24 kap. 6 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229).

2. en förteckning över utbetald vinstandelsränta till personer som avses i 24 kap. 6 § andra och tredje styckena inkomstskattelagen (1999:1229).

29 §

En företagsledare och en delägare i fåmansföretag som avses i 27 § ska lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa bestämmelserna om utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

En företagsledare och en delägare i fåmansföretag som avses i 27 § och en delägare i kapitalföretag som avses i 27 a § ska lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa bestämmelserna om utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) och på andelar i kapitalföretag i 57 a kap. samma lag.

Det som sägs i första stycket om delägare gäller även för en fysisk person som kontrollerar en andel i ett kapitalföretag.

Skyldigheten gäller för fem beskattningsår efter det att företaget har upphört att vara ett fåmansföretag.

Skyldigheten gäller för fem beskattningsår efter det att företaget har upphört att vara ett fåmansföretag eller ett kapitalföretag.

29 a §

Om en andel i ett fåmansföretag eller en andel i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust gäller följande. En fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning från kapitalförsäkringen eller trusten ska lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa bestämmelserna om utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) och på andelar i kapitalföretag i 57 a kap. samma lag.

Skyldigheten gäller för fem beskattningsår efter det att företaget har upphört att vara ett fåmansföretag eller ett kapital-

företag.

Avyttring av kapitalförsäkring

35 §

En fysisk person som har kontrollerat en sådan andel i ett handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229), en kvalificerad andel eller en andel i ett kapitalföretag genom en kapitalförsäkring ska om han eller hon avyttrar kapitalförsäkringen lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa bestämmelsen om kapitalvinst vid avyttring av en kapitalförsäkring enligt 11 kap. 49 § inkomstskattelagen.

34 kap.

Uppgifter till företagsledare och delägare i fåmansföretag och fåmanshandelsbolag

Uppgifter till företagsledare och delägare i fåmansföretag, fåmanshandelsbolag och kapitalföretag

4 §

Onoterade företag som omfattas av 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) samt fåmanshandelsbolag ska till företagsledare och delägare lämna alla uppgifter som dessa behöver för att kunna beräkna sina intäkter från företaget eller handelsbolaget.

Onoterade företag som omfattas av 57 eller 57 a kap. inkomstskattelagen (1999:1229) samt fåmanshandelsbolag ska till företagsledare och delägare lämna alla uppgifter som dessa behöver för att kunna beräkna sina intäkter från företaget eller handelsbolaget.

Det som sägs i första stycket om delägare gäller även i fråga om en fysisk person som kontrollerar en andel i ett kapitalföretag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (2011:1268) om investeringssparkonto ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Finansiella instrument som har getts ut av ett företag är inte investeringstillgångar om innehavaren av instrumenten, direkt eller indirekt, äger eller på liknande sätt innehar andelar i företaget som motsvarar minst 10 procent av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget.

Vid bedömningen av hur stor andel av rösterna eller kapitalet i företaget som innehavaren av de finansiella instrumenten har, ska innehavaren även anses äga andelar i företaget som innehavarens närstående, direkt eller indirekt, äger eller på liknande sätt innehar.

Kvalificerade andelar är inte investeringstillgångar.

Kvalificerade andelar och andelar i kapitalföretag är inte investeringstillgångar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

2 Bakgrund

Beskattningen av vissa delägare och investerare i riskkapitalfonder har under senare tid diskuterats och varit föremål för utredning av Skatteverket. Diskussionen har handlat om i vilken omfattning inkomster från riskkapitalfonder ska tas upp som inkomst av tjänst eller som inkomst av kapital. Även internationellt har det förts diskussioner om den särskilda vinstdelning som delägare i riskkapitalfonder erhåller ska utgöra en kapitalinkomst eller en tjänsteinkomst.

Riskkapitalbranschen har efterfrågat en utvidgning av de befintliga reglerna om beskattning av kvalificerade andelar i fåmansföretag i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, till att omfatta vissa delägare i riskkapitalfonder.

2.1 Riskkapitalstrukturer och riskkapitalfonder

Även om riskkapitalstrukturer funnits i Sverige sedan slutet av 1980-talet är det främst under de senaste åren som de blivit mer betydelsefulla aktörer. Den svenska riskkapitalmarknaden är den näst största i Europa mätt som andel av BNP. Företag som behöver extern finansiering kan i huvudsak vända sig till kreditmarknaden, dvs. till banker eller obligationsmarknaden, för att få lån eller till riskkapitalmarknaden för att erhålla riskkapital. Kapital som omfattar investeringar av professionella investerare i onoterade bolag kanaliseras företrädesvis via riskkapitalstrukturer.

Enligt uppgift från Svenska Riskkapitalföreningen arbetade 180 000 personer i Sverige i riskkapitalägda bolag under 2010 och totalt omsatte svenska riskkapitalägda bolag 250 miljarder kronor. Av kapitalet för att finansiera dessa bolag uppges 85 procent komma från investerare utanför Sverige. Det är främst institutionella investerare, såsom pensionsfonder och försäkringsbolag som investerar i riskkapitalfonder. Även börsnoterade riskkapitalbolag, statliga företag och stiftelser investerar i riskkapitalfonder.

En riskkapitalstruktur består oftast av en samling fonder, förvaltnings- och rådgivningsbolag som alla återfinns under samma namn. Riskkapitalfonderna investerar företrädesvis i onoterade företag. Eget kapital i denna fond tillskjuts av en grupp externa finansiärer, t.ex. pensionsfonder, försäkringsbolag, banker, utländska universitet samt andra svenska och utländska företag. En liten andel tillskjuts av ett bolag, ett s.k. riskkapitalbolag, som indirekt ägs av personer som skapat riskkapitalstrukturen. Över tiden startar personerna nya riskkapitalbolag med nya riskkapitalfonder. En riskkapitalfond existerar oftast 10–12 år. Gamla fonder avvecklas, t.ex. efter en tidsperiod som bestämts när fonden bildades eller när fondens ändamål har uppfyllts. Riskkapitalfondens medel placeras, normalt, först i ett holdingbolag. Detta holdingbolags enda uppgift är att äga aktier i det portföljföretag i vilket den slutliga investeringen sker. Riskkapitalfonden är således ett sätt att finansiera investeringen i portföljföretaget. Riskkapitalbolaget, eller ett bolag som ägs av riskkapitalbolaget, är huvudförvaltare av fonder och tar alla beslut om köp och försäljningar, upplåning, etablering

och avveckling av fonder m.m. Investeringarna i fonden får avkastning i olika former. Avkastningen är avhängig av resultatet av förvaltningen av de inköpta portfölj företagen. Riskkapitalbolagen finansierar sina förvärv genom att tillskjuta eget kapital och genom att ta upp banklån.

Riskkapitalbolagens investeringar kan i huvudsak delas in i investeringar i tidiga faser av företags livscykel, venture capital, och investeringar i senare faser av företags livscykel, buyout. Ytterligare en kategori investeringar i onoterade företags egna kapital är de som genomförs av s.k. affärsänglar. Affärsänglar är privatpersoner som investerar egna medel företrädesvis i nystartade verksamheter som har svårt att få extern finansiering från t.ex. banker och riskkapitalbolag.

Investeringar i tidiga faser innebär i regel hög risk, eftersom det rör sig om investeringar i nystartade företag med svaga kassaflöden och få materiella tillgångar som kan pantsättas. Buyout-investeringar innebär normalt något lägre risk, då dessa sker i mogna företag med stabilare kassaflöden och fler materiella tillgångar. Sådana investeringar genomförs i huvudsak genom uppköp av onoterade företag eller utköp av noterade företag från börserna.

Gemensamt för alla riskkapitalbolag, oavsett investeringsinriktning, är att de investerar under en begränsad period. Riskkapitalfonderna har olika lång placeringshorisont beroende på vilken investeringsfas portfölj företaget befinner sig i. Venture capital innebär vanligtvis längst placeringshorisont, 10 till 12 år, medan buyout-investeringar ofta har en placeringshorisont på 3 till 8 år. Oavsett vilken investeringsfas portfölj företaget befinner sig i är riskkapitalbolaget i de flesta fall en aktiv, styrande ägare som arbetar nära företagsledningen i syfte att förbättra rörelseresultat och kassaflöde och därmed öka portfölj företagets värde. När perioden är slut kan portfölj företaget avyttras (en s.k. exit sker) till ett industriföretag som av t.ex. synergiskäl vill köpa portfölj bolaget eller till någon annan riskkapitalfond. Portfölj företag kan även börsintroduceras.

De s.k. riskkapitalfonderna består av en avtalsstruktur som har till syfte att för ett antal externa investerarens räkning hantera investeringar i olika portfölj bolag. Fonderna etableras oftast av ett antal nyckelpersoner som har en affärsidé om en investeringsstrategi som de åtar sig att genomföra.

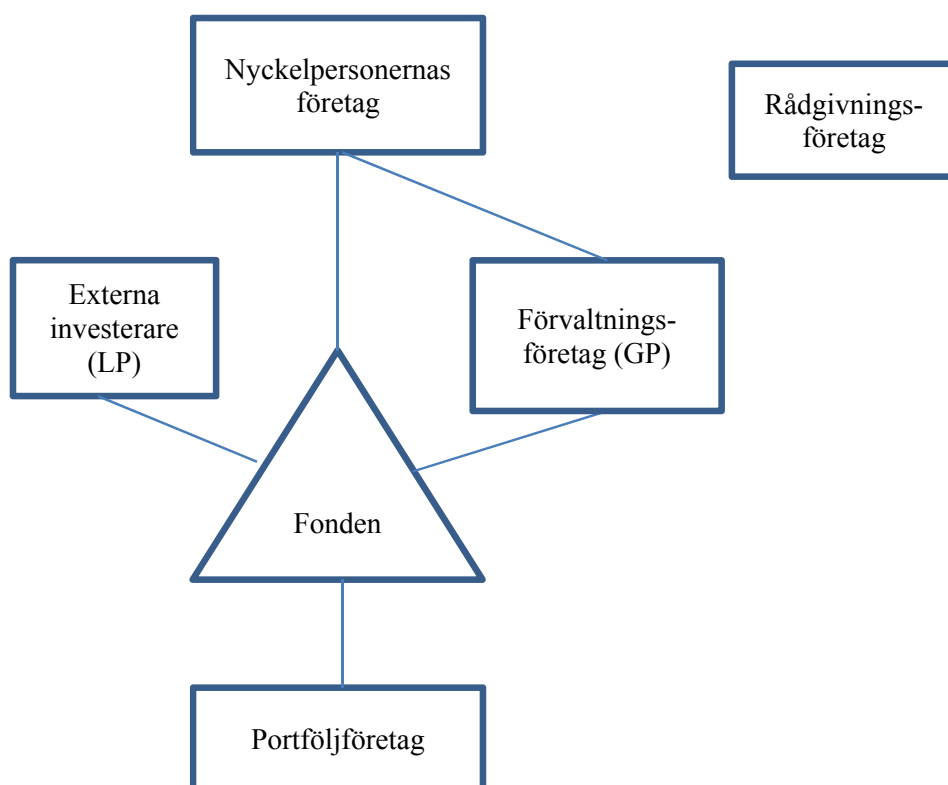
Ett investeringsprospekt tas fram av nyckelpersonerna. Prospektet skickas ut till utvalda potentiella investerare som ges möjlighet att investera ett visst belopp i fonden. Investeringarna kan inte kräva tillbaka kapitalet innan den kontraktsmässiga investeringstiden är över. Investeringarnas åtagande är bindande. Fonderna skapas i många fall genom utländska Limited Partnerships, vilka oftast inte är juridiska personer enligt svensk lagstiftning. De flesta externa investerare blir limited partners (LP) i riskkapitalfonden. Ett bolag, benämnt General Partner (GP), har fullmakt att företräda fonden. Det förekommer också att nyckelpersoner eller andra investerare köper andelar direkt i ett portfölj företag. Varje fond har sin egen struktur med fond och GP. Respektive GP-bolag ägs i sin tur av en struktur av företag som indirekt ägs av nyckelpersonerna.

De externa investeringarna träffar avtal med GP om att GP ska vara förvaltare av fonden. I avtalet regleras förvaltningen, hur ersättningar för förvaltningen ska utgå, med vilka belopp vinster och ersättningar ska

utgå samt när de ska betalas ut. Vidare avtalas att nyckelpersonerna själva ska göra en viss investering, i normalfallet 1–3 procent av den totala investeringen. Krav ställs också på nyckelpersonernas engagemang i fondens verksamhet.

En riskkapitalstruktur etablerar oftast ett rådgivningsföretag i det land som portföljföretaget kommer att förvärvas i. Rådgivningsföretaget träffar ett avtal om rådgivning med GP. I Sverige ingår rådgivningsföretaget emellertid normalt inte i samma koncernstruktur som riskkapitalfonden. Det kan ofta ägas eller kontrolleras av nyckelpersonerna. De formella besluten i fonden är dock delegerade till GP, vilken oftast inte har någon egen personal. I stället är det nyckelpersonernas rådgivningsföretag som sätter ihop ett rådgivningsteam med egna anställda, som aktivt ska arbeta med förvärv, förädling och avyttring av portföljföretag. I rådgivningsföretaget finns kompetensen om portföljföretagen och den lokala marknaden. Nyckelpersonerna, som i vissa strukturer även äger andelar i rådgivningsföretaget, är oftast anställda i rådgivningsföretaget. Förvaltningen av fonden och dess innehav i portföljföretag är mycket aktiv. Personer från rådgivningsteamet sitter också oftast i portföljföretagens styrelser för att göra det lättare att genomföra den strategi i portföljföretagen som tagits fram för att skapa värdetillväxt innan försäljning.

Nedan framgår ett exempel på en typisk riskkapitalstruktur.

Det förekommer även att riskkapitalfonder etableras som ett svenskt aktiebolag. De externa investerarna investerar då i aktier i aktiebolaget. Det är även möjligt att etablera fonden i form av ett kommanditbolag. De externa investerarna torde då bli kommanditdelägare i kommanditbolaget.

2.1.1 Carried interest eller särskild vinstandel

Begreppet carried interest, fortsättningsvis benämmt särskild vinstandel, finns internationellt i riskkapitalsammanhang och innebär att de personer som aktivt bidrar till värdetillväxten, dvs. att portföljbolagen kan avyttras med vinst, erhåller en särskild del i vinsten. Alla riskkapitalfonder har ett vinstdelningssystem med särskild vinstandel som ger riskkapitalbolaget, dess ägare och anställda i rådgivningsföretaget incitament att tillgodose de externa investerarnas intressen och nå högsta möjliga avkastning för riskkapitalfonden. Strukturen för ett sådant vinstdelningssystem är i stort sett likadan i alla riskkapitalfonder. Om riskkapitalfonden är ett aktiebolag så skiljer sig strukturen åt, men med hjälp av bl.a. olika aktieslag kan man åstadkomma ett snarlikt vinstdelningssystem som den särskilda vinstandelen.

Den särskilda vinstandelen uppgår vanligen till cirka 20 procent av nettovinsten efter det att de externa investerarna har erhållit sitt insatta kapital jämte viss garanterad avkastning (oftast mellan 6–8 procent) och efter att förvaltningsarvode har erlagts. I vissa fall, särskilt i början av en fonds livstid, ska en del av den särskilda vinstandelen sättas in på ett spärrat konto (s.k. escrow-konto). Beloppet avser att tillvarata de externa investerarnas intressen och tillse att de erhåller garanterad avkastning under hela den tid som fonden existerar. GP-bolaget får ett årligt förvaltningsarvode, som uppgår till 1–3 procent av det kapital som de externa investerarna lovat att investera. När fonden har stängt för nya investeringar, utgår förvaltningsarvode med 1–3 procent av investerat kapital. Rådgivningsföretaget får ersättning för sina kostnader med visst procentuellt påslag.

Enligt uppgift från Skatteverket har den särskilda vinstandel som har utgått till anställda i rådgivningsföretaget företrädesvis utbetalats till ett företag eller en kapitalförsäkring genom vilket de gjort sina investeringar. Även utbetalning såsom ränta på lån förekommer. Den kvarvarande särskilda vinstandelen som inte har utbetalats till anställda har tillfallit nyckelpersonernas egna företag.

2.2 Hemställan från Svenska Riskkapitalföreningen

Svenska Riskkapitalföreningen har i en hemställan till Finansdepartementet (dnr 2011/4819) föreslagit att det ska göras ett tillägg till de befintliga reglerna i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) om beskattning av utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag (de s.k. 3:12-reglerna) så att regelsystemet även kommer att omfatta vissa innehav av andelar i riskkapitalfonder.

Riskkapitalföreningens ståndpunkt är att den särskilda vinstdelningen utgör kapitalinkomst i stället för arbetsinkomst. Riskkapitalföreningen anger att det förhållandet att frågan om beskattning av den särskilda vinstdelningen är föremål för diskussion leder till stor osäkerhet på marknaden, en osäkerhet som uppges påverka potentiella investerare och deras benägenhet att i framtiden investera i riskkapitalfonder. För att ge bästa möjliga förutsättningar för den fortsatta utvecklingen och för att en fortsatt debatt inte ska leda till negativa förutsättningar har de därför tagit

initiativ till en lagändring och anser att det närmast till hands liggande alternativet är att den särskilda vinstdelningen beskattas enligt 3:12-reglerna (en uppdelning mellan inkomstlagen tjänst och kapital).

Risikkapitalföreningen anser att andelar i venture capital-bolag inte bör omfattas av en lagändring eftersom det är fråga om minoritetsinvesteringar. Vidare anser föreningen att ett undantag också ska göras för mindre fonder som visserligen har till syfte att förvärva majoritetsinnehav men som bedriver en verksamhet som utgörs av såväl fond- som rådgivningsverksamhet.

3 Regler i andra länder

3.1 Danmark

I Danmark infördes år 2009 särskilda regler för beskattning av meraafkast, se lag nr 525 som antogs den 12 juni 2009 (L 202). Enligt de danska reglerna beskattas en fysisk person eller dödsbo, som investerat i en kapital- eller venturefond, för överavkastning såsom arbetsinkomst. Några arbetsgivaravgifter tas dock inte ut på överavkastningen.

Om en person får överavkastningen indirekt genom ett företag som han, direkt eller indirekt, äger eller kontrollerar beskattas han efter en skattesats om 25 procent när företaget erhåller överavkastningen. När personen sedan tar ut överavkastningen i form av utdelning beskattas denna utdelning på vanligt sätt. I förarbetena² till den danska lagen uttalas bl.a. följande:

” – – meraafkastet må anses for at vaere vederlag for partnernes knowhow og indsats ved fondens etablering, drift og afvikling.
– – – Der er ikke noget, der taler for, at partnernes indskud baerer mere afkast, naar der ikke er forskel på risikoen ved investeringen. Parternes meraafkast må anses for en bonus for en succesfuld afvikling af kapitalfonden. Et vederlag for partnerens knowhow og indsats ved fondens etablering, drift og afvikling.”

I den danska lagstiftningen uppställs inget krav på att den person som får överavkastningen ska vara en anställd eller någon som agerar rådgivare till fonden.

3.2 Nederländerna

Nederländerna införde den 1 januari 2009 ny lagstiftning rörande s.k. lukrativa andelar som omfattar särskild vinstandel. I enlighet med denna lagstiftning beskattas särskild vinstandel som arbetsinkomst, vilket innebär att skatt tas ut efter en progressiv skatteskala med maximalt 52 procent.

De nederländska reglerna gäller även särskild vinstandel som en person erhåller indirekt genom ett företag. För den utdelning som företaget

² L 202 Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love, afsnitt 3.1.3.

erhåller beskattas den fysiska personen som om han erhållit den särskilda vinstandelen direkt, dvs. med progressiv skatt om maximalt 52 procent. Om företaget däremot delar ut minst 95 procent av vinsten till den fysiska personen beskattas han efter en skattesats om 25 procent.

Den nederländska skatteförvaltningen ansåg, redan när boxsystemet³ år 2001 infördes, att särskild vinstandel borde kunna beskattas som lön eller som inkomst av övrig verksamhet i box 1. Det har under åren förts diskussioner om beskattningen, vilket medfört att många riskkapitalbolag ingick avtal med den nederländska skatteförvaltningen om hur beskattningen av särskild vinstandel skulle ske. Frågan har inte varit föremål för bedömning i nederländska domstolar och för att undvika många och långa processer i domstol valde Nederländerna att införa ovan redovisade särskilda lagstiftning avseende särskild vinstandel.

3.3 Tyskland

År 2003 gjorde den tyska skattemyndigheten bedömningen att särskild vinstandel borde beskattas som arbetsinkomst och inte som kapitalinkomst. Med anledning av skattemyndighetens bedömning skedde en lagändring 2004 som innebar att 50 procent av särskild vinstandel beskattas progressivt (med i dag maximalt ca 45 procent med tillägg för den s.k. solidaritetsskatten). Sedan en lagändring den 1 januari 2009 är beskattningsunderlaget 60 procent av inkomsten.

3.4 Frankrike och Förenade kungariket

I Frankrike och Förenade kungariket har man valt att behandla särskild vinstandel som en kapitalinkomst.

³ Det holländska personbeskattningssystemet innebär att tre olika slags inkomster beskattas på olika sätt. I box 1 ingår huvudsakligen arbets- och pensionsinkomster. Nettot beskattas med en progressiv traditionell inkomstskatt på 33–52 procent. I box 2 ingår inkomst från större innehav i företag. Om makar (sambor) innehar 5 procent eller mera av aktiekapital och liknande i ett företag beskattas utdelningar och kapitalvinster med en proportionell skatt på 25 procent. Räntekostnader liksom förluster är avdragsgilla. 25 procent av ett underskott från box 2 får avräknas mot inkomstskatten för arbete (box 1). I box 3 ingår finansiella tillgångar. Basen för beskattningen utgörs av värdet på finansiella tillgångar minus andra skulder än bostadslån eller lån vars räntor är avdragsgilla i box 2. På nettot beräknas en schablonintäkt på 4 procent som beskattas med 30 procent skatt.

4 Beskattning av vissa delägare i riskkapitalfonder

4.1 Behovet av att reglera beskattningen av vissa investerare i riskkapitalfonder

Promemorians bedömning: Det finns ett behov av att införa särskilda skatteregler för investerare som har rätt till en särskild vinstandel från en riskkapitalfond.

Skälen för promemorians bedömning: I Sverige finns det inga skatteregler som riktar sig specifikt till delägare i riskkapitalfonder som har rätt till särskild vinstandel (s.k. carried interest) från fonden. Det är de generella skattereglerna som gäller vid beskattningen av dessa delägare. Delägarna har som regel ansett att de inkomster som innehavet genererar utgör kapitalinkomster. Skatteverket har i några uppmärksammade ärenden beslutat att den del av inkomsterna som är hänförlig till en särskild vinstandel utgör ersättning för utfört arbete och därför ska beskattas som inkomst av tjänst. Flera av dessa beslut har överklagats men har ännu inte vunnit laga kraft⁴. Svenska Riskkapitalföreningen har i en hemställan till Finansdepartementet föreslagit att delägarna i dessa fonder ska få tillämpa dagens 3:12-regler, dock med vissa justeringar (se avsnitt 2.2).

I några andra länder – Danmark, Nederländerna och Tyskland – har det införts särskilda regler för delägare i riskkapitalfonder, se vidare avsnitt 3. I de länderna anses särskild vinstandel utgöra arbetsinkomst, men länderna har valt att beskatta inkomsten i olika hög grad och vid olika tidpunkter. I t.ex. Danmark är hela inkomsten skattepliktig oavsett om inkomsten lämnar bolagssektorn eller inte medan i Tyskland är 60 procent av inkomsten skattepliktig. I USA finns ett förslag, som ännu inte lett till lagstiftning, om att skärpa beskattningen av särskild vinstandel genom att beskatta den som rörelseinkomst (ordinary income) och inte som en kapitalvinst. Med anledning av det amerikanska förslaget uttalade det amerikanska finansdepartementet följande⁵:

Although profits are structured as partnerships interests, the income allocable to such interest is received in connection with the performance of services. A service provider's share of the income of a partnership attributable to a carried interest should be taxed as ordinary income and subject to self-employment tax because such income is derived from the performance of services. By allowing service partners to receive capital gains treatment on labor income without limit, the current system creates an unfair and inefficient tax preference. The recent explosion of activity among large private equity firms has increased the breadth and cost of this tax preference, with some of the highest-income Americans benefiting from the preferential treatment.

⁴ Bland annat Förvaltningsrättens i Stockholms län mål nr 4182-11, 4186-11, 12624-11 och 12629-11.

⁵ General Explanations of the Administration's Fiscal Year 2010 Revenue Proposals, Department of the treasury, s. 23 f.

Som nämnts ovan pågår det även i Sverige en diskussion om särskild vinstandel ska anses som en ersättning för en utförd arbetsprestation. Den osäkerhet som för närvarande råder kring hur denna inkomst ska beskattas har skapat en situation som i förlängningen kan vara skadlig för detta slag av ekonomisk verksamhet. För att Sverige även i fortsättningen ska vara attraktivt för riskkapitalinvesteringar och för att riskkapitalfonder i högre grad än i dag ska vilja placera sina företagsstrukturer i Sverige finns det ett behov av att tydliggöra hur delägarna i dessa fonder ska beskattas framöver. Det bedöms inte som möjligt att avvakta de rättsprocesser som pågår eftersom det kommer att dröja flera år innan det finns lagakraftvunna avgöranden. Det bedöms därför som viktigt att lagreglera hur delägare i riskkapitalfonder som har rätt till särskild vinstandel framöver ska beskattas för ersättning från fonden.

4.2 En ny beskattningsordning

Promemorians förslag: En särskild beskattningsordning för delägare i riskkapitalfonder som har rätt till en särskild vinstandel bör införas. Beskattningen bör ske dels i inkomstslaget tjänst, dels i inkomstslaget kapital. Reglerna bör tillämpas oavsett i vilken omfattning investeraren har varit verksam i fondstrukturen. Reglerna bör endast avse riskkapitalfonder som förvärvar större innehav i onoterade portfölj företag.

Skälen för promemorians förslag

En särskild beskattningsordning

Det föreligger, som nämnts ovan, ett behov av att reglera hur en särskild vinstandel ska beskattas. Den särskilda vinstandelen utgår i princip aldrig direkt till den fysiska personen utan mottagare är ofta ett av den fysiska personen ägt företag. En tänkbar ordning skulle kunna vara den danska modellen där man beskattar den särskilda vinstandelen direkt hos den fysiska personen oavsett om denna faktiskt har erhållit ersättningen eller om den betalats ut till ett av den fysiska personen ägt företag. En ordning som innebär en beskattning oavsett skatteförmåga är långtgående och bör endast övervägas om det är nödvändigt för att förhindra eller försvåra skatteplaneringsåtgärder. Dessutom förutsätter det en helt ny form av beskattning. Utgångspunkten för beskattningen bör vara skatt på lika villkor. I Sverige finns det, till skillnad mot många andra länder, en särskild beskattningsordning, 3:12-reglerna, som syftar till att inkomster i ett fåmansföretag, som beror på att ägaren har arbetat i företaget, till viss del ska beskattas progressivt som arbetsinkomster och inte proportionellt som kapitalinkomster.

Svenska Riskkapitalföreningen har, som nämnts ovan i avsnitt 2.2, föreslagit att beskattningen av delägare i riskkapitalfonder ska ske enligt de nuvarande 3:12-reglerna, dock med vissa justeringar. Förslaget innebär att inte bara den särskilda vinstandelen beskattas enligt 3:12-

reglerna utan att all ersättning från fondstrukturerna beskattas enligt dessa regler. I de processer Skatteverket driver är det bara beskattningen av den särskilda vinstandelen som prövas. När frågan om hur ersättningen från fondstrukturerna nu ska regleras bedöms det som rimligt att all avkastning omfattas och att det i stället sker en fördelning mellan inkomstlagen när utdelning tas från det egna företaget alternativt andelar i det egna företaget avyttras.

Förslaget att beskattning av utdelning och kapitalvinst ska ske dels i inkomstslaget tjänst, dels i inkomstslaget kapital får således anses vara ett rimligt förslag. Det sätt som 3:12-reglerna är utformade på gör däremot att det inte är lämpligt att utvidga dessa så att de även omfattar delägare i riskkapitalfonder som har rätt till en särskild vinstandel. Det kan t.ex. vara svårt att fastställa om delägarna i riskkapitalfonden har varit verksamma i betydande omfattning i den mening som avses i 3:12-reglerna. Eftersom en rimlig utgångspunkt är att den som erhåller en särskild vinstandel även, direkt eller indirekt, har fått en ersättning för utfört arbete framstår kravet i 3:12-reglerna på att delägaren dessutom ska ha varit verksam i betydande omfattning som onödigt i detta sammanhang. Ett sådant krav skulle bara på ett onödigt sätt komplicera reglerna och göra dem lättare att kringgå. Dagens riskkapitalfondstrukturer är ofta mycket komplicerade och lätttröliga och det är inte alltid självklart i vilken del av företagsstrukturen som en delägare har varit verksam. Det skulle i mångt och mycket kunna uppfattas som frivilligt att omfattas av reglerna beroende på hur man strukturerar sitt deläggande i riskkapitalfonden.

Det finns även andra bestämmelser i 3:12-reglerna där det kan ifrågasättas om det är lämpligt att tillämpa dem på delägare i riskkapitalfonder, t.ex. löneunderlagsregeln. Dessutom kan det finnas delägare i riskkapitalfonder som redan i dag omfattas av de befintliga 3:12-reglerna. Den frågan har dock inte prövats i domstol. Eftersom utgångspunkten bör vara att alla delägare i riskkapitalfonder ska beskattas på samma sätt är det av denna anledning lämpligare med en särskild anpassad beskattningsordning som är särskild från de befintliga 3:12-reglerna. Det skulle annars vara alltför svårt att särskilja denna grupp delägare från vanliga delägare i fåmansföretag. Dessutom skulle de redan komplexa reglerna i 56 och 57 kap. IL bli ännu mer komplicerade.

Det bedöms därför som lämpligare att föreslå en särskilt anpassad beskattningsordning för delägare i riskkapitalfonder som erhåller en särskild vinstandel i stället för att utvidga de befintliga 3:12-reglerna.

Utformningen av en ny beskattningsordning

Som redogjorts för ovan bör beskattning – i likhet med vad som gäller för 3:12-reglerna – ske dels i inkomstslaget tjänst, dels i inkomstslaget kapital. Till skillnad från 3:12-reglerna bör dock den särskilda beskattningsordningen tillämpas oavsett om investeraren varit verksam i betydande omfattning i fondstrukturen eller inte. De nya reglerna bör även tillämpas av de som erhåller en särskild vinstandel utan att vara delägare men som på annat sätt kontrollerar en andel i en riskkapitalfond, se vidare avsnitt 5.

Som framgår av avsnitt 2.1 kan riskkapitalbolagens investeringar i huvudsak delas in i venture capital, buyout och investeringar som genomförs av s.k. affärsänglar. Affärsänglar är ofta privatpersoner som investerar egna medel företrädesvis i nystartade verksamheter som har svårt att få extern finansiering från t.ex. banker och riskkapitalbolag. Här finns i regel ingen direkt motsvarighet till det förhållande mellan externa investerare och riskkapitalbolag som finns i riskkapitalfonderna. Affärsänglar erhåller som regel inte heller ersättning i form av särskild vinstandel. Affärsänglarna kommer därför i normalfallet inte att omfattas av den föreslagna lagstiftningen.

När det gäller venture capital har Svenska Riskkapitalföreningen anfört att venture capital-bolag inte bör omfattas av den särskilda beskattningsordningen eftersom det är fråga om minoritetsinvesteringar. Det är svårt att i en lagstiftning dra en gräns utifrån olika beteckningar på olika verksamheter, framför allt när det som i det här fallet är fråga om till viss del liknande verksamheter. Vad som dock är möjligt är att definiera de riskkapitalfonder som ska omfattas utifrån storleken på de investeringar som fonden gör. De föreslagna reglerna bör endast avse fonder som förvärvar större innehav i portfölj företag (se vidare avsnitt 4.3.1). En sådan definition torde innebära att det i huvudsak är buyout-fonderna som kommer att träffas av lagstiftningen. Det kan dock inte uteslutas att även andra sorters riskkapitalfonder kommer att träffas beroende på hur mycket den enskilda fonden investerar i portfölj företaget.

Den föreslagna beskattningsordningen bör inte omfatta fysiska personers direkta innehav i riskkapitalfonder. Det torde för det första vara ganska ovanligt med sådana innehav och om reglerna även skulle omfatta dessa situationer så skulle det komplicera dem betydligt. Redan enligt de i dag gällande allmänna reglerna ska en fysisk person som genom ett sådant innehav erhåller en särskild vinstandel beskattas omedelbart vid utbetalning av ersättningen. En prövning måste dock ske i varje enskilt fall huruvida ersättningen ska beskattas som inkomst av kapital, utgöra lön eller bonus och därmed beskattas i inkomstslaget tjänst eller beskattas på annat sätt.

Det förekommer även att anställda i rådgivningsteamet erbjuds möjlighet att investera i riskkapitalfonden genom t.ex. vinstandelslån. Sådana investeringar bör jämföras med andelsinnehav.

Med ”delägare i riskkapitalfonder” avses i denna promemoria de delägare som genom sina företag, direkt eller indirekt, har rätt till särskild vinstandel vid en riskkapitalfonds avyttring av portfölj företag. Även de som kontrollerar sitt innehav i fonden genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande benämns i promemorian som ”delägare i riskkapitalfonder”. Övriga delägare benämns fortsättningsvis som ”externa investerare”.

Lagförslag

Den nya beskattningsordningen bör införas i ett nytt kapitel, 57 a kap., i inkomstskattelagen (1999:1229).

4.3 Definitioner

En särskild beskattningsordning för fysiska personer som genom egna företag investerar i en riskkapitalfond och erhåller en särskild vinstandel fordrar att det införs ett antal nya begrepp i inkomstskattelagen (1999:1229). Tillämpningsområdet för dessa nya begrepp bör avgränsas genom att det införs nya definitioner. De nya begrepp som föreslås är riskkapitalfond, portföljföretag, särskild vinstandel och kapitalföretag.

4.3.1 Definition av riskkapitalfond och portföljföretag

Promemorians förslag: Med *riskkapitalfond* avses ett företag eller ett enkelt bolag vars verksamhet huvudsakligen består i att – direkt eller indirekt – förvärva, förvalta och avyttra andelar i företag om någon av andelarna är en andel i ett portföljföretag.

Med *portföljföretag* avses ett företag vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och riskkapitalfondens direkta eller indirekta innehav i företaget uppgår eller någon gång har uppgått till minst femtio procent av kapitalet eller rösterna.

Vid bedömningen av om ett företag är ett portföljföretag ska, om två eller flera riskkapitalfonder äger andelar i företaget, fondernas sammantagna innehav beaktas vid bedömningen av storleken av vardera fondens innehav i portföljföretaget.

Skälen för promemorians förslag: En riskkapitalfond äger vanligtvis – framför allt om fonden är baserad utomlands – portföljföretagen indirekt genom holdingbolag. När fonden avyttrar ett företag sker det vanligtvis genom att holdingbolaget avyttrar portföljföretaget. Vid avyttringen av portföljföretaget utgår det en särskild vinstandel till delägarna i riskkapitalfonden om avkastningen överstiger en viss nivå efter det att investerarna har fått tillbaka det satsade kapitalet jämte viss garanterad avkastning. Det är mot bakgrund av dessa ägarstrukturer som förslaget och nödvändiga definitioner har utformats. Förslaget innebär att det införs fyra nya termer i skattelagstiftningen; riskkapitalfond, portföljföretag, kapitalföretag och särskild vinstandel.

Det finns ingen civilrättslig lagstiftning för vad som konstituerar en riskkapitalfond. En riskkapitalfond kan civilrättsligt t.ex. vara ett aktiebolag, kommanditbolag eller enkelt bolag och dess utländska motsvarigheter. Det spelar således ingen roll i vilken företagsform som fonden bedrivs och inte heller i vilket land fonden har sitt säte. En riskkapitalfond kan därför vara såväl ett företag som ett enkelt bolag. Syftet med den föreslagna regleringen är att träffa riskkapitalfonder som innehar majoritetsinnehav i ett portföljföretag. För att reglerna ska få avsedd effekt är det nödvändigt att uppställa ett antal kriterier för när en riskkapitalfond ska anses föreligga enligt den föreslagna lagstiftningen.

En förutsättning bör vara att fondens verksamhet huvudsakligen består i att – direkt eller indirekt – förvärva, förvalta och avyttra andelar i företag. Med huvudsakligen avses cirka 75 procent eller mer, i likhet

med uttryckets betydelse i inkomstskattelagen i övrigt (prop. 1999/2000:2 s. 502–505).

Definitionen bör vidare avgränsas så att den i huvudsak träffar buyout-fonder. För att åstadkomma detta bör det i definitionen av vad som utgör en riskkapitalfond regleras att i vart fall ett av fondens direkta eller indirekta innehav ska utgöra ett portfölj företag. En buyout-fond investerar så gott som uteslutande i företag vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). I definitionen för vad som utgör ett portfölj företag bör därför ett kriterium vara att andelarna i företaget inte är upptagna till handel på ett sådant sätt.

För att säkerställa att den föreslagna regleringen i huvudsak träffar buyout-fonder bör ytterligare ett kriterium uppställas. För att fråga ska vara om ett portfölj företag bör riskkapitalfondens direkta eller indirekta innehav i företaget uppgå eller någon gång ha uppgått till minst 50 procent av kapitalet eller rösterna. Det ska alltså inte spela någon roll om innehavet någon gång under innehavstiden eller vid avyttring av ett portfölj företag understiger 50 procent.

På detta sätt torde man även åstadkomma att de aktörer på marknaden som normalt investerar i mindre omfattning i onoterade företag, inte träffas av lagstiftningen.

Det ska som nämnts räcka att fondens innehav i ett portfölj företag någon gång under innehavstiden har uppgått till minst 50 procent av kapitalet eller rösterna för att innehavet ska utgöra ett innehav i nu aktuellt hänseende i ett portfölj företag. Sistnämnda kriterium innebär även att en riskkapitalfond kommer att omfattas av definitionen även om fonden avslutar sitt innehav i ett portfölj företag genom en successiv börsintroduktion. När ett portfölj företag väl har avyttrats kan däremot inte det företaget längre medföra att innehavskravet är uppfyllt. Även ett holdingbolag som äger ett portfölj företag kommer att definitionsmässigt utgöra ett portfölj företag.

Det skulle kunna vara möjligt att kringgå 50-procentkravet genom att bilda flera fonder och låta dessa gemensamt investera i ett portfölj företag. Varje fonds innehav skulle då kunna komma att understiga 50 procent. För att reglerna inte ska kunna kringgå på detta sätt bör det finnas en regel som innebär att om två eller fler riskkapitalfonder äger andelar i samma portfölj företag så ska fondernas sammantagna innehav beaktas vid bedömningen av storleken av vardera fondens innehav i portfölj företaget.

Lagförslag

Definitionen införs i den nya 57 a kap. 10 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

4.3.2 Definition av rätt till särskild vinstandel

Promemorians förslag: Med *rätt till särskild vinstandel* avses en rätt att få del av den vinst som uppkommer när andelar i ett företag avyttras och denna rätt överstiger, i förhållande till det direkta eller indirekta innehavet i företaget, den rätt som vid avyttringen tillkommer en övervägande del av de som har rätt att få del av vinsten. Vid bedömning av om en rätt till särskild vinstandel föreligger ska även beaktas rätten att få del av företagets vinst under innehavstiden.

Vid bedömning av storleken på innehavet i företaget ska förutom omkostnadsbelopp även lånefordringar beaktas.

Skälen för promemorians förslag: I riskkapitalbranschen utgår det regelmässigt en särskild vinstandel till de personer som aktivt anses vara ansvariga för värdetillväxten i riskkapitalfonden när ett portföljföretag avyttras. Förutom delägarna får vanligtvis även andra anställda i rådgivningsföretaget, som ingår i rådgivningsteamet, en sådan vinstandel. Den särskilda vinstandelen uppgår oftast till cirka 20 procent av nettovinsten efter det att investerarna har erhållit sitt insatta kapital jämte viss garanterad avkastning (oftast 6–8 procent). En förutsättning för beskattning enligt den föreslagna lagstiftningen är att det utgår en särskild vinstandel vid avyttring av ett portföljföretag. Det behövs därför en definition av vad som utgör en särskild vinstandel.

För att fastställa om det finns en rätt till en särskild vinstandel måste hela kapitalet som ingår i en investering beaktas. Det blir därför aktuellt att vid beräkningen av om det föreligger en rätt till en särskild vinstandel ta hänsyn till dels anskaffningsutgiften för andelarna i portföljföretaget och därefter tillskjutet kapital, dels det kapital som, direkt eller indirekt, har lånats ut till riskkapitalfonden för att förvärva portföljföretaget. Såväl de investeringar som görs direkt i portföljföretaget som de som görs indirekt via riskkapitalfonden ska beaktas. För att det ska vara fråga om en rätt till särskild vinstandel ska rätten till avkastning i proportion till det direkta eller indirekta investerade kapitalet överstiga den rätt som tillkommer en övervägande del av de som har rätt att få del av vinsten.

Det kan finnas annan avkastning som på samma sätt som särskild vinstandel kan utgå i proportionellt större omfattning än i förhållande till andelsinnehavet. Det kan t.ex. handla om utdelning från ett aktiebolag som har olika aktieslag, preferensaktier respektive stamaktier. Vilket utfall respektive aktieslag ska ge kan, via komplicerade beräkningsmodeller, konstrueras så att man åstadkommer en ersättning liknande särskild vinstandel, dvs. utdelning sker med olika belopp beroende på aktieslag upp till en viss gräns. Mot bakgrund av att det inte ska vara möjligt att kringgå den föreslagna lagstiftningen med hjälp av skilda aktieslag samtidigt som det bör undvikas att alla företagsstrukturer som innehåller skilda aktieslag omfattas av de föreslagna bestämmelserna bör ytterligare överväganden ske vid definitionen av särskild vinstandel.

För att i huvudsak träffa strukturer med riskkapitalfonder bör med en rätt till särskild vinstandel avses en rätt att få del av vinsten när andelar i ett företag avyttras och denna rätt överstiger, i förhållande till det direkta eller indirekta innehavet i företaget, den rätt som vid avyttringen

tillkommer en övervägande del av de som har rätt att få del av vinsten. Eftersom den överavkastning som är förknippad med skilda aktieslag främst uppkommer vid vad som civilrättsligt utgör utdelning (även inlösen av aktier) och inte vid avyttring av aktier kommer denna form av överavkastning normalt sett inte att omfattas av den föreslagna lagstiftningen. Det finns dock situationer när även aktier av skilda slag kan komma att omfattas av förslaget. Det är t.ex. om verksamheten i ett bolag består i att förvärva, förvalta och avyttra portfölj företag. En utdelning eller inlösen kan då under förutsättning att villkoren i övrigt är uppfyllda, anses vara en särskild vinstdelning.

Även vad gäller affärsänglar förekommer det att aktier av skilda slag används när denne investerar i ett företag. Affärsänglar investerar däremot oftast direkt i ett portfölj företag och inte i ett företag som förvärvar, förvaltar och avyttrar portfölj företag. Affärsänglar kommer därför i normalfallet inte att omfattas av den föreslagna lagstiftningen. Om en affärsängel genom ett eget företag har investerat i ett företag som förvärvar, förvaltar och avyttrar portfölj företag samt erhåller en ersättning som liknar en särskild vinstandel, t.ex. genom utdelning på preferensaktier, kan eventuellt denne komma att omfattas av de nya reglerna.

För att inte de föreslagna reglerna ska kunna kringgås bör även beaktas om kapitalföretaget på annat sätt har fått ersättning som motsvarar en särskild vinstandel. I stället för att avtala om en särskild vinstandel vid avyttring av ett portfölj företag skulle det vara möjligt att portfölj företagets vinster delas ut till enbart kapitalföretagen innan portfölj företag avyttras genom användande av t.ex. aktier av skilda aktieslag. Därför bör vid bedömningen av om en rätt till särskild vinstandel föreligger även beaktas om en rätt att få del av portfölj företagets vinst föreligger under innehavstiden och den rätten överstiger, i förhållande till det direkta eller indirekta innehavet i företaget, den rätt som tillkommer en övervägande del av de som har rätt att ta del av vinsten.

Lagförslag

Definitionen av särskild vinstandel införs i den nya 57 a kap. 11 § IL.

4.3.3 Definition av kapitalföretag

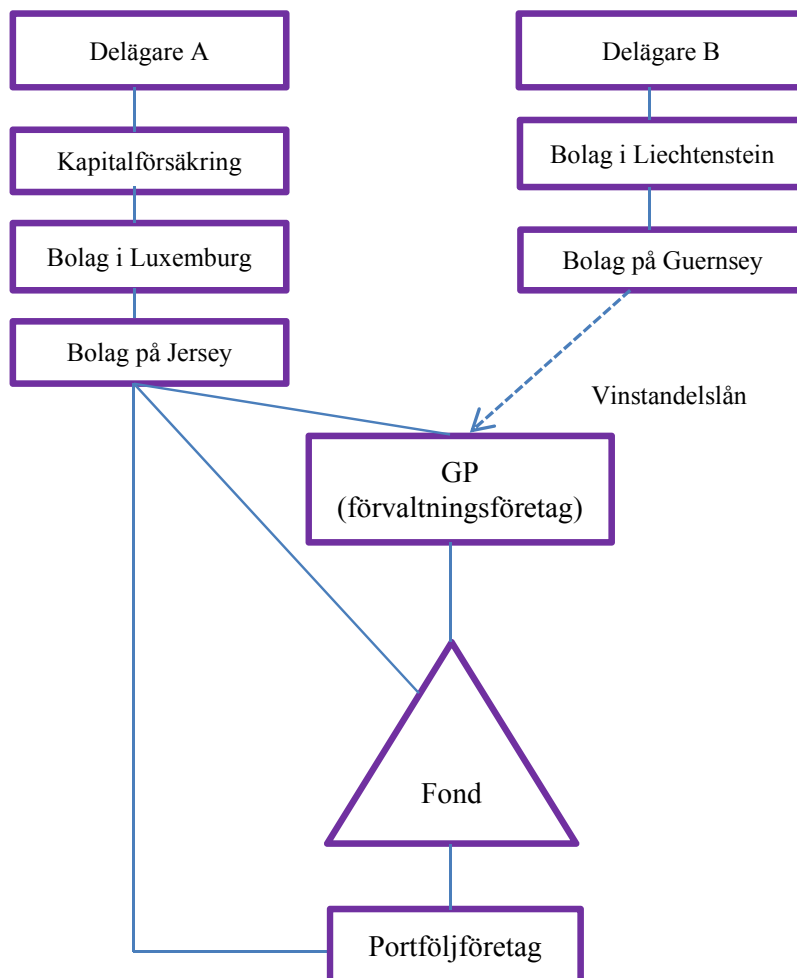
Promemorians förslag: Med *kapitalföretag* avses ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har rätt till en särskild vinstandel när en riskkapitalfond, direkt eller indirekt, avyttrar en andel i ett portfölj företag. Om ett annat företag än ett aktiebolag eller en ekonomisk förening har rätt till den särskilda vinstandelen avses med kapitalföretag även ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som, direkt eller indirekt, äger en andel i det företaget.

Ett företag som inte längre är ett kapitalföretag ska vara ett kapitalföretag under tio beskattningsår därefter.

Med kapitalföretag avses även ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som, direkt eller indirekt, äger en andel i ett kapitalföretag.

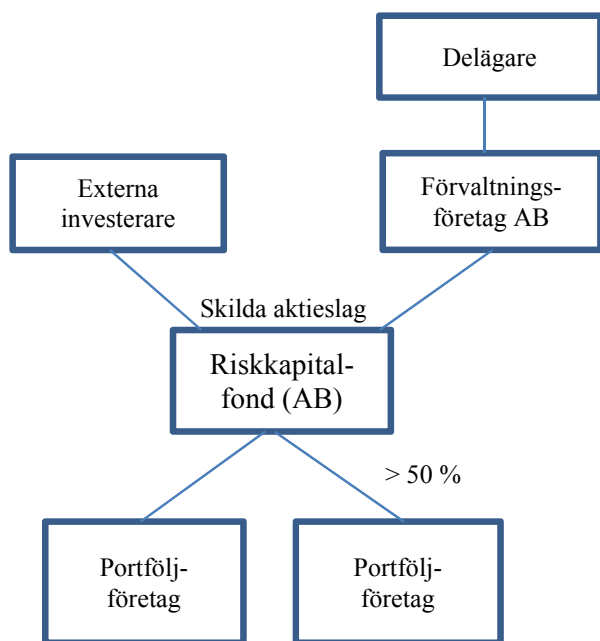
Ett aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och privatbostadsföretag är inte ett kapitalföretag.

Skälen för promemorians förslag: Den särskilda vinstandel som betalas till en delägare i en riskkapitalfond överförs vanligtvis till ett av denne ägt företag. Oavsett om strukturen ligger i utlandet eller i Sverige sker det oftast ingen beskattning på bolagsnivå i Sverige. Skälet till att någon beskattning inte sker i svenska ägarstrukturer är att portföljinnehaven i normalfallet är näringsbetingade andelar. Kapitalvinster på sådana andelar är skattefria. De delägare som äger andelar i en i utlandet baserad riskkapitalfond gör detta vanligen indirekt via ett flertal företag. Av de utredningar där Skatteverket har fattat omprövningsbeslut kan man konstatera att investeringar i fonden kan ske inte bara genom egna företag utan även genom t.ex. vinstandelslån och kapitalförsäkring. Se nedanstående bild som exempel på en riskkapitalstruktur med användande av kapitalförsäkring och vinstandelslån.

GP-bolaget på bilden, som indirekt ägs av delägarna i riskkapitalfonden, har vanligen rätten till den särskilda vinstandelen när riskkapitalfonden avyttrar ett portfölj företag. Det är därför lämpligt att beskattningen kopplas till om en fysisk person äger ett företag som har rätt till en särskild vinstandel. Ett sådant företag bör benämnas kapitalföretag. Som framgår av bilden ovan behöver det inte alltid vara fråga om ett renodlat ägande i fonden utan investeringen kan t.ex. göras genom ett vinstandelslån till GP-bolaget. Vinstandelslånen kan medföra en motsvarande rätt till en särskild vinstandel. Delägarna i riskkapitalfonden kan även ha valt att investera i andelar i portfölj företaget genom ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som inte är delägare i riskkapitalfonden men som genom avtal med de externa investerarna har rätt till en särskild vinstandel. Mot bakgrund av detta går det inte att begränsa kriterierna för när ett företag ska utgöra ett kapitalföretag till att detta direkt eller indirekt *äger* en andel i en riskkapitalfond. Även företag som inte äger en andel i en riskkapitalfond bör kunna vara ett kapitalföretag om detta har rätt till en särskild vinstandel vid fondens avyttring av andelar i ett portfölj företag.

Det förekommer som tidigare nämnts även helt svenska riskkapitalstrukturer där såväl fonden som kapitalföretaget motsvaras av ett svenskt aktiebolag. Den särskilda vinstandelen fördelas i vissa av dessa företag bl.a. genom skilda aktieslag. Se följande exempel:

Den särskilda vinstandelen fördelas i exemplet ovan genom utdelning eller inlösen av aktierna i riskkapitalfonden. Detta möjliggörs genom de skilda aktieslagen i fonden. Eftersom inkomsterna i riskkapitalfonden till stora delar uppkommer när portfölj företagen avyttras kommer utdelning till förvaltningsbolaget indirekt att vara en särskild vinstandel.

Med kapitalföretag bör således avses ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har rätt till en särskild vinstandel när en riskkapitalfond, direkt eller indirekt, avyttrar en andel i ett portfölj företag. I de utländska strukturerna är det GP-bolaget som vanligen har rätt till den särskilda vinstandelen. Eftersom det bolaget inte alltid motsvarar ett aktiebolag eller en ekonomisk förening måste definitionen av vad som är ett

kapitalföretag kompletteras. Om ett annat företag än ett aktiebolag eller en ekonomisk förening har rätt till den särskilda vinstandelen ska med kapitalföretag avses även ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som, direkt eller indirekt, äger en andel i det företaget.

Skälet till att även riskkapitalfondens indirekta avyttringar av portföljföretag bör omfattas är att det ofta ligger ett eller flera holdingbolag mellan fonden och det rörelsedrivande portföljföretaget. Genom att indirekta innehav omfattas kommer även rätt till särskild vinstandel som uppkommer när ett av fonden ägt holdingbolag avyttrar ett portföljföretag att omfattas. Om det föreligger en rätt till särskild vinstandel när holdingbolaget avyttras omfattas det också eftersom även holdingbolaget är ett portföljföretag.

Eftersom det även kan finnas flera företag i strukturen ovanför riskkapitalfonden bör definitionen kompletteras med att ett företag som, direkt eller indirekt, äger andelar i ett kapitalföretag alltid är ett kapitalföretag. Med indirekt innehav avses i denna bemärkelse även innehav på andra sätt än genom aktiebolag eller ekonomiska föreningar, t.ex. genom handelsbolag, vinstandelslån eller liknande.

Ett kapitalföretag kan även bedriva annan verksamhet än att inneha andelar i en riskkapitalfond. Det påverkar emellertid inte bedömningen av om företaget ska anses vara ett kapitalföretag eller inte.

Även utländska motsvarigheter till aktiebolag och ekonomiska föreningar omfattas av definitionen, se 2 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

I likhet med vad som i dag gäller för fåmansföretag (56 kap. 3 § IL) bör aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES och privatbostadsföretag aldrig kunna vara ett kapitalföretag. Det innebär bl.a. att om en fysisk person äger andelar i ett börsnoterat företag och det företaget i sin tur äger andel i ett kapitalföretag så omfattas inte den fysiska personens innehav av den föreslagna regleringen. En andel i ett börsnoterat företag kan dock i vissa fall anses vara en andel i ett kapitalföretag även om själva företaget inte är ett kapitalföretag, se avsnitt 4.4.2 och 4.5.2.

Karenstid

Delägarna i riskkapitalfonderna ska beskattas enligt de föreslagna reglerna när de erhåller utdelning från ett kapitalföretag eller avyttrar andelar i företaget. Det kan dock i många fall vara så att den särskilda vinstandelen betalas ut till kapitalföretaget först när fonden avvecklas. I andra fall kan den särskilda vinstandelen betalas ut löpande i takt med att portföljföretagen avyttras. Först efter att vinstandelen har betalats ut till kapitalföretaget kan delägarna förfoga över den särskilda vinstandelen som utdelning eller genom kapitalvinst vid avyttring av andelar i företaget. Därefter kan det dröja ytterligare en tid innan kapitalföretaget delar ut vinsten eller delägaren avyttrar andelarna i kapitalföretaget. Beskattningen av den särskilda vinstandelen kan således komma att ske långt efter att det aktuella portföljföretaget avyttrades. Det bedöms därför som nödvändigt att det införs en karenstid för hur länge de föreslagna reglerna ska gälla även efter det att ett företag inte längre uppfyller

huvuddefinitionen av vad som är ett kapitalföretag. Om inte en sådan karenstid införs blir det alltför lätt att kringgå reglerna.

I 3:12-reglerna finns en karenstid på fem år. Den karenstiden är kopplad till när delägaren slutar att arbeta i företaget. För de föreslagna reglerna kommer det visserligen inte att finnas något uttryckligt krav på att delägarna ska ha arbetat i kapitalföretaget. Ett kapitalföretag går dock att jämföra med ett fåmansföretag i det avseendet att den särskilda vinstandelen är kopplad till en arbetsprestation. Det är mot denna bakgrund rimligt att en del av den utdelning och kapitalvinst som kommer från kapitalföretaget beskattas som inkomst av tjänst, även under en tid efter att företaget inte längre har rätt till en särskild vinstandel.

En karenstid på fem år inom riskkapitalbranschen skulle dock vara alltför kort. Det kan ifrågasättas om inte ett kapitalföretag borde betraktas som ett kapitalföretag för all framtid. Skälet till detta är att delägarna i riskkapitalfonderna vanligtvis är kapitalstark vilket innebär att de har stora möjligheter att låta ett företag vara vilande innan beslut om utdelning fattas från företaget. Det får dock anses alltför långtgående att ett kapitalföretag för all framtid ska vara ett kapitalföretag. Det bör därför införas en karenstid. Karenstiden bör dock vara längre än fem år och i stället i vart fall motsvara normal livslängd på en riskkapitalfond, dvs. tio år.

Detta innebär att om ett företag upphör att vara ett kapitalföretag på grund av att någon rätt till särskild vinstandel inte längre föreligger, ska företaget ändå anses vara ett kapitalföretag under tio beskattningsår därefter.

Lagförslag

Definitionen av kapitalföretag föreslås i den nya 57 a kap. 8 och 9 §§ IL.

4.4 Beskattning av andelsägare och andra investerare i ett kapitalföretag

4.4.1 Beskattning av andelsägare i kapitalföretag

Promemorians förslag: Utdelning och kapitalvinst på andelar i ett kapitalföretag ska beskattas i inkomstslaget tjänst.

Utdelning ska dock inte tas upp i inkomstslaget tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående under beskattningsåret från ett företag sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp högre belopp i utdelning än som motsvarar 90 inkomstbasbelopp för beskattningsåret.

Kapitalvinst ska inte tas upp i inkomstslaget tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående under avyttringsåret och de fem föregående beskattningsåren från ett företag sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp högre belopp än som motsvarar 100 inkomstbasbelopp för avyttringsåret.

Som utdelning behandlas även vinst vid minskning av aktiekapital genom indragning av aktier och vinst vid överlåtelse till ett aktiebolag av dess egna aktier.

Kapitalvinst ska dock inte beskattas om skalbolagsreglerna i 49 a kap. IL är tillämpliga.

Skälen för promemorians förslag: Andelsägare i kapitalföretag bör, som redogjorts för i avsnitt 4.2, beskattas för utdelning och kapitalvinst dels i inkomstslaget tjänst, dels i inkomstslaget kapital.

Beskattningen bör ske enligt det föreslagna regelverket oavsett i vilken omfattning andelsägaren har varit verksam i kapitalföretaget. När det gäller fördelning av vad som ska beskattas i vardera inkomstslaget är det lämpligt att utgå ifrån de regler som redan finns i 57 kap. IL.

Reglerna i 57 kap. IL syftar till att inkomster i ett fåmansföretag, som beror på att ägaren har arbetat i företaget, ska beskattas progressivt som arbetsinkomster och inte proportionellt som kapitalinkomster. För att en ägare ska beröras av de särskilda reglerna ska hon eller han ha varit verksam (aktiv) i fåmansföretaget i betydande omfattning under beskattningsåret eller något av de fem föregående beskattningsåren. Andelarna anses då kvalificerade enligt 57 kap. 4 § första stycket IL. Reglerna innebär bl.a. att beskattningen av utdelningar som tillfaller aktiva ägare upp till ett schablonmässigt beräknat gränsbelopp beskattas proportionellt i inkomstslaget kapital med 20 procent. Utdelning utöver gränsbeloppet skulle tidigare i sin helhet tas upp i inkomstslaget tjänst. Den 1 januari 2012 infördes dock en ny regel som begränsar tjänstebeskattningen av utdelning på kvalificerade andelar. Regeln innebär att utdelning inte ska tas upp i inkomstslaget tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående, som inräknas i samma närståendekrets, under beskattningsåret från ett företag sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp utdelning med högre belopp än som motsvarar 90 inkomstbasbelopp (4 914 000 kronor vid utdelning 2012). Utdelning utöver takbeloppet beskattas med 30 procent i inkomstslaget kapital.

Gränsbeloppet i 57 kap. IL består av årets gränsbelopp samt separat utdelningsutrymme uppräknat med statslåneräntan ökad med tre procentenheter. I 57 kap. 11 § första stycket IL sägs att årets gränsbelopp antingen är ett belopp som motsvarar två och tre fjärdedels inkomstbasbelopp fördelat med lika belopp på andelarna i företaget (den s.k. förenklingsregeln) eller summan av underlaget för årets gränsbelopp multiplicerat med statslåneräntan ökad med nio procentenheter och ett lönebaserat utrymme (den s.k. huvudregeln). Underlaget för årets gränsbelopp är enligt 57 kap. 12 § IL det omkostnadsbelopp som skulle ha använts om andelen avyttrats vid årets ingång. Det finns särskilda regler för beräkning av omkostnadsbelopp för andelar som förvärvats före 1990 och 1992. Dessa regler innebär att ytterligare ett belopp av en utdelning eller kapitalvinst kan beskattas i inkomstslaget kapital men med 30 procent (i motsats till 20 procent) innan de båda takreglerna blir tillämpliga på resterande del av beloppet. Om utdelningen understiger gränsbeloppet utgör skillnaden separat utdelningsutrymme som enligt 57 kap. 13 § IL förs vidare till nästa år.

För kapitalvinster gäller enligt 57 kap. 21 § IL på liknande sätt som för utdelningar att kapitalvinst på en kvalificerad andel till den del den överstiger gränsbeloppet ska tas upp i inkomstslaget tjänst och att kapitalvinst som motsvarar gränsbeloppet beskattas med 20 procent. I 57 kap. 22 § IL finns dock en takregel för hur mycket som ska beskattas i inkomstslaget tjänst. Denna s.k. 100-basbeloppsregel innebär att en kapitalvinst inte ska tas upp i inkomstslaget tjänst till den del det skulle medföra att den skattskyldige och närstående under avyttringsåret och de fem föregående beskattningsåren från ett företag sammanlagt i inkomstslaget tjänst tagit upp högre belopp än som motsvarar 100 inkomstbasbelopp (5 460 000 kronor vid avyttring 2012). Kapitalvinst härutöver beskattas med 30 procent i inkomstslaget kapital.

För andelsägare i kapitalföretag bör beskattningen i inkomstlagen tjänst begränsas med takregler på samma sätt som sker för kvalificerade andelar i 57 kap. 20 a och 22 §§ IL. Utdelning eller vinst som överstiger takbeloppen ska, på samma sätt som för kvalificerade andelar, beskattas fullt ut i inkomstslaget kapital, dvs. till 30 procents beskattning. Vad gäller frågan om delägare i kapitalföretag även ska kunna tillgodoräkna sig en 20-procentig beskattning upp till ett schablonmässigt beräknat gränsbelopp görs följande bedömning. Gränsbeloppet i 3:12-reglerna beräknas, enligt huvudregeln, schablonmässigt utifrån investerat kapital i företaget (omkostnadsbeloppet) och löneunderlaget i företaget och dess dotterföretag. I ett kapitalföretag har delägaren vanligtvis bara tillskjutit en begränsad del eget kapital i företaget. Huvuddelen av kapitalet består i stället av upparbetade vinstmedel som återinvesteras i nya fonder. Det löneunderlag som finns inom riskkapitalstrukturerna finns dock främst i portföljföretagen. Med den struktur som riskkapitalfonderna har i dag är det mycket som talar för att portföljföretagen sannolikt inte skulle betraktas som dotterföretag, varför det inte skulle vara möjligt att ta hänsyn till något löneunderlag vid fastställandet av ett gränsbelopp för delägarna. Det talar vidare för att ett gränsbelopp inte skulle ha någon märkbar betydelse vid beskattningen av delägarna. Om det skulle införas ett gränsbelopp finns det dessutom en risk att riskkapitalfonderna skulle omstrukturera sig på ett sådant sätt så att portföljföretagen blir ett dotterföretag till kapitalföretaget. Portföljföretagen skulle definitions- mässigt kunna betraktas som dotterföretag till det kapitalföretag som har rätt till den särskilda vinstandelen eftersom kapitalföretaget som regel har det bestämmande inflytandet i portföljföretaget, trots att det normalt endast äger ca 1–2 procent av portföljföretaget. Detta skulle kunna skapa möjligheter för delägarna att på ett omotiverat sätt erhålla mycket stora gränsbelopp, med 20-procentig beskattning som följd. Med hänsyn till detta och eftersom en regel om gränsbelopp dessutom skulle komplicera reglerna ytterligare görs bedömningen att det inte bör införas något gränsbelopp i de föreslagna reglerna. Det innebär att det inte kommer att ske någon beskattning till 20 procent motsvarande den som sker av gränsbeloppet i 57 kap. IL.

I likhet med vad som gäller för kvalificerade andelar bör även vinst vid minskning av aktiekapital med indragning av aktier och vinst vid överlåtelse till ett aktiebolag av dess egna aktier behandlas som utdelning.

Enligt 57 kap. 23 § beskattas inte kapitalvinst enligt reglerna för kvalificerade andelar om skalbolagsreglerna i 49 a kap. IL är tillämpliga. Motsvarande bör gälla avseende andelar i kapitalföretag.

Lagförslag

Bestämmelserna föreslås i nya 57 a kap. 2 § första stycket IL samt i nya 57 a kap. 12, 15 och 16 §§ IL.

4.4.2 Andelar i företag som har varit ett kapitalföretag

Promemorians förslag: Även utdelning och kapitalvinst på andelar i ett företag som har varit ett kapitalföretag eller som, direkt eller indirekt, äger ett företag som har varit ett kapitalföretag ska beskattas enligt reglerna för kapitalföretag om den fysiska personen eller närstående till denne äger andelar i ett annat kapitalföretag. Sådana andelar ska anses utgöra andelar i ett kapitalföretag.

Skälen för promemorians förslag: Det finns anledning att överväga om det är tillräckligt att beskattningen bara omfattar de företag som omfattas av definitionerna av kapitalföretag. Detta inte minst med anledning av att det torde vara vanligt att samma person är delägare i flera olika riskkapitalstrukturer samtidigt om än via ett annat kapitalföretag. Om det inte görs vissa utvidgningar finns det en risk att reglerna kan kringgås genom t.ex. interna aktieöverlåtelser. För att undvika det bör även ägandet i det övertagande företaget omfattas av de föreslagna reglerna. En delägare i en riskkapitalfond skulle exempelvis när fonden har avyttrat ett av portföljföretagen och en särskild vinstandel utbetalas till kapitalföretaget annars kunna realisera värdet av den särskilda vinstandelen till en lägre beskattning genom att överlåta andelarna för det skattemässiga värdet till ett annat företag som inte är ett kapitalföretag och därefter avyttra dessa andelar.

I reglerna om kvalificerade andelar är denna situation delvis reglerad genom att en andel kan vara kvalificerad, även om andelsägaren inte har varit verksam i betydande omfattning i företaget om andelsägaren har varit verksam i betydande omfattning i ett annat fåmansföretag, som bedriver samma eller likartad verksamhet (57 kap. 4 § första stycket 1 IL). De nu föreslagna reglerna ska tillämpas oavsett i vilken omfattning delägaren har varit verksam i kapitalföretaget. För att uppnå samma syfte som regleringen avseende kvalificerade andelar bör även utdelning och kapitalvinst på andelar i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har varit ett kapitalföretag beskattas enligt det föreslagna regelverket om den fysiska personen eller närstående till denne äger andelar i ett annat kapitalföretag. En andel i ett sådant företag bör jämföras med en andel i ett kapitalföretag. För att detta inte ska kunna kringgås genom att placera ett holdingbolag mellan det tidigare kapitalföretaget och ägaren bör även andelar i ett aktiebolag eller i en ekonomisk förening som äger ett företag som har varit ett kapitalföretag jämföras med en andel i ett

kapitalföretag om den fysiska personen eller närstående till denne äger andelar i ett annat kapitalföretag.

Andelar i företag ska anses jämställda med andelar i ett kapitalföretag även när den fysiska personen äger andelar i ett kapitalföretag som omfattas av regeln om 10-årig karens.

Lagförslag

Bestämmelsen föreslås i nya 57 a kap. 3 § IL.

4.4.3 Investeringar i riskkapitalfonder med vinstandelslån, kapitalandelslån och liknande

Promemorians förslag: Andra delägarätter i eller avseende ett kapitalföretag ska likställas med andelar i ett kapitalföretag. Ränta och annan inkomst på grund av innehav av sådana tillgångar ska likställas med utdelning. Vinstandelsbevis, kapitalandelsbevis och konvertibler ska behandlas som delägarätter oavsett i vilken valuta de getts ut. Med andelar likställs även förpliktelser avseende optioner som avses i 44 kap. 31 § andra stycket IL.

Skälen för promemorians förslag: Investeringar i företag kan ske på olika sätt. Det kan t.ex. ske genom förvärv av aktier, vinst- och kapitalandelslån, optioner eller konvertibler. Vid tillämpning av 57 kap. IL likställs med andelar andra delägarätter i eller avseende företag. Med utdelning likställs ränta och annan inkomst på grund av innehav av sådana tillgångar. Vinstandelsbevis, kapitalandelsbevis och konvertibler behandlas i 57 kap. IL som delägarätter oavsett i vilken valuta de getts ut. Med andelar likställs även förpliktelser avseende optioner som avses i 44 kap. 31 § andra stycket IL (57 kap. 2 § IL). Genom lokutionen ”i eller avseende” i 57 kap. 2 § IL omfattar reglerna även optioner avseende andelar i ett fåmansföretag även om företaget inte är utfärdare av optionen (jfr prop. 2005/06:40 s. 73).

I likhet med vad som gäller vid beskattning av kvalificerade andelar finns det inte någon anledning att olika typer av investeringar i ett kapitalföretag ska beskattas på olika sätt. När det gäller kapitalföretag förekommer det att investeringar görs på andra sätt än genom förvärv av andelar. Därför ska även andra delägarätter i eller avseende företag likställas med andelar i kapitalföretag och ränta och annan inkomst på grund av innehav av sådana tillgångar ska likställas med utdelning.

Lagförslag

Bestämmelsen föreslås i nya 57 a kap. 2 § andra stycket IL.

4.4.4 Beskattning när andel i ett kapitalföretag ägs genom andel i ett handelsbolag

Promemorians förslag: Om en fysisk person avyttrar en andel i ett handelsbolag som, direkt eller indirekt, äger en delägarrätt som skulle ha ansetts som en andel i ett kapitalföretag om den ägts direkt av den fysiska personen, ska den del av vinsten som motsvarar delägarrättens marknadsvärde i förhållande till ersättningen för andelen i handelsbolaget tas upp i inkomstslaget tjänst.

Om en sådan andel avyttras till annan än en obegränsat skattskyldig fysisk person får en sådan överenskommelse som avses i 51 kap. 6 § IL inte slutas med förvärvaren.

Skälen för promemorians förslag: För att man inte ska kunna kringgå beskattning enligt 3:12-reglerna genom att låta kvalificerade andelar ägas genom ett handelsbolag infördes 1 januari 1996 (se prop. 1995/96:109) en regel som innebär att – vid en avyttring av en andel i handelsbolag som äger kvalificerade andelar i ett fåmansföretag till en obegränsat skattskyldig fysisk person – ska den del av kapitalvinsten som anses belöpa på de kvalificerade andelarnas marknadsvärde beskattas i inkomstslaget tjänst (50 kap. 7 § IL). Det finns dock till skillnad mot vad som gäller beträffande kvalificerade andelar – där det finns ett tak på 100 inkomstbasbelopp – inte något tak för hur stor del av vinsten på sådana indirekt ägda andelar, via handelsbolag, som ska beskattas i inkomstslaget tjänst. Proportioneringsregeln i 50 kap. 7 § IL ska tillämpas såväl när de kvalificerade andelarnas marknadsvärde understiger som överstiger ersättningen för handelsbolagsandelen (se prop. 1999/2000:2 del 2 s. 599).

De nu föreslagna reglerna skulle lätt kunna kringgås om inte en motsvarande regel införs vad gäller andelar i kapitalföretag. Regeln i 50 kap. 7 § IL bör därför kompletteras så att den även omfattar andelar i kapitalföretag. Vidare bör regeln ändras så att den även ska tillämpas när en fysisk person eller en juridisk person kontrollerar en andel i ett handelsbolag genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande, se vidare avsnitt 5.

Vid avyttringar av andelar i ett handelsbolag till annan än en obegränsat skattskyldig fysisk person finns även andra bestämmelser som syftar till att förhindra att arbetsinkomst omvandlades till kapitalvinst. Hösten 1992 infördes en stopplagstiftning mot vissa överlåtelser av andelar i handelsbolag. Reglerna finns numera i 51 kap. IL. Syftet med lagstiftningen är att en vinst vid avyttring av andelar i ett handelsbolag i vilket man varit verksam ska beskattas på samma sätt som om man redovisat vinsten som inkomst av näringsverksamhet. Innebörden av reglerna i 51 kap. IL är att ett belopp motsvarande kapitalvinsten i vissa fall ska tas upp av överlåtaren som aktiv näringsverksamhet. Om överlåtaren och förvärvaren så önskar får överlåtaren i stället ta upp en inkomst från handelsbolaget avseende aktiv näringsverksamhet som belöper på tid före avyttringen eller tillträdesdagen (51 kap. 6 § IL). Förutsättningar härför är dels att ett särskilt bokslut upprättas per avyttringsdag respektive tillträdesdag, dels

att förvärvaren eller närstående inte varit verksam i handelsbolaget efter denna tidpunkt.

Om handelsbolaget innehar en andel i ett fåmansföretag, som skulle ha utgjort en kvalificerad andel vid ett direkt innehav, begränsas möjligheten att genom delbokslut fördela den vinst som ska beskattas som inkomst av näringsverksamhet (51 kap. 7 § 2 IL). Skälet till detta är att arbetsinkomst inte ska kunna omvandlas till kapitalvinst (se 1995/96:109 s. 73). De angivna skälen är även giltiga vad gäller de föreslagna reglerna för kapitalföretag. Regeln i 51 kap. 7 § 2 IL bör därför kompletteras så att den även omfattar andelar i kapitalföretag.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 50 kap. 7 § och 51 kap. 7 § IL.

4.4.5 Tillämpning av reglerna om kvalificerade andelar i 57 kap.

Promemorians förslag: Reglerna om beskattning av andelsägare i kapitalföretag ska, med undantag för särskilt kvalificerade andelar, ha företräde framför reglerna om kvalificerade regler i 57 kap. IL. Vid tillämpning av den s.k. utomstående regeln i 57 kap. 5 § IL ska bortses från om ett företag omfattas av regelverket för andelsägare i kapitalföretag.

Skälen för promemorians förslag

Företräde framför reglerna för kvalificerade andelar

Det kan förekomma att företag som i dag omfattas av reglerna för kvalificerade andelar i 57 kap. IL även kommer att omfattas av de föreslagna reglerna. Med anledning av detta blir det aktuellt att bestämma vilka regler som ska ha företräde framför de andra. Skulle reglerna för kvalificerade andelar ha företräde framför de föreslagna reglerna finns det en risk att vissa riskkapitalbolag genomför sådana omstruktureringar så att de omfattas av reglerna för kvalificerade andelar eftersom de reglerna under vissa förutsättningar är gynnsammare. Utgångspunkten bör vara att samtliga delägare i riskkapitalfonder ska beskattas enligt samma regler.

De föreslagna reglerna bör därför ha företräde framför 3:12-reglerna. Detta bör dock inte gälla när det är fråga om särskilt kvalificerade andelar enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b § IL eftersom det till dessa andelar hör ett tjänstebelopp som ska tas fram till beskattning. Först när tjänstebeloppet har beskattats är en särskilt kvalificerad andel inte längre en sådan andel och först då blir de föreslagna reglerna tillämpliga.

Utomståenderegeln i 57 kap.

När de föreslagna reglerna för kapitalföretag har företräde framför reglerna för kvalificerade andelar uppkommer frågan hur bedömningen av utomståenderegeln i 57 kap. 5 § IL ska påverkas av att ett deläggande företag i fortsättningen ska betraktas som ett kapitalföretag enligt de föreslagna reglerna.

Enligt 57 kap. 5 § första stycket IL ska en andel – om utomstående, direkt eller indirekt, i betydande omfattning äger del i företaget och, direkt eller indirekt, har rätt till utdelning – anses kvalificerad bara om det finns särskilda skäl. Av tredje stycket framgår vidare att ett företag ska anses ägt av utomstående utom till den del det ägs av fysiska personer som äger kvalificerade andelar i företaget, som indirekt äger andelar i företaget som hade varit kvalificerade om de ägts direkt eller som under vissa förutsättningar äger kvalificerade andelar i ett annat fåmansföretag eller andelar i ett fåmanshandelsbolag.

De föreslagna reglerna har på många sätt samma syfte som reglerna för kvalificerade andelar och bör därför inte påverka den bedömning som ska göras enligt utomståenderegeln. Prövningen enligt 57 kap. 5 § IL bör därför ske utan hänsyn till att någon delägare i företaget är ett kapitalföretag. Det innebär bl.a. att om en andel som ägs av ett kapitalföretag skulle ha omfattats av reglerna för kvalificerade andelar om delägaren hade ägt den direkt och de föreslagna reglerna inte hade funnits kan andelen inte anses ägd av utomstående. På samma sätt gäller att en andel som ägs av ett kapitalföretag och som inte skulle ha omfattats av 3:12-reglerna om delägaren hade ägt den direkt även om de föreslagna reglerna inte hade funnits, fortsättningsvis ska anses vara ägda av utomstående och på så sätt påverka bedömningen av övriga deläggares innehav.

Lagförslag

Förslagen föranleder ändringar i 57 kap. 5, 20 och 21 §§ IL samt en ny 57 kap. 5 a § IL.

4.5 Omstruktureringsregler

4.5.1 Underprisöverlåtelser

Promemorians förslag: Överlåtelse av en tillgång från ett kapitalföretag till underpris till ett annat företag ska endast kunna ske utan beskattningskonsekvenser under förutsättning att minst samma andel av andelarna i det förvärvande företaget som i det överlåtande företaget är andelar i kapitalföretag..

Skälen för promemorians förslag: I 23 kap. IL finns bestämmelser om beskattningen vid underprisöverlåtelser. Med underprisöverlåtelse avses enligt 23 kap. 3 § IL en överlåtelse av en tillgång utan ersättning eller mot ersättning som understiger marknadsvärdet utan att det är affärsmässigt motiverat, om överlåtelserna uppfyller de särskilda villkor

som anges i kapitlet. Om reglerna om underprisöverlåtelser är tillämpliga ska uttagsbeskattning inte ske. Av 23 kap. 11 § första stycket IL framgår att om en tillgång överlåts från ett aktiebolag till ett annat aktiebolag genom en underprisöverlåtelse ska aktieägarna i det förra bolaget i dessa fall inte utdelningsbeskattas för skillnaden mellan marknadsvärdet och ersättningen.

Bestämmelserna i 23 kap. IL har bland annat utformats i syfte att det inte ska vara möjligt att kringgå reglerna om kvalificerade andelar. I 23 kap. 18–23 a §§ IL finns särskilda regler i syfte att det inte ska vara möjligt att kringgå reglerna för beskattning av kvalificerade andelar i 57 kap. IL vid underprisöverlåtelser.

Motsvarande regler som gäller för kvalificerade andelar bör införas för andelar i kapitalföretag. Överlåtelse av en tillgång från ett kapitalföretag till underpris till ett annat företag ska endast kunna ske utan beskattningskonsekvenser under förutsättning att överlåtelserna sker till ett företag där minst samma andel av andelarna i det förvärvande företaget som i det överlåtande företaget är andelar i kapitalföretag. Därmed är det inte möjligt att förvärva en tillgång som ger rätt till särskild vinstandel och därefter realisera övervärdet på denna tillgång till en lägre beskattning genom att överlåta tillgången till underpris till ett annat företag som inte i samma omfattning omfattas av de beskattningsregler som gäller för andelar i kapitalföretag.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 23 kap. 11 § IL samt föreslås i fyra nya paragrafer, 23 kap. 23 b–23 e §§.

4.5.2 Andelsbyten och partiella fissioner

Promemorians förslag: Reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten och reglerna om uppskov med beskattningen vid partiella fissioner ska tillämpas på andelar i ett kapitalföretag.

Skälen för promemorians förslag

Bakgrund

För att underlätta omstruktureringar i näringslivet är det bl.a. möjligt – under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda – att dels överlåta andelar i ett företag till ett annat företag (andelsbyten), dels överlåta en tillgång eller en verksamhet till ett annat företag (partiell fission) mot betalning i form av andelar i det köpande respektive mottagande företaget utan att beskattning utlöses.

Bestämmelserna om framskjuten beskattning i 48 a kap. IL gäller fysiska personer och dödsbon. Med andelsbyte enligt 48 a kap. IL avses avyttring av andelar där ersättning lämnas i form av andelar i det köpande företaget och eventuellt även pengar. Ersättningen ska vara marknadsmässig. Kontant ersättning ska emellertid tas upp som

kapitalvinst det år då andelsbytet sker. Kapitalvinst utöver kontantersättningen beskattas när den mottagna andelen avyttras. Den skattemässiga anskaffningsutgiften för den avyttrade andelen övergår på den mottagna andelen. Bestämmelserna för fysiska personer om framskjuten beskattning vid andelsbyten omfattar även byten av kvalificerade andelar och andelar som blir kvalificerade för säljaren.

Reglerna om framskjuten beskattning vid andelsbyten får tillämpas även vid fusion eller fission enligt 37 kap. IL. Säljaren anses avyttra sina andelar till det övertagande företaget vid en fusion eller fission.

Med partiell fission avses enligt 38 a kap. IL en ombildning där ett företag, det överlåtande företaget, överlåter tillgångar i en eller flera verksamhetsgrenar till ett annat företag, det övertagande företaget. Ersättning lämnas till ägarna av andelarna i det överlåtande företaget i form av andelar i det övertagande företaget eller i form av pengar. Ersättningen behandlas som utdelning. Ersättning i form av andelar medför dock ingen omedelbar beskattning. Som anskaffningsutgift på de mottagna andelarna ska räknas så stor del av omkostnadsbeloppet för andelarna i det överlåtande företaget som svarar mot förändringen av marknadsvärdet på andelarna i det överlåtande företaget. För att reglerna om kvalificerade andelar i fåmansföretag inte ska kunna kringgåas genom andelsbyten och partiella fissioner finns särskilda bestämmelser om beskattning i inkomstslaget tjänst. Avyttras en kvalificerad andel genom ett andelsbyte ska beräkning göras av de belopp som skulle ha tagits upp som inkomst av tjänst respektive inkomst av kapital om bestämmelserna om framskjuten beskattning inte hade varit tillämpliga, 48 a kap. 8 a § IL. Den del av utdelningen som skulle ha tagits upp som inkomst av tjänst om värdet av den mottagna andelen ansetts som utdelning utgör ett tjänstebelopp för utdelning vid andelsbyten för den mottagna andelen, 48 a kap. 8 b § IL. Ett belopp lika med vad som skulle ha tagits upp som inkomst av tjänst vid en kapitalvinstberäkning om reglerna om framskjuten beskattning inte varit tillämpliga utgör ett tjänstebelopp för kapitalvinst vid andelsbyten för den mottagna andelen. Det finns även särskilda regler för det fall att de vid ett andelsbyte tillbytta aktierna avyttras genom ett nytt andelsbyte, 48 a kap. 8 c § IL.

I 48 kap. 18 d och 18 e §§ finns liknande regler för beräkning av tjänstebelopp för utdelning och tjänstebelopp för kapitalvinst vid partiell fission.

Eventuell ersättning i pengar ska tas upp som inkomst av kapital det beskattningsår då andelsbytet sker, i den utsträckning ersättningen ryms inom kapitalbeloppet. Överskjutande del tas upp i inkomstslaget tjänst, 48 a kap. 9 § och 57 kap. 24 § tredje stycket IL.

Andelar som anses kvalificerade enbart på grund av ett andelsbyte eller en partiell fission enligt bestämmelserna i 57 kap. 7, 7 a och 7 b §§ IL benämns *särskilt kvalificerade andelar*. Om en kvalificerad andel avyttras genom ett andelsbyte anses även den mottagna andelen kvalificerad hos andelsägaren, 57 kap. 7 § första stycket IL.

I 57 kap. finns även särskilda regler när en andel som är kvalificerad på grund av att den mottagits vid ett andelsbyte eller på grund av att den varit föremål för en sådan intern överlåtelse som anges i 57 kap. 7 b § IL och därefter övergår till någon annan genom arv, testamente, gåva eller bodelning. Den ska då även anses som kvalificerad hos mottagaren. Om

andelen övergår benefikt till en juridisk person eller ett handelsbolag gäller emellertid att andelen ska anses avyttrad för en ersättning som motsvarar marknadsvärdet.

När ett belopp lika med tjänstebeloppet för utdelning har tjänstebeskattnings upphör en andel som bara är särskilt kvalificerad att vara kvalificerad, 57 kap. 20 b § IL. En andel kan samtidigt vara både särskilt kvalificerad och kvalificerad. Avyttras en andel som enbart är särskilt kvalificerad och till vilken det hör ett tjänstebelopp för kapitalvinst vid andelsbyten ska den del av kapitalvinsten som tas upp i inkomstslaget tjänst inte överstiga det vid andelsbytet beräknade tjänstebeloppet för kapitalvinst eller det tjänstebelopp som har fördelats på andelen, 57 kap. 24 § första stycket IL. Detsamma gäller om en sådan andel upphör att existera. Dock ska inte mer än tjänstebeloppet för utdelning vid andelsbyten tas upp som utdelning och kapitalvinst i inkomstslaget tjänst.

Även en andel som mottas vid en partiell fission anses särskilt kvalificerad om mottagaren omedelbart före den partiella fissionen ägt en kvalificerad andel i det överlåtande företaget, 57 kap. 7 § första stycket IL. I övrigt finns vad gäller partiella fissioner liknande regler som beskrivits ovan vad gäller andelsbyten.

Andelar i kapitalföretag

I de fall där andelarna i det säljande företaget är andelar i kapitalföretag behövs det, i likhet med vad som gäller för kvalificerade andelar, särskilda regler för att förhindra att utdelningar och kapitalvinster hänförligt till det köpande företaget efter andelsbytet inte beskattas lindrigare än utdelningar och kapitalvinster hänförligt till det säljande företaget. Även beskattningen av mottagna andelar vid en partiell fission bör regleras. Det bör därför införas regler för kontinuitet vid beskattningen i det föreslagna 57 a kap. som motsvarar de som gäller för kvalificerade andelar vid andelsbyten och partiella fissioner. De mottagna andelarna vid andelsbyte och partiell fission ska anses vara andelar i ett kapitalföretag om den andel som avyttrades genom andelsbytet var en andel i ett kapitalföretag eller den som mottar en andel i samband med den partiella fissionen omedelbart före fissionen ägde en andel i ett kapitalföretag.

Eftersom det köpande respektive övertagande företaget t.ex. kan vara ett marknadsnoterat företag bör beskattningen av utdelning och kapitalvinst på de mottagna andelarna, i likhet med vad som gäller för kvalificerade andelar, begränsas vad gäller beskattning i inkomstslaget tjänst.

Vid ett andelsbyte ska en beräkning göras av de belopp som skulle ha tagits upp som inkomst av tjänst respektive inkomst av kapital om bestämmelserna om framskjuten beskattning inte varit tillämpliga. Den del av utdelningen som skulle ha tagits upp som inkomst av tjänst om värdet av den mottagna andelen ansetts som utdelning ska utgöra ett tjänstebelopp för utdelning vid andelsbyten för den mottagna andelen. Ett belopp lika med vad som skulle ha tagits upp som inkomst av tjänst vid en kapitalvinstberäkning om reglerna om framskjuten beskattning inte

varit tillämpliga ska utgöra ett tjänstebelopp för kapitalvinst vid andelsbyten för den mottagna andelen. Eventuell ersättning i pengar ska tas upp som inkomst av tjänst det beskattningsår då andelsbytet sker.

Även vid partiell fission ska det beräknas ett tjänstebelopp för utdelning och kapitalvinst på de mottagna andelarna. Tjänstebeloppet för utdelningen ska motsvara det belopp som skulle ha tagits upp i tjänst om utdelningen i form av mottagna andelar varit skattepliktig vid den partiella fissionen. Tjänstebeloppet för kapitalvinst vid partiell fission ska motsvara vad som skulle ha tagits upp i tjänst vid en tänkt avyttring av mottagna andelar vid tidpunkten för fissionen.

Det föreslås även avseende kapitalföretag särskilda regler avseende hänsyn till utdelning på tidigare fastställt tjänstebelopp för det fall att de vid ett andelsbyte eller en partiell fission mottagna andelarna tidigare har erhållits vid ett andelsbyte eller en partiell fission.

För att den särskilda beskattningen av andelar i kapitalföretag inte ska kunna kringgås genom andelsbyte eller partiell fission med efterföljande benefika överlåtelser av de tillbytta aktierna bör motsvarande regler som gäller för kvalificerade andelar i detta avseende införas för andelar i kapitalföretag. Det innebär att en andel i ett kapitalföretag som mottagits vid andelsbyte eller partiell fission anses som en andel i ett kapitalföretag även hos förvärvaren vid ett benefikt förvärv. Om andelen övergår genom arv, testamente, gåva eller bodelning till en juridisk person eller ett handelsbolag gäller emellertid att andelen ska anses avyttrad för en ersättning som motsvarar marknadsvärdet. Om förvärvaren vid ett benefikt förvärv sedermera avyttrar den mottagna andelen ska mottagarens andelar i det aktiebolag eller den ekonomiska förening som direkt eller indirekt förvärvat andelarna anses vara andelar i ett kapitalföretag.

När utdelning har beskattats i inkomstslaget tjänst upp till det fastställda tjänstebeloppet är inte längre andelen en andel i ett kapitalföretag. En andel kan samtidigt vara en andel i ett kapitalföretag på grund av ett andelsbyte eller en partiell fission och en andel i kapitalföretag enligt huvuddefinitionen. Avyttras en andel som är en andel i ett kapitalföretag enbart på grund av att det till andelen hör ett tjänstebelopp för kapitalvinst vid andelsbyten eller partiell fission, ska den del av kapitalvinsten som tas upp i inkomstslaget tjänst inte överstiga det vid andelsbytet beräknade tjänstebeloppet för kapitalvinst eller det tjänstebelopp som har fördelats på andelen vid den partiella fissionen. Detsamma gäller om sådan andel upphör att existera. Dock ska inte mer än tjänstebeloppet för utdelning tas upp som utdelning och kapitalvinst i inkomstslaget tjänst.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 38 a kap. 23 §, 48 kap. 18 c–18 e §§, 48 a kap. 8 a, 8 c, 9 och 16 §§ samt nio nya paragrafer i 57 a kap. 4–7, 13, 14 och 17–19 §§ IL.

4.5.3 Kvalificerade fusioner och fissioner

Promemorians förslag: Begränsningar avseende avdrag för kvarstående förlust på aktier och andra delägarätter (förluster i den s.k. fällan) ska gälla vid fusion och fission av kapitalföretag.

Skälen för promemorians förslag: Vid fusion träder det övertagande företaget in i det överlåtande företags skattemässiga situation (kontinuitetsregeln) bortsett från några särskilt reglerade undantag. Detta innebär bl.a. att det övertagande företaget ska anses ha bedrivit det överlåtande företags näringsverksamhet från ingången av det överlåtande företags sista beskattningsår. Kontinuiteten innebär att den skattemässiga karaktären av tillgångarna hos det överlåtande företaget bibehålls hos det övertagande företaget. Outnyttjade avdrag för kapitalförluster enligt 48 kap. 26 § IL (den s.k. aktiefällan) går över till det övertagande företaget med undantag för fåmansföretag där det finns vissa begränsningar. I förevarande fall blir det aktuellt att lagstifta om motsvarande begränsningar vid fusion av kapitalföretag.

Om det övertagande företaget är ett fåmansföretag vid utgången av det år då fusionen genomförs eller det överlåtande företaget var ett fåmansföretag vid ingången av beskattningsåret före det sista beskattningsåret krävs det att koncernbidragsförutsättningar förelegat mellan företagen året närmast före det år då fusionen avslutas för att förluster på kapitalplaceringsaktier ska få övertas. Motsvarande regler bör gälla även för kapitalföretag. Det ska således inte vara möjligt att genom fusion kvitta vinster på kapitalplaceringsaktier i ett kapitalföretag mot förluster på kapitalplaceringsaktier i ett annat kapitalföretag om inte företagen haft möjlighet att utväxla koncernbidrag under beskattningsåret närmast före det år fusionen avslutas.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändring i 37 kap. 27 § IL.

4.6 Övrigt om inkomstskatt

4.6.1 Avdrag för ränta på vinstandelslån

Promemorians förslag: Avdragsrätten för ränta på vinstandelslån som lämnas till andelsägare i kapitalföretag eller till någon som kontrollerar en andel i ett fåmansföretag eller ett kapitalföretag via en kapitalförsäkring, trust eller liknande bör begränsas.

Vidare ändras ränteavdragsbegränsningsreglerna för vinstandelsränta så att det framgår att reglerna även omfattar ränta till någon som innehar sådana delägarätter i eller avseende fåmans- eller kapitalföretag som likställs med andelar i fåmans- respektive kapitalföretag.

Skälen för promemorians förslag: I samband med att definitionen av vinstandelslån och vinstandelsränta infördes 1977 i dåvarande 1975 års

aktiebolagslag infördes även bestämmelser om rätt att vid beskattningen dra av ränta på vinstandelslån. Ränteavdragsbegränsningsreglerna finns i dag i 24 kap. IL. Anledningen till att reglerna infördes var dels att man inte ville missgynna sådana lån i förhållande till andra finansieringsformer, dels att man ville begränsa rätten till avdrag för att inte den ekonomiska dubbelbeskattningen skulle kunna kringgås. Ett lån från en delägare skulle kunna användas i syfte att omvandla en utdelning till en räntekostnad som kan dras av. Ett svenskt aktiebolag, en svensk ekonomisk förening eller ett svenskt ömsesidigt försäkringsföretag som har tagit upp ett vinstandelslån, får dra av räntan bara i den utsträckning som följer av 24 kap. 6–10 §§ IL. Med vinstandelsränta avses ränta vars storlek är beroende av det låntagande företagets utdelning eller vinst och med vinstandelslån avses ett lån med ränta som helt eller delvis är vinstandelsränta.

För den ränta som motsvarar den fasta delen gäller allmänna bestämmelser om avdrag i näringsverksamhet medan avdragsrätten för den rörliga räntan är villkorad av att lånet ska ha bjudits ut till teckning på den allmänna marknaden eller teckningsrätten förbehållits någon från företaget fristående person. Skatteverket får dock medge avdrag även om lånet bjudits ut till ägare i företaget under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda.

Avdragsförbud för ränta på vinstandelslån föreligger för fåmansföretag där räntan utbetalas till aktie- eller andelsägare eller företagsledare i företaget eller till dem närstående personer eller någon som på annan grund har intressegemenskap med företaget.

På motsvarande sätt som för fåmansföretag föreligger skäl för att begränsa avdragsrätten för ränta på vinstandelslån som betalas av kapitalföretag.

Med anledning av att det har uppmärksamats att det förekommer att fåmansföretag och kapitalföretag kontrolleras genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande (se avsnitt 5) finns det skäl att reglera avdragsrätten för vinstandelsränta när denna betalas till någon som kontrollerar en andel i ett fåmansföretag eller i ett kapitalföretag. Eftersom det i avsnitt 5 föreslås att en fysisk person som kontrollerar en andel i ett fåmansföretag är att jämställa med en delägare i ett fåmansföretag behöver inte detta speciellt regleras i 24 kap. IL. Däremot behöver det särskilt anges i ränteavdragsbegränsningsreglerna avseende andelar i kapitalföretag i 24 kap. IL.

Det är inte bara andelar i fåmansföretag som omfattas av 3:12-reglerna. Enligt 57 kap. 2 § andra stycket IL så jämställs med andelar även andra delägarätter i eller avseende fåmansföretag. I avsnitt 4.4.3 föreslås att sådana delägarätter även ska omfattas av de föreslagna reglerna för kapitalföretag. Det bör framgå av ränteavdragsbegränsningsreglerna för vinstandelsränta att dessa även ska omfatta de som innehar sådana delägarätter i eller avseende ett fåmans- eller kapitalföretag.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändring i 24 kap. 6, 7 och 10 §§ IL.

4.7 Socialavgifter

Promemorians förslag: Utdelning och kapitalvinst som beskattas i inkomstslaget tjänst enligt reglerna för kapitalföretag och kapitalvinst vid avyttring av en kapitalförsäkring ska vara avgiftsfria.

Skälen för promemorians förslag: Utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar som beskattas som inkomst av tjänst är enligt 2 kap. 23 § socialavgiftslagen (2000:980) undantagna från arbetsgivaravgifter. Någon annan ordning bör inte gälla avseende andelar i kapitalföretag. Utdelning och kapitalvinst på andelar i kapitalföretag som beskattas som inkomst av tjänst bör därför inte utgöra underlag för arbetsgivaravgifter.

Enligt de föreslagna reglerna ska en kapitalvinst som uppkommer vid avyttring av en kapitalförsäkring i vissa fall beskattas i inkomstslaget tjänst. Även en sådan kapitalvinst bör undantas från arbetsgivaravgifter.

Lagförslag

Förslaget föranleder en ändring i 2 kap. 23 § socialavgiftslagen och en ny 2 kap. 23 a § i samma lag.

4.8 Investeringsparkonto

Promemorians förslag: Andelar i kapitalföretag ska inte utgöra investeringstillgångar och ska inte vara föremål för schablonbeskattning inom ramen för investeringssparkonto.

Skälen för promemorians förslag: Som huvudregel gäller att tillgångar på ett investeringssparkonto schablonbeskattas. Finansiella instrument som bör omfattas av schablonbeskattningen, och som därför bör kunna förvaras på ett investeringssparkonto, är investeringstillgångar. Utgångspunkten är att bara finansiella instrument som är investeringstillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto.

Kvalificerade andelar är inte investeringstillgångar och utgångspunkten är således att de inte får förvaras på ett investeringssparkonto. Även om de skulle förvaras på ett sådant konto är de inte föremål för schablonbeskattning. Skälet för att kvalificerade andelar inte är investeringstillgångar är att sådana andelar inte lämpar sig för schablonbeskattning (prop. 2011/12:1, volym 1 a, s. 295). Det skulle strida mot syftet med reglerna för beskattning av aktiva delägare i fåmansföretag om kvalificerade andelar omfattades av schablonbeskattningen på ett investeringssparkonto. Syftet med dessa regler är att inkomster i ett fåmansföretag, som beror på att ägaren har arbetat i företaget, ska beskattas som arbetsinkomster och inte som kapitalinkomster (anförd prop. s. 337).

Beskattningen inom ramen för ett investeringssparkonto syftar till att schablonbeskatta kapitalinkomster. Inkomster på andelar i kapitalföretag ska dock enligt bestämmelserna i det föreslagna 57 a kap. till viss del

beskattas i inkomstslaget tjänst och till viss del i inkomstslaget kapital. Inte heller sådana andelar lämpar sig därför för schablonbeskattning inom ramen för ett investeringssparkonto. Utgångspunkten bör således vara att andelar i kapitalföretag inte får förvaras på ett investeringssparkonto och de ska inte utgöra investeringstillgångar. Om sådana tillgångar förvaras på ett investeringssparkonto bör de inte vara föremål för schablonbeskattning.

Lagförslaget

Förslaget föranleder ändring i 7 § tredje stycket lagen om investeringssparkonto.

5 Ägande av andelar genom kapitalförsäkringar, trust eller liknande

5.1 Utdelning och kapitalvinst på kontrollerade andelar

Promemorians förslag: En fysisk person som kontrollerar en andel i ett fåmansföretag genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande ska likställas med en delägare i ett fåmansföretag. Utdelning och kapitalvinst ska då tas upp som om den fysiska personen hade ägt andelen direkt om andelarna är kvalificerade andelar.

Om en fysisk persons innehav av andelar i ett kapitalföretag kontrolleras genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande ska utdelning och kapitalvinst på andelarna tas upp till beskattning som om denne i stället hade ägt andelen.

Motsvarande ska gälla om den kvalificerade andelen eller andelen i kapitalföretaget ägs av ett handelsbolag och den fysiska personen kontrollerar andelen i handelsbolaget genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande. Beskattning ska då ske som om den fysiska personen hade ägt andelen i handelsbolaget direkt.

Om sådana andelar i ett handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § II, kvalificerade andelar eller andelar i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust ska även en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning från kapitalförsäkringen eller trusten beskattas som om denne hade ägt andelarna.

Promemorians bedömning: Inga förändringar bör göras av bestämmelserna i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Utdelning och kapitalvinst på andelar som kontrolleras genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande

Skatteverkets utredningar av riskkapitalbranschen visar att det även förekommer att delägare placerar sitt ägande i kapitalföretaget i en kapitalförsäkring. Formellt är det då försäkringsbolaget som äger andelarna i kapitalföretaget. Delägaren har i sin tur som försäkringstagare en fordran på försäkringsbolaget på ett värde motsvarande de tillskjutna andelarna.

Liknande upplägg har förekommit med kvalificerade andelar där den fysiska personen har överlåtit andelar i sitt fåmansföretag till ett försäkringsbolag som placerat andelarna i delägarens utländska kapitalförsäkring. Skatteverket har i några mål ansett att lagen (1995:575) om skatteflykt (skatteflyktslagen) ska tillämpas på sådana förfaranden. Ett av dessa fall har prövats av Högsta förvaltningsdomstolen, RÅ 2010 ref. 51, och i detta fall ansågs skatteflyktslagen vara tillämplig. Domstolen gjorde i detta fall en bedömning av omständigheterna med bortseende från kapitalförsäkringen.

Varken reglerna om kvalificerade andelar eller de föreslagna reglerna om beskattning av andelar i kapitalföretag bör kunna kringgås genom att delägarna inte direkt är ägare av andelarna utan kontrollerar dessa genom innehav i en kapitalförsäkring, trust eller liknande. Detta bör framgå redan av de aktuella regelverken. Det kan naturligtvis inte uteslutas att det därutöver kan dyka upp andra situationer där dessa andelar placeras i en kapitalförsäkring, trust eller liknande och som kan föranleda en beskattning. I dessa fall är domstolarna liksom i dag oförhindrade att göra en bedömning av omständigheterna utifrån skatteflyktslagens regler.

Detta innebär, vad gäller reglerna om kvalificerade andelar, att med delägare i ett fåmansföretag bör vid tillämpning av reglerna om fåmansföretag även avses en fysisk person som kontrollerar en andel i ett fåmansföretag genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande. I den föreslagna lagstiftningen avseende andelar i kapitalföretag föreslås det ingen definition av den person som ska anses som delägare i ett kapitalföretag. Beskattningsregeln avseende motsvarande innehav knyts därför i stället till att en fysisk person genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande kontrollerar en andel i ett kapitalföretag från vilket en utdelning eller en kapitalvinst på andelarna ska tas upp till beskattning som om denne i stället hade ägt andelen direkt. Effekterna av de olika lagstiftningsteknikerna kommer dock att bli desamma.

I 50 kap. 7 § IL finns regler om hur beskattning ska ske när kvalificerade andelar ägs genom ett handelsbolag. I avsnitt 4.4.4 föreslås att reglerna ska kompletteras med regler om den situationen när en andel i ett kapitalföretag ägs genom ett handelsbolag. Det är även möjligt att äga sådana andelar i handelsbolag genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande. Bestämmelserna i 50 kap. 7 § IL bör därför även omfatta andelar i handelsbolag som kontrolleras på detta sätt.

Vad som är en kapitalförsäkring definieras i 58 kap. 2 § andra och tredje styckena IL. En trust är däremot inte definierat i inkomstskattelagen. En trust bildas när en fysisk eller juridisk person avsätter fast

eller lös egendom eller rättigheter för ett visst ändamål och överlåter egendomen med besittningsrätt till en annan person (trustee) som har uppdraget att förvalta egendomen till förmån för en eller flera förmånstagare (beneficiaries). Trusten kan jämföras med en stiftelse till sin konstruktion med den skillnaden att trusten inte är en juridisk person. Någon reell motsvarighet till truster finns inte i Sverige för närvarande.

Den finns även en företeelse med benämningen ”nominella aktieägare” i bl.a. Förenade kungariket. Där innefattar begreppet en fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt säljer tjänsten att agera aktieägare, utan att några juridiska rättigheter avseende aktien överförs till den nominella aktieägaren, och utan insyn i vem som är den verkliga huvudmannen. Detta är närmast att jämföra med ett bulvanförhållande som innebär att någon (bulvanen) utåt framstår som ägare av viss egendom eller rättighet, men i verkligheten endast innehar ägandet för annans räkning. Den tjänst man köper är således främst anonymitet. Den närmast jämförbara funktionen i svensk rätt torde vara förvaltarregistrering av aktier, med den viktiga skillnaden att det avseende dessa alltid finns tillgång till uppgift om vem som är den verkliga ägaren.

Den föreslagna lagstiftningen kommer således att inte bara omfatta direkta innehav av andelar i ett kapitalföretag utan även innehav av andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, kvalificerade andelar och andelar i kapitalföretag som kontrolleras genom kapitalförsäkringar, truster och liknande. När t.ex. ett innehav av andelar överförs till en kapitalförsäkring kan ett betydande mått av kontroll kvarstå även efter den i vissa fall formella äganderättsövergången som innebär att ägaren av kapitalförsäkringen på grund av försäkringsvillkoren är den som har reell kontroll över andelarna. Det är inte heller ovanligt vid bildandet av en trust att stiftaren fortfarande har reell kontroll över andelarna. Alla former av kontroll som innebär ett reellt inflytande över andelar i ett kapitalföretag, kvalificerade andelar och sådana andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL ska omfattas (jfr förarbetena till CFC-lagstiftningen där begreppet ”kontrollerar” används, prop. 2003/04:10 s. 54). Förslaget bör endast omfatta kontroll av andelar som är tillgångar i t.ex. försäkringen. Om ett kapitalföretag som är placerat i en försäkring i sin tur äger ett kapitalföretag bör sistnämnda företag inte omfattas. Det innebär att utdelning mellan kapitalföretagen inte ska beskattas hos den fysiska personen.

Det är dock inte bara ägaren av en kapitalförsäkring eller stiftaren av en trust som nödvändigtvis är den som tar del av inkomsterna från försäkringen eller trusten. Det finns en risk för att även ovan nämnda förslag kringgås genom att t.ex. en fysisk person låter ett företag äga försäkringen och sätter in sig själv som förmånstagare. Då är det formellt företaget som kontrollerar försäkringen, medan avkastningen från försäkringen kommer den fysiska personen tillgodo. Den föreslagna lagstiftningen bör därför även omfatta situationen när en juridisk person kontrollerar kvalificerade andelar, andelar i ett kapitalföretag eller andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL genom en kapitalförsäkring eller en trust och en fysisk person genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten. Förmånstägaren bör i en situation som denna omfattas av

reglerna om kvalificerade andelar i 57 kap. eller de förslagna reglerna om andelar i kapitalföretag.

Avkastningsskatt

I och med att beskattning av fysiska personer som äger andelar i fåmansföretag och kapitalföretag genom bl.a. kapitalförsäkring ska ske som om denne ägt andelarna direkt uppkommer i princip en dubbelbeskattning eftersom svenska försäkringsbolag respektive innehavare av utländska kapitalförsäkringar är skattskyldiga för avkastningsskatt som beräknas utifrån värdet av tillgångarna i bolaget respektive försäkringen.

Ett undantag från avkastningsskatt för innehav av kvalificerade andelar och andelar i kapitalföretag har därför övervägts. För svenska kapitalförsäkringar skulle det innebära att de svenska försäkringsbolagen måste skilja ut dessa andelar från sina övriga tillgångar när bolagen beräknar sitt underlag för avkastningsskatt. Försäkringsbolagen behöver i så fall erhålla information om, alternativt bedöma om, aktieinnehavet i försäkringen utgör kvalificerade andelar i fåmansföretag eller kapitalföretag. Problemet är att försäkringsbolagen i regel inte har sådan kunskap om bolaget att de kan göra en sådan bedömning. Frågan är därför om det ens är möjligt att genomföra ett sådant undantag för svenska kapitalförsäkringar. När det gäller utländska kapitalförsäkringar är det försäkringstagaren, dvs. den som har kunskap om klassificeringen av andelarna, som är skattskyldig för avkastningsskatt och ett undantag skulle i och för sig vara möjligt för dessa försäkringar.

Att ha olika regler för svenska och utländska kapitalförsäkringar är dock inte lämpligt av flera skäl bl.a. därför att det skulle missgynna svenska kapitalförsäkringar framför utländska. Något undantag bör därför inte införas vad gäller underlaget för avkastningsskatt.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i RÅ 2010 ref. 51 torde även ha gjort det mindre vanligt förekommande att kvalificerade andelar placeras i kapitalförsäkringar.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 8 kap. 14 och 24 §§, 24 kap. 6, 7 och 10 §§, 50 kap. 7 § och 56 kap. 6 § tredje stycket IL samt två nya paragrafer, 42 kap. 15 b §, 44 kap. 41 § samt 57 a kap. 2 § tredje stycket och 3 § IL.

5.2 Avyttring av en kapitalförsäkring och uttag av andelar från en kapitalförsäkring

<p>Promemorians förslag: Om en fysisk person kontrollerar en sådan andel i ett handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, en kvalificerad andel eller en andel i ett kapitalföretag och denna andel är placerad i en kapitalförsäkring ska en kapitalvinst som uppkommer vid avyttring av kapitalförsäkringen tas upp till beskattning i inkomstslaget tjänst.</p>

En förlust som uppkommer vid en sådan avyttring ska dock inte dras av.

Om en sådan andel i ett handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, en kvalificerad andel eller en andel i ett kapitalföretag överförs från en kapitalförsäkring till en fysisk person ska anskaffningsutgiften för andelen vara noll kronor.

Skälen för promemorians förslag: Den 1 januari 2008 infördes regler som innebär att en kapitalvinst som uppkommer vid avyttring av en kapitalförsäkring är skattefri och att en kapitalförlust inte får dras av (44 kap. 2 och 40 §§ IL). Reglerna kom till bland annat med anledning av en hemställan från Skatteverket som vid kontroller hade konstaterat att avyttringar av kapitalförsäkringar ofta skedde till andra än försäkringsgivaren för att skapa förluster som säljaren kunde dra av (prop. 2007/08:12 s. 26). För att inte de ovannämnda förslagen i avsnitt 5.1 ska bli verkningslösa bör dock beskattning ske i vissa fall vid avyttring av en kapitalförsäkring. En fysisk person skulle annars kunna avyttra en kapitalförsäkring med tillgångar i form av sådana andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, kvalificerade andelar eller andelar i kapitalföretag skattefritt. Det bör därför införas en bestämmelse som innebär att en vinst vid en avyttring av en kapitalförsäkring som innehåller sådana andelar ska tas upp till beskattning. Om t.ex. kvalificerade andelar överlåts till ett handelsbolag ska enligt dagens regler en senare försäljning av andelen i handelsbolaget enligt 50 kap. 7 § IL beskattas fullt i inkomstslaget tjänst. Motsvarande ordning bör gälla när sådana andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, kvalificerade andelar eller andelar i kapitalföretag har placerats i en kapitalförsäkring och denna avyttras. Det föreslås därför att en sådan vinst i sin helhet beskattas i inkomstslaget tjänst.

Eftersom en sådan kapitalvinst ska beskattas i inkomstslaget tjänst kommer en motsvarande förlust inte att vara möjlig att dra av. De skäl som låg till grund för lagstiftningen den 1 januari 2008 gäller fortfarande vad gäller kapitalförluster vid avyttring av kapitalförsäkringar. En sådan asymmetri i lagstiftningen bedöms som nödvändig för att motverka kringgåenden.

Det finns även en risk för kringgående genom att andelarna i en kapitalförsäkring eller en trust överförs till en fysisk person (t.ex. förmånstagaren). Genom att en sådan överföring sannolikt ska anses ha skett till marknadsvärdet kan den fysiska personens anskaffningsutgift komma att uppgå till detta högre värde, vilket innebär att den realiserade vinsten inte kommer att beskattas vid en senare försäljning av andelarna. Sådana transaktioner bör motverkas. Vid en sådan överföring bör därför anskaffningsutgiften för andelen vara noll kronor för mottagaren.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 44 kap. 1 och 40 §§ IL samt två nya paragrafer 11 kap. 49 § och 44 kap. 22 f § IL.

6 Uppgiftslämnande

Promemorians förslag: De skyldigheter att lämna uppgifter i inkomstdeklarationen som i dag gäller för fåmansföretag respektive delägare i fåmansföretag ska även gälla för kapitalföretag respektive delägare i kapitalföretag. Uppgiftsskyldigheten för delägarna ska även gälla för fysiska personer som kontrollerar en kvalificerad andel eller en andel i ett kapitalföretag genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande.

Även en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning från en kapitalförsäkring eller en trust ska i sin inkomstdeklaration lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa bestämmelserna i 57 och 57 a kap. IL om en juridisk person genom försäkringen eller trusten kontrollerar en andel i ett fåmansföretag eller en andel i ett kapitalföretag.

En fysisk person som avyttrar en kapitalförsäkring som innehåller sådana andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, kvalificerade andelar eller andelar i kapitalföretag ska i sin inkomstdeklaration lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna beräkna kapitalvinsten.

Den skyldighet som i dag gäller för fåmansföretag att lämna de uppgifter till delägarna som dessa behöver för att kunna beräkna sina intäkter från företaget ska även gälla för kapitalföretag. Även de som kontrollerar en andel ska kunna få dessa uppgifter från fåmansföretaget eller kapitalföretaget.

Skälen för promemorians förslag: I skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, finns bestämmelser om vilka uppgiftsskyldigheter fåmansföretag och delägare i dessa företag har gentemot Skatteverket. Enligt 31 kap. 27 § SFL ska ett fåmansföretag i sin inkomstdeklaration lämna nödvändiga identifikationsuppgifter för delägarna och närstående till dem, samt uppgifter om varje delägars andelsinnehav och innehavets röstvärde. Fåmansföretaget ska också enligt 31 kap. 28 § SFL lämna en sådan förteckning över förbjudna lån som avses i 21 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551) och en förteckning över utbetald vinstandelsränta till personer som omfattas av ränteavdragsbegränsningsregeln i 24 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

Vidare ska enligt 31 kap. 29 § SFL företagsledare och delägare i fåmansföretag i sin inkomstdeklaration lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa bestämmelserna om utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar i 57 kap. IL. Skyldigheten gäller för fem beskattningsår efter det att företaget har upphört att vara ett fåmansföretag.

Slutligen finns det i 34 kap. 4 § SFL en skyldighet för onoterade företag som omfattas av 3:12-reglerna att till företagsledare och delägare lämna alla uppgifter som dessa behöver för att kunna beräkna sina intäkter från företaget.

Motsvarande skyldigheter att lämna uppgifter bör införas för kapitalföretag och delägare i kapitalföretag. Uppgiftsskyldigheterna bör

även omfatta den situationen att en fysisk person kontrollerar en andel i ett fåmansföretag eller ett kapitalföretag genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande. Skyldigheten för delägare i kapitalföretag att lämna uppgifter till Skatteverket för att verket ska kunna tillämpa reglerna i 57 a kap. IL bör gälla i fem år efter det att ett företag har upphört att vara ett kapitalföretag.

Även en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning från en kapitalförsäkring eller en trust bör lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa bestämmelserna i 57 och 57 a kap. IL om en juridisk person genom försäkringen eller trusten kontrollerar en andel i ett fåmansföretag eller en andel i ett kapitalföretag. Även denna skyldighet ska gälla i fem år efter det att ett företag har upphört att vara ett fåmansföretag eller ett kapitalföretag.

I avsnitt 5.2 föreslås att en kapitalvinst vid avyttring av en kapitalförsäkring som innehåller sådana andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, kvalificerade andelar och andelar i kapitalföretag ska vara skattepliktig. En särskild uppgiftsskyldighet bör införas avseende en sådan avyttring.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändring i 24 kap. 4 §, 30 kap. 1 §, 31 kap. 1, 22, 24, 28 och 29 §§, 34 kap. 4 § samt tre nya paragrafer, 31 kap 27 a, 29 a och 35 §§.

7 Ikraftträdande

Promemorians förslag: Reglerna bör träda i kraft den 1 januari 2013 och tillämpas på beskattningsår som inleds efter den 31 december 2012. Vid bedömningen av om ett företag är ett portföljföretag ska endast storleken på en riskkapitalfonds innehav i företaget efter den 31 december 2012 beaktas.

Skälen för promemorians förslag: De föreslagna reglerna bör träda i kraft den 1 januari 2013 och tillämpas på beskattningsår som inleds efter den 31 december 2012. För att reglerna inte ska få en retroaktiv effekt bör vid bedömning av om ett företag är ett portföljföretag beaktas storleken på en fonds innehav i företaget efter den 31 december 2012.

8 Konsekvenser av förslagen

8.1 Offentligfinansiella effekter

De föreslagna regelförändringarna i denna promemoria innebär en reglering av hur delägare i kapitalföretag ska beskattas.

Enligt uppgifter från Skatteverket mottas den särskilda vinstandel, som betalas ut till vissa delägare i riskkapitalfonder och anställda i rådgivningsbolaget, vanligen i ett företag som ägs av den slutgiltiga mottagaren av den särskilda vinstandelen. Riskkapitalfonder investerar i regel i onoterade företag eller i noterade företag som i samband med förvärvet avnoteras från börser. Delägarnas satsade kapital är således investerat i onoterade andelar och har i huvudsak deklarerats som om reglerna i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) om kvalificerade andelar inte är tillämpliga. Skatteverket har i några uppmärksammade ärenden beslutat att den del av inkomsterna som är hänförliga till en särskild vinstdelning utgör ersättning för utfört arbete och därför ska beskattas som inkomst av tjänst. Flera av dessa beslut har överklagats men har ännu inte vunnit laga kraft, vilket innebär att utgångspunkten för beräkningen av de offentligfinansiella effekterna är att avkastningen har beskattats till 25 procent i fallet då vinstmedel tagits ut ur delägarföretag som utdelning eller kapitalvinst. I fallet då delägarföretag är placerat i en kapitalförsäkring är skatteuttaget i stället 27 procent (30 procent fr.o.m. 2012) av anskaffningskostnaden multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under föregående år.

Enligt de föreslagna reglerna ska de första 90 inkomstbasbeloppen (IBB) beskattas i inkomstlaget tjänst i det fall delägarna tar ut vinstmedel ur företaget i form av utdelning. Om andelar i företaget (kapitalföretaget) avyttras med kapitalvinst ska i stället de första 100 IBB beskattas som inkomst av tjänst. För inkomster utöver dessa nivåer är skattesatsen 30 procent. Även när andelarna i kapitalföretaget är placerat i en kapitalförsäkring, trust eller liknande kommer utdelning och kapitalvinst att beskattas enligt de föreslagna reglerna.

Reglerna innebär därmed ett ökat skatteuttag jämfört med den skatt som betalas i dag, särskilt i det fall då utdelning eller kapitalvinst kommer en kapitalförsäkring till del. Skatteuttaget ökar av fyra anledningar:

1. en större andel av inkomsterna kommer att beskattas som inkomst av tjänst,
2. skattesatsen på den andel av inkomsten som beskattas som kapitalinkomst höjs till 30 procent,
3. skattebasen ökar då även vinstdelning som betalas ut till kapitalförsäkringar ingår i underlaget som beskattas, och
4. även andra ersättningar från kapitalföretaget än särskild vinstandel ska beskattas enligt de föreslagna reglerna.

Sammantaget leder detta till en förstärkning av de offentliga finanserna.

Beräkningen av den offentligfinansiella effekten av de föreslagna reglerna utgår ifrån storleken på utbetalningar i form av särskild vinstandel, även om all ersättning från kapitalföretagen kommer att beskattas enligt de föreslagna reglerna. Att utgå från storleken på särskild

vinstandel i beräkningen motiveras då den särskilda vinstandelen torde utgöra merparten av de belopp som betalas ut i form av utdelning eller kapitalvinst till delägarna. I beräkningen jämförs den skatt som delägarna betalar på särskild vinstdelning i dag med skatteuttaget då samma belopp beskattas enligt de föreslagna reglerna samt då underlaget ökas för att ta hänsyn till de ersättningar utöver särskild vinstandel som ska beskattas enligt reglerna.

Eftersom den effektiva skattesatsen enligt förslaget kommer att variera med storleken på uttagen blir beräkningen av förstärkningen i de offentliga finanserna osäker. Finansdepartementet har gjort uppskattningar av storleken på den särskilda vinstdelning som årligen betalas ut. Utifrån denna uppskattning samt uppgifter från Skatteverket angående storleken på uttagen av särskild vinstandel kan en uppskattning av den offentligfinansiella effekten göras. Förstärkningen i de offentliga finanserna till följd av förslaget beräknas till 100 miljoner kr årligen. Av denna ökning i skatteintäkterna härrör sig huvuddelen från den ökade andelen tjänstebesattad inkomst.

8.2 Konsekvenser för företagen och dess delägare

8.2.1 Problembeskrivning

I Sverige finns det inga skatteregler som riktar sig specifikt till delägare i riskkapitalfonder som har rätt till särskild vinstandel från investeringar i fonden. Svenska riskkapitalföreningen har i en skrivelse till Finansdepartementet hemställt om en reglering av hur beskattningen ska ske av dessa delägare. Genom de föreslagna reglerna kommer det vara tydligt vilka regler som ska gälla för delägare i riskkapitalfonder som har rätt till en särskild vinstandel. Antalet delägare som beräknas omfattas av förslaget är 100–200 personer. Förslagen medför en ökad förutsebarhet för riskkapitalbranschen samtidigt som riskerna för skatteplanering minskar.

Vid framtagandet av förslaget har alternativa lösningar övervägts. Som framgår av avsnitt 4.2 har dels Svenska Riskkapitalföreningens förslag, dels det danska regelverket övervägts.

8.2.2 Konsekvensbeskrivning

Berörda

Förslaget berör främst fysiska personer som äger eller kontrollerar andelar i kapitalföretag, men även till viss del fysiska personer som kontrollerar andelar i ett fåmansföretag. Kapitalföretaget är enligt huvuddefinitionen det företag som har rätt till en särskild vinstandel när en riskkapitalfond avyttrar ett portföljföretag.

Även kapitalföretagen berörs genom att en ny uppgiftsskyldighet införs för dessa motsvarande den som gäller för fåmansföretag.

Fördelar

Förslaget medför att beskattningen av vissa delägare i riskkapitalfonder blir mer förutsägbara, vilket är ett viktigt inslag för ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning. Den ökade förutsebarheten torde även ha en positiv påverkan på de aktuella företagens administrativa kostnader genom minskade skatteprocesser (se avsnitt 4.1 om Skatteverkets pågående ärenden). Vidare innebär förslaget en ökad likformighet i systemet genom att de aktuella delägarna i kapitalföretag beskattas på ett liknande sätt som delägarna i fåmansföretag.

Nackdelar

När det gäller administrativa kostnader påverkas dessa av de föreslagna ändringarna genom att de aktuella delägarna i riskkapitalfonderna får en motsvarande uppgiftsskyldighet som gäller för delägare i fåmansföretag, dock med undantag för att förslaget inte innebär att något gränsbelopp ska beräknas. Delägare i fåmansföretag deklarerar utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar på blankett K10.

Verket för näringslivsutveckling (Nutek) har kontinuerligt utfört mätningar avseende företagens administrativa börda. Mätningarna har sammanställts och följts upp i Nuteks databas MALIN. Den 1 april 2009 avvecklades Nutek och ersattes av Tillväxtverket som numera hanterar den ifrågasvarande databasen. För att kvantifiera den ökade administrativa bördan för de aktuella företagen kan ledning hämtas i de mätningar som har gjorts avseende delägare i fåmansföretag (blankett K10) med bortseende från den kostnad som är förknippad med beräkning av gränsbelopp

Av statistiska uppgifter hämtade från databasen MALIN framgår att uppgiftslämnarna av blankett K10 beräknar en tidsåtgång på 60 minuter per blankett. Uppgiftslämnarna anlitar ofta bokförings- och redovisningsbyråer för att fylla i blanketten. I de mätningar som har gjorts har tidsåtgången för byråerna uppskattats till 90 minuter. Av de 60 minuterna går 10 minuter åt till att beräkna gränsbeloppet. Det innebär att om samma förhållande gäller för byråerna så torde 15 minuter av de 90 minuterna vara hänförligt till beräkning av gränsbeloppet.

Det nu aktuella förslaget beräknas omfatta 100–200 personer. Enligt databasen skulle, med beaktande av ovan nämnda tidsåtgång, de ökade administrativa kostnaderna för nu aktuellt förslag avseende kapitalföretag bli totalt 426 000 kr.

Utöver administrativa kostnader innebär förslaget en något ökad skattebelastning för de delägare i riskkapitalfonder som erhåller en särskild vinstandel. En ökning som delvis är efterfrågad av branschen självt.

8.3 Konsekvenser för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

8.3.1 Konsekvenser för Skatteverket

De föreslagna regelförändringarna medför enligt Skatteverket inga nya kostnader för verket för utveckling av nya system. När det gäller kostnader för löpande hantering kan det observeras att det totala antalet skattskyldiga som är aktuella är mycket få och rör sig om 100–200 fysiska personer. Det begränsade antalet skattskyldiga leder till att det föreslagna regelverket ger en betydande transparens trots att det är fråga om synnerligen komplicerade ersättningsformer avseende mycket stora belopp per person. Arbetet med att ta fram blanketter och broschyrer kommer dock att medföra vissa ökade kostnader. Skatteverket har uppskattat dessa kostnader till 120 000 kr, varav 70 000 kr är av engångskaraktär för att genomföra förändringen.

Definitionen av kapitalföretag innebär att uppgiftsskyldigheten omfattar i Sverige skattskyldiga oavsett hur investeringarna byggts upp via svenska eller utländska företag. I vissa situationer kan kompletterande informationsutbyte med andra länder även fortsättningsvis komma att bli nödvändigt. Detta kan enligt Skatteverket leda till vissa kostnader. Men genom att det internationella samarbetet utvecklats och att skatteavtal har slutits även med lågskatteländer torde enligt Skatteverket kostnaderna snarast minska över tiden.

De av Skatteverket uppskattade kostnaderna ska tas inom befintlig anslagsram.

8.3.2 Konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna

Genom förslaget ökar förutsebarheten vad gäller beskattningen av delägare i riskkapitalfonder som har rätt till en särskild vinstandel. En ökad förutsebarhet torde minska måltillströmningen till domstolarna. Förslaget berör ca 100–200 personer. Förslaget bör därför sammantaget inte ge upphov till merarbete eller ökade kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

1 kap.

10 §

I paragrafen finns hänvisning till de kapitel som innehåller regler som gäller i flera inkomstslag. Ändringen innebär att en hänvisning görs till reglerna om kapitalföretag i 57 a kap.

2 kap.

1 §

Andra stycket i paragrafen innehåller en lista med olika termer, uttryck och begrepp uppställda i bokstavsordning med hänvisningar till var i denna lag man kan finna en definition eller förklaring till hur termen eller uttrycket används. Ändringen innebär att listan kompletteras med hänvisning till definitionen av kapitalföretag i 57 a kap. 8 och 9 §§.

8 kap.

14 §

Andra stycket omformuleras med anledning av att det i 11 kap. 49 § införs bestämmelser om att kapitalvinst som uppkommer vid avyttring av en kapitalförsäkring ska beskattas i inkomstslaget tjänst under vissa förutsättningar.

Av paragrafens *nya tredje stycke* framgår att det finns särskilda bestämmelser i 42, 44, 50, 56, 57 och 57 a kap. om beskattning när en fysisk person eller en juridisk person kontrollerar andelar i ett handelsbolag, kvalificerade andelar i ett fåmansföretag eller andelar i ett kapitalföretag genom en kapitalförsäkring. En avyttring av en andel i ett handelsbolag som är placerad i en kapitalförsäkring ska enligt 50 kap. 7 § under vissa förutsättningar beskattas som inkomst av tjänst. Om en utdelning lämnas på en kvalificerad andel i ett fåmansföretag eller på en andel i ett kapitalföretag som kontrolleras via en kapitalförsäkring sker beskattning av den som kontrollerar försäkringen enligt bestämmelserna i 57 respektive 57 a kap. (se avsnitt 5).

24 §

Av paragrafens *nya lydelse* framgår att det finns särskilda regler när en fysisk eller juridisk person genom en kapitalförsäkring kontrollerar andelar i ett handelsbolag, kvalificerade andelar i ett fåmansföretag eller andelar i ett kapitalföretag genom en kapitalförsäkring. En avyttring av en andel i ett handelsbolag som är placerad i en kapitalförsäkring ska enligt 50 kap. 7 § under vissa förutsättningar beskattas som inkomst av tjänst. Om en utdelning lämnas på en kvalificerad andel i ett fåmansföretag eller på en andel i ett kapitalföretag som kontrolleras via en kapitalförsäkring sker beskattning av den som kontrollerar försäkringen enligt bestämmelserna i 57 respektive 57 a kap. (se avsnitt 5).

10 kap.

3 §

I paragrafen räknas upp vilka inkomster som ska räknas till inkomstslaget tjänst. Uppräkningen har kompletterats i *punkten 1* med utdelningar och kapitalvinster på andelar i kapitalföretag enligt 57 a kap. som i viss utsträckning räknas till inkomstslaget tjänst. Tillägget i punkten 1 innebär även att utdelningar och kapitalvinster som beskattas som inkomst av tjänst enligt 57 a kap. inte är pensionsgrundande (se 59 kap. 23 § socialförsäkringsbalken). Vidare görs en redaktionell ändring i samma punkt. I en *ny punkt 7* upplyses om att kapitalvinster vid avyttring av kapitalförsäkring ska tas upp i inkomstslaget tjänst i den omfattning som anges i 11 kap. 49 §.

11 kap.

49 §

I paragrafen, som är ny, regleras att en kapitalvinst som uppkommer vid avyttring av en kapitalförsäkring ska beskattas i inkomstslaget tjänst i vissa fall. Sådan beskattning ska ske när en fysisk person kontrollerar sådana andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 §, kvalificerade andelar eller andelar i kapitalföretag som är placerade i den kapitalförsäkring som avyttras.

23 kap.

11 §

Paragrafen avser att reglera att någon beskattning såsom för utdelning inte ska ske av skillnaden mellan marknadsvärdet och ersättningen för den som direkt eller indirekt äger en andel i det överlåtande företaget vid en underprisöverlåtelse. Om förvärvaren är en fysisk person ska inte heller någon beskattning ske i tjänst. För de som direkt eller indirekt äger en andel i det förvärvande företaget och denna andel är en andel i ett kapitalföretag ska inte heller någon beskattning ske. Om förvärvaren är en fysisk person och ersättningen understigit det skattemässiga värdet gäller enligt andra stycket undantaget från utdelningsbeskattning inte för skillnaden mellan ersättningen och det skattemässiga värdet.

23 b §

Av paragrafen som är ny, framgår att om överlåtaren är ett företag och någon andel i företaget är en andel i ett kapitalföretag, ska minst samma andel av andelarna i det övertagande företaget vara andelar i ett kapitalföretag. Paragrafen innebär att det inte är möjligt att överlåta en tillgång i ett kapitalföretag till ett annat företag i vilket andelarna vid utdelning och kapitalvinst beskattas på annat sätt än vid utdelning och avyttring av en andel i ett kapitalföretag.

Undantag görs i andra meningen för det fall att andelarna i det överlåtande företaget är marknadsnoterade andelar som har erhållits genom andelsbyte eller vid en partiell fission och endast är att betrakta som andelar i kapitalföretag på denna grund. En tillgång i sådana företag kan överlåtas till underpris utan krav på att andelarna i det övertagande företaget ska vara andelar i kapitalföretag.

Bestämmelsen är en motsvarighet till den i 19 § avseende kvalificerade andelar.

23 c §

I paragrafen som är ny, behandlas den situationen att en andel i ett överlåtande eller förvärvande företag (X) ägs av ett annat företag (Y) i vilket andelarna är andelar i ett kapitalföretag. Bestämmelsen är en motsvarighet till den i 22 § avseende kvalificerade andelar. Andelar i ett företag (X) som direkt eller indirekt innehas av ett annat företag (Y) ska vid tillämpning av underprisreglerna anses vara andelar i ett kapitalföretag till den del som svarar mot förhållandet mellan andelar i det andra företaget (Y) som utgör andelar i ett kapitalföretag och övriga andelar i det andra företaget (Y).

Ett exempel får illustrera tillämpningen av bestämmelsen: Andelskapitalet i ett aktiebolag, AB D, är fördelat på 100 andelar. Av dessa ägs 30 andelar av AB A och 70 andelar ägs av moderbolaget AB B. Andelarna i AB B utgör andelar i ett kapitalföretag. Eftersom även AB B:s innehav i AB D ska påverka bedömningen av i vilken utsträckning andelarna i AB D kan anses som andelar i ett kapitalföretag vid tillämpning av underprisreglerna ska AB B:s samtliga andelar i AB D anses som andelar i ett kapitalföretag, vilket är 70 procent av andelarna i AB D. För att AB D ska kunna vara överlåtare i en underprisöverlåtelse erfordras att andelarna i förvärvande bolag, direkt eller indirekt, till 70 procent är andelar i ett kapitalföretag.

23 d §

Villkoret om att en andel i förvärvande företag ska anses vara en andel i ett kapitalföretag ska anses vara uppfyllt även om andelen först efter förvärvet men under samma år i samma innehavares hand blir en andel i ett kapitalföretag (t.ex. företaget erhåller rätten till en särskild vinstandel först efter förvärvet).

Bestämmelsen är en motsvarighet till den i 23 § avseende kvalificerade andelar.

23 e §

I paragrafen som är ny, regleras att en andel som är en andel i ett kapitalföretag bara enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 § inte ska anses som en andel i ett kapitalföretag vid tillämpning av underprisreglerna. Bestämmelsen är en motsvarighet till den i 23 a § avseende särskilt kvalificerade andelar. I andra meningen finns ett undantag som gör det möjligt för företag där det förekommer andelar i kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 § att ändå göra underprisöverlåtelse till ett företag där det också förekommer andelar i kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 §.

24 kap.

6 §

Det nuvarande första och andra stycket har sammanförts till ett stycke. Den *nya tredje punkten* och ändringen i den *nya fjärde punkten* i det *nya första stycket* innebär att avdrag inte heller får göras vare sig till någon som innehar sådana delägarätter i företaget som ska likställas med andelsägare i fåmansföretag enligt 57 kap. 2 § andra stycket eller till någon som är närstående till denne. I paragrafen har i ett nytt *andra stycke* lagts till en bestämmelse som innebär att ett företag på

motsvarande sätt inte heller får dra av vinstandelsränta som betalas till en fysisk person som äger eller kontrollerar en andel i företaget om denna andel är en andel i ett kapitalföretag eller till någon som är likställd med andelsägare i företaget enligt 57 a kap. 2 § andra stycket. Avdragsbegränsningen gäller även om räntan betalas till någon närstående eller till någon som på annan grund har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §. I ett *nytt tredje stycke* regleras fallet där en andel i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust och vinstandelsräntan betalas från kapitalföretaget till en fysisk person som är förmånstagare i kapitalförsäkringen eller i trusten.

7 §

Den *nya fjärde punkten* och ändringen i den *nya femte punkten* innebär att avdrag inte heller ska medges vare sig till någon som innehar sådana delägar rättigheter i företaget som ska likställas med andelsägare i företag enligt 57 kap. 2 § andra stycket eller 57 a kap. 2 § andra stycket eller till någon som är närstående till denne.

I det *nya andra stycket* jämföras fysiska personer som kontrollerar andelar i ett kapitalföretag genom kapitalförsäkring, trust eller liknande med andelsägare i företag i första punkten i första stycket. Dessutom anges att när en andel i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust så ska vad som sägs i första stycket 1 även gälla för vinstandelsränta som betalas till en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

10 §

Den *nya tredje punkten* och ändringen i den *nya fjärde punkten* i första stycket innebär att avdrag inte heller ska medges vare sig till någon som innehar sådana delägar rättigheter i företaget som ska likställas med andelsägare i företag enligt 57 kap. 2 § andra stycket eller till någon som är närstående till denne. I paragrafen har ett *nytt andra stycke* lagts till som innebär att ett företag på motsvarande sätt inte heller får dra av vinstandelsränta till någon som äger eller kontrollerar en andel i företaget om denna andel är en andel i ett kapitalföretag eller till någon som är likställd med andelsägare i företaget enligt 57 a kap. 2 § andra stycket. Avdragsbegränsningen gäller även om räntan betalas till någon närstående eller till någon som på annan grund har sådan intressegemenskap med företaget som anges i 14 kap. 20 §.

I det *nya tredje stycket* anges att när en andel i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust så ska vad som sägs i andra stycket 1 även gälla för vinstandelsränta som betalas till en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

37 kap.

27 §

I paragrafen har gjorts ett tillägg för att begränsningen av avdragsrätten för förluster inom den s.k. fällan vid fusion av fåmansföretag även ska gälla vid fusion av kapitalföretag.

38 a kap.

23 §

I paragrafen som är en upplysningsparagraf har lagts till en hänvisning om att regler avseende partiell fission av andelar i kapitalföretag finns i 57 a kap. 4–7, 13, 14, 17 och 19 §§.

41 kap.

4 §

I paragrafen har ett nytt *andra stycke* lagts till som innebär att utdelningar och kapitalvinster på delägarätter i ett kapitalföretag, eller i ett företag som har varit kapitalföretag eller därmed likställt företag, i viss utsträckning ska räknas till inkomstslaget tjänst. Med uttrycket ”har varit” och ”därmed likställt företag” avses t.ex. ett företag i 57 a kap. 3 § dvs. sådana företag där karenstiden enligt 57 a kap. 9 § har passerat men som på grund av en fysisk person eller närståendes innehav av andelar i andra kapitalföretag ”smittas” och blir andelar i kapitalföretag på denna grund.

42 kap.

3 §

I paragrafens *första stycke* har lagts till en hänvisning om var bestämmelser om kapitalvinster vid avyttring av kapitalförsäkringar i vissa fall samt om kapitalvinster och kapitalförluster avseende andelar i kapitalföretag återfinns.

15 a §

I paragrafens *andra stycke* har lagts till en ny strecksats innebärande att regeln om kvotering till fem sjättedelar vid utdelning och kapitalvinst inte ska gälla andelar i kapitalföretag.

15 b §

Paragrafen är ny. I paragrafens *första stycke* regleras situationen att en fysisk person kontrollerar kvalificerade andelar eller andelar i kapitalföretag genom en kapitalförsäkring, en trust eller liknande. I dessa fall ska utdelning och kapitalvinst på andelarna tas upp som om den fysiska personen hade ägt andelarna själv. Med kontroll av en andel avses t.ex. situationen att en fysisk person innehar en kapitalförsäkring och bland tillgångarna i försäkringen finns andelar i ett kapitalföretag. Beskattning vid utdelning och kapitalvinst på andelarna ska då ske som om den fysiska personen ägt andelarna direkt. Bestämmelsen omfattar dock inte situationen när t.ex. kapitalföretaget i sin tur äger ett kapitalföretag och det förstnämnda kapitalföretaget erhåller utdelning från det sistnämnda. Det är endast när utdelning betalas ut avseende andelar som kontrolleras via försäkringen eller trusten eller när ersättning

vid försäljning av dessa andelar betalas ut som beskattning ska ske av den fysiska personen.

I *andra stycket* regleras att bestämmelserna i första stycket ska tillämpas även i situationen där en fysisk person genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från en försäkring eller en trust.

44 kap.

1 §

Paragrafens *andra stycke* kompletteras med en hänvisning till 11 kap. 49 §.

22 f §

Paragrafen är ny. I paragrafen regleras situationen att en andel i ett handelsbolag som avses i 50 kap. 7 §, en kvalificerad andel eller en andel i ett kapitalföretag tas ut från en kapitalförsäkring och överförs till en fysisk person genom exempelvis återköp av kapitalförsäkringen. Den fysiska personen ska i dessa fall anses ha anskaffat andelarna för noll kronor. Bestämmelserna ska tillämpas på samma sätt oavsett om överföringen sker till en försäkringstagare eller till någon som genom förmånstagarförordnande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen.

40 §

I paragrafen införs en hänvisning till de nya bestämmelserna om beskattning av kapitalvinst vid avyttring av en kapitalförsäkring i vissa fall som införs i 11 kap. 49 §.

41 §

Paragrafen är ny. I paragrafen regleras situationen att en fysisk person kontrollerar andelar i ett handelsbolag genom en kapitalförsäkring, trust eller liknande som i sin tur äger en delägarrätt som skulle ha ansetts som en kvalificerad andel eller en andel i ett kapitalföretag om den ägts direkt av den fysiska personen. I en sådan situation ska kapitalvinst på andelen i handelsbolaget tas upp som om den fysiska personen i stället hade ägt andelen direkt. Med kontroll av en andel avses t.ex. situationen att en fysisk person innehar en kapitalförsäkring och bland tillgångarna i försäkringen finns sådana andelar i ett handelsbolag som avses i 50 kap. 7 §. Beskattning av kapitalvinsten ska då ske som om den fysiska person ägt andelarna direkt.

I *andra stycket* regleras att bestämmelserna i första stycket ska tillämpas även i situationen där en fysisk person genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från en försäkring eller en trust.

48 kap.

18 c §

Vid tillämpning av genomsnittsmetoden i 7 § ska andelar som är andelar i kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 § och som mottagits vid en partiell fission inte anses vara av samma slag och sort som andra andelar

i det övertagande företaget som andelsägaren i det överlåtande företaget innehar.

18 d §

I paragrafen föreskrivs att det ska beräknas ett tjänstebelopp för utdelning och ett tjänstebelopp för kapitalvinst vid en partiell fission om en andel i det överlåtande företaget är kvalificerad. Ändringen i *första stycket* innebär att reglerna även ska tillämpas för andelar i kapitalföretag. Vid tillämpning av andra stycket kommer tjänstebeloppet för utdelning inte att kunna minskas med något sparutrymme vad gäller andelar i kapitalföretag eftersom något sådant inte ska beräknas för sådana andelar.

18 e §

Ändringen i *första stycket* innebär att de särskilda reglerna för hur tjänstebelopp ska beräknas om andelen i det överlåtande företaget är särskilt kvalificerad även ska tillämpas för andelar som är andelar i kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 §.

48 a kap.

8 a §

I paragrafen görs ett tillägg om att det vid ett andelsbyte av en andel i ett kapitalföretag ska göras en beräkning av ett tjänstebelopp och ett kapitalbelopp.

8 c §

I paragrafens *första stycke* görs ett tillägg avseende andelsbyte av andelar som är andelar i kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 §. Hänsyn ska tas till utdelning och kapitalvinst som tagits upp efter det att tjänste- och kapitalbelopp beräknats vid andelsbytet.

9 §

I paragrafens *andra stycke* görs ett tillägg avseende andelar i ett kapitalföretag och hanteringen av kontant ersättning som utbetalas vid ett andelsbyte.

16 §

Vid tillämpning av genomsnittsmetoden i 48 kap. 7 § ska andelar som är andelar i kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 § och som mottagits vid ett andelsbyte inte anses vara av samma slag och sort som andra andelar i det köpande företaget som andelsägaren i det säljande företaget innehar.

50 kap.

7 §

I paragrafens *första stycke* har lagts till att vid en avyttring av en andel i ett handelsbolag som, direkt eller indirekt, äger en andel i ett kapitalföretag gäller att den del av vinsten som motsvarar delägarrättens marknadsvärde i förhållande till ersättningen för andelen i handelsbolaget ska tas upp i inkomstslaget tjänst. Av ett nytt *andra stycke* framgår att kontroll av sådana andelar i handelsbolag via en kapitalförsäkring, trust

eller liknande ska medföra att den fysiska personen ska beskattas som om denne var direktägare till den andelen i handelsbolaget. Vidare regleras i andra stycket att om andelen i handelsbolaget kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust gäller första stycket även för en fysisk person som genom en förmånsföretagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen.

51 kap.

7 §

I *första stycket* i *andra punkten* har lagts till att de särskilda reglerna i 6 § om möjligheten för överlåtaren att under vissa förutsättningar redovisa resultatet i handelsbolaget som avser tiden före avyttringen eller före tillträdesdagen inte ska gälla om handelsbolaget äger andelar som om de hade ägts direkt av överlåtaren skulle ha varit andelar i kapitalföretag.

56 kap.

6 §

I paragrafens *andra stycke* har lagts till att som delägare i fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag ska vid tillämpning av 57 kap. avses även den som kontrollerar andelar i fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag via ägande av en kapitalförsäkring, trust eller liknande. Med kontroll av en andel avses t.ex. situationen att en fysisk person innehar en kapitalförsäkring och bland tillgångarna i försäkringen finns kvalificerade andelar i ett fåmansföretag. Beskattning ska då ske som om den fysiska personen ägt andelarna direkt. Bestämmelsen omfattar dock inte situationen när t.ex. fåmansföretaget i sin tur äger ett fåmansföretag och det förstnämnda fåmansföretaget erhåller utdelning från det sistnämnda. Om andelar i ett fåmansföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust ska bestämmelser om delägare i fåmansföretag tillämpas på en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten.

8 §

I paragrafen, som är en upplysningsparagraf, har i en *ny andra strecksats* en hänvisning till 11 kap. 49 § och 44 kap. 22 f § lagts till. I *fjärde strecksatsen* har lagts till att särskilda bestämmelser om fåmansföretag och deras delägare även finns i 23 kap. 11 §. I den *nya elfte strecksatsen* har hänvisningar till numera upphävda bestämmelser tagits bort.

57 kap.

2 §

I paragrafens *första stycke* har lagts till att utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar ska i den omfattning som anges i 20–24 a §§ tas upp i inkomstslaget tjänst i stället för i inkomstslaget kapital. Tillägget avser en inte tidigare iakttagen rättelse.

5 §

Paragrafens tredje stycke flyttas till första stycket i en ny paragraf, 5 a §.

5 a §

Paragrafen är ny. Första stycket motsvarar det tidigare tredje stycket i 5 §. I andra stycket regleras att bedömning av om ett ägande är utomstående ska göras med bortseende av reglerna i 57 a kap. Det innebär t.ex. att om andelar i ett kapitalföretag hade varit kvalificerade andelar om inte reglerna i 57 a kap. hade varit tillämpliga så ska utomståenderegeln inte tillämpas.

20 §

I ett nytt *andra stycke* anges att reglerna i det nya 57 a kap. ska ha företräde framför reglerna om andelar i fåmansföretag vid beskattning av utdelning. Det ska dock inte gälla för särskild kvalificerade andelar enligt 7–7 b §§ så länge det finns tjänstebelopp från andelsbyte eller partiell fission kvar att beskatta. Först därefter ska reglerna i 57 a kap. få företräde framför reglerna i 57 kap.

21 §

I ett nytt *andra stycke* anges att reglerna i det nya 57 a kap. ska ha företräde framför reglerna om andelar i fåmansföretag vid beskattning av kapitalvinst. Det ska dock inte gälla för särskild kvalificerade andelar enligt 7–7 b § så länge det finns tjänstebelopp från andelsbyte eller partiell fission kvar att beskatta.

57 a kap.

I detta kapitel, som är nytt, föreslås skatteregler för andelar i kapitalföretag. Det nya kapitlet är till sin struktur och systematik uppbyggt i huvudsak på samma sätt som 57 kap.

1 §

Paragrafen upplyser om kapitlets innehåll.

2 §

I paragrafen finns huvudreglerna för beskattning av utdelning och kapitalvinst på andelar i kapitalföretag. Bestämmelserna i *första* och *andra styckena* motsvarar bestämmelserna i 57 kap. 2 § som gäller kvalificerade andelar i fåmansföretag. I *tredje stycket* regleras beskattningen när en fysisk person kontrollerar en andel i ett kapitalföretag via en kapitalförsäkring, trust eller liknande. När ett sådant ägande föreligger ska den fysiska personen beskattas som om den fysiska personen ägt andelen i kapitalföretaget direkt. Med kontroll av en andel avses t.ex. situationen att en fysisk person innehar en kapitalförsäkring och bland tillgångarna i försäkringen finns andelar i ett kapitalföretag. Även då ska beskattning ske som om den fysiska personen ägt andelarna direkt. Bestämmelsen omfattar dock inte situationen när t.ex. kapitalföretaget i sin tur äger ett kapitalföretag och det förstnämnda kapitalföretaget erhåller utdelning från det sistnämnda.

Beskattning ska ske för det beskattningsår när beslut om utdelning fattas i kapitalföretaget. Beskattning av kapitalvinst ska ske för det beskattningsår när försäkringsbolaget avyttrar andelen i kapitalföretaget. Vidare regleras fallet när en juridisk person kontrollerar en andel i ett kapitalföretag genom en kapitalförsäkring eller en trust och en fysisk

person genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten. Den fysiska personen ska då omfattas av reglerna i 57 a kap.

3 §

I *första stycket* regleras det förhållandet att andelar i ett företag som har varit ett kapitalföretag ska anses utgöra andelar i ett kapitalföretag för det fall att andelsägaren eller dennes närstående äger eller kontrollerar andelar i ett annat kapitalföretag. Detsamma gäller om företaget i sin tur, direkt eller indirekt, äger andelar i ett företag som har varit ett kapitalföretag.

I *andra stycket* regleras fallet när en juridisk person kontrollerar en andel i ett företag som har varit ett kapitalföretag eller som i sin tur har varit ett kapitalföretag genom en kapitalförsäkring eller en trust. Om en fysisk person i ett sådant fall genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning som utfaller från försäkringen eller trusten omfattas dessa av reglerna i 57 a kap.

I *tredje stycket* regleras att även optioner och förpliktelser ska likställas med andelar som avser andelar i kapitalföretag

4 §

Paragrafen motsvarar 57 kap. 7 § första och tredje styckena avseende särskilt kvalificerade andelar. *Första stycket* innebär dels att mottagna andelar vid ett andelsbyte ska anses utgöra andelar i ett kapitalföretag, dels att en mottagen andel vid en partiell fission ska anses vara en andel i ett kapitalföretag om mottagaren omedelbart före den partiella fissionen äger en andel i det överlåtande företaget och den andelen utgjorde en andel i ett kapitalföretag. *Andra stycket* innebär att även optioner och förpliktelser avseende andelar i kapitalföretag vid tillämpning av första stycket, 5 eller 6 § ska vara andelar i kapitalföretag.

Någon motsvarighet till 57 kap. 7 § andra stycket behövs inte vad gäller kapitalföretag eftersom alla andelar utgör andelar i ett kapitalföretag om företaget uppfyller definitionen av kapitalföretag i 6 eller 7 §.

5 §

Paragrafen motsvarar 57 kap. 7 a § avseende särskilt kvalificerade andelar. Avsikten med bestämmelsen är att regeln i 4 § inte ska kunna kringgås genom en intern överlåtelse av andelarna.

6 §

Paragrafen motsvarar 57 kap. 7 b § avseende särskilt kvalificerade andelar. *Första stycket* innebär att andelar i kapitalföretag enligt 4 eller 5 § fortsätter att vara sådana andelar även om andelarna övergår till någon annan genom arv, testamente, gåva eller bodelning. Detta gäller dock inte om mottagaren är en juridisk person eller ett svenskt handelsbolag. Då gäller i stället 17 § som innebär att andelen ska anses ha avyttrats för marknadsvärdet. En andel ska också vara en andel i ett kapitalföretag om andelen har förvärvats med stöd av en andel i ett kapitalföretag. Exempel på detta är förvärv genom nyemission. I *andra stycket* tydliggörs vad som gäller enligt 5 § vid en intern avyttring av

andelar som erhållits genom ett benefikt fång och som anses som andelar i ett kapitalföretag enligt första stycket. *Tredje stycket* reglerar det sällsynta fallet att en andel som är att anse som en andel i ett kapitalföretag på grund av en tidigare benefik överlåtelse på nytt överläts genom en benefik överlåtelse.

7 §

Paragrafen motsvarar 57 kap. 7 c § avseende särskilt kvalificerade andelar. I paragrafen regleras i *första stycket* vad som ska ske med tjänstebeloppet för utdelning vid partiella fissioner enligt 48 kap. 18 d § andra stycket och vid andelsbyte enligt 48 a kap. 8 b § första stycket vid en sådan intern avyttring som avses i 5 §. Tjänstebeloppen ska i sådana fall minskas med utdelning som tagits upp i inkomstslaget tjänst och fördelas på mottagarens andelar i det aktiebolag eller den ekonomiska förening som direkt eller indirekt förvärvat andelarna. Enligt *andra stycket* ska tjänstebeloppet för kapitalvinst vid partiell fission enligt 48 kap. 18 d § tredje stycket och vid andelsbyten enligt 48 a kap. 8 b § andra stycket minskas med kapitalvinst som tagits upp i inkomstslaget tjänst och fördelas på mottagarens andelar i det aktiebolag eller den ekonomiska förening som direkt eller indirekt förvärvat andelarna.

8 §

Paragrafen innehåller en definition av kapitalföretag. Av *första stycket* framgår att det ska vara fråga om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som har rätt till en särskild vinstandel när en riskkapitalfond avyttrar ett portföljföretag. Om ett annat företag än ett aktiebolag eller en ekonomisk förening har rätt till den särskilda vinstandelen avses med kapitalföretag även ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som, direkt eller indirekt, äger en andel i det företaget. Även utländska motsvarigheter omfattas av definitionen (2 kap. 2 § första stycket). *Andra stycket* innebär att ett kapitalföretag fortsätter att vara ett kapitalföretag under tio beskattningsår efter det att rätten till särskild vinstandel har upphört. Av 3, 4, 5 eller 6 § framgår det att andelar i vissa situationer kan anses som andelar i ett kapitalföretag även om företaget inte är ett kapitalföretag.

9 §

Första stycket innebär att även ett företag som, direkt eller indirekt, äger ett kapitalföretag är ett kapitalföretag.

I *andra stycket* regleras att ett aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknadsplats utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och privatbostadsföretag aldrig kan vara ett kapitalföretag (jfr 56 kap. 3 §). Detta innebär dock inte att andelar i ett sådant aktiebolag inte kan vara andelar i ett kapitalföretag enligt 3, 4, 5 eller 6 §.

10 §

Paragrafen innehåller en definition av riskkapitalfond och av portföljföretag. Enligt *första stycket* ska en riskkapitalfond vara ett företag eller ett enkelt bolag. I ett enkelt bolag tar bolagsmännen upp inkomsterna. En riskkapitalfonds verksamhet ska huvudsakligen, dvs. till

mer än 75 procent, bestå i att direkt eller indirekt förvärva, förvalta och avyttra portfölj företag.

Av *andra stycket* framgår att ett portfölj företag ska vara ett företag vars aktier inte är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Innehavet i portfölj företaget ska någon gång under innehavstiden ha uppgått till minst 50 procent av kapitalet eller rösterna. För det fallet att portfölj företaget ägs av flera riskkapitalfonder och deras ägande uppgår till minst 50 procent tillsammans ska portfölj företaget enligt *tredje stycket* för var och en av riskkapitalfonderna anses vara ett sådant företag.

11 §

Paragrafen innehåller en definition av rätt till särskild vinstandel. Rätt till särskild vinstandel ska anses föreligga när en andelsinnehavares rätt till del av den vinst som uppkommer när ett portfölj företag avyttras, i förhållande till det direkta eller indirekta innehavet i företaget, överstiger den rätt som en övervägande del av de övriga andelsinnehavarna erhåller. I förhållande till särskild vinstandel som erhålls vid en riskkapitalfonds avyttring av ett portfölj företag innebär lokutionen ”indirekta innehavet i företaget” att inte bara ett kapitalföretags direkta investering i portfölj företaget ska beaktas utan även företagets investeringar i fonden som är hänförliga till fondens investering i portfölj företaget.

Hur bedömningen ska göras kan åskådliggöras genom följande exempel. Kapitalföretaget A har investerat direkt i portfölj företaget B med 100 samt har förvärvat andelar i riskkapitalfonden för 1 000. Portfölj företaget B utgör 10 procent av fondens totala innehav. Av de satsade 1 000 som A satsat i fonden är alltså 100 hänförligt till portfölj företaget B. Med hänsyn till såväl det direkta ägandet i portfölj företaget B som innehavet via fonden äger A två procent av kapitalet i B. Om A har rätt till mer än två procent av vinsten när B avyttras ska A beskattas enligt reglerna för andelar i kapitalföretag.

Även en rätt till ett portfölj företags vinst som kan föreligga under innehavstiden ska beaktas vid bedömningen om en rätt till särskild vinstandel föreligger. Det är fråga om en rätt som på motsvarande sätt inte fördelas i proportion till andelsinnehavet. Som exempel på detta kan nämnas utdelning från portfölj företaget som vid vidareutdelning från fonden genom differentierad utdelning på grund av skilda aktieslag kan liknas vid särskild vinstandel till ett kapitalföretag. En sådan utdelning ska då räknas som en del av avkastningen när portfölj företaget avyttras.

I *andra stycket* regleras att vid bedömning av storleken på innehavet i företaget ska omkostnadsbelopp (dvs. anskaffningsutgift och tillskott) samt lånefordringar beaktas.

12 §

I paragrafen regleras i vilken omfattning utdelning ska beskattas i inkomstslaget tjänst respektive inkomstslaget kapital. Utdelning på andelar i kapitalföretag ska enligt *första stycket* tas upp i inkomstslaget tjänst. Om andelen även är särskilt kvalificerad enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b § ska utdelning dock inte tas upp enligt detta kapitel. Först när den särskilda kvalifikationen uppför sker beskattning enligt detta kapitel. Att

denna utdelning i stället ska beskattas enligt 57 kap. framgår av 57 kap. 20 §. Beskattning i inkomstslaget tjänst ska dock enligt *andra stycket* inte ske högre än till ett belopp som motsvarar 90 inkomstbasbelopp för beskattningsåret. Vid tillämpning av takbeloppet beaktas om närstående tagit upp utdelning från företaget i inkomstslaget tjänst. Utdelning som överskrider takbeloppet beskattas som inkomst av kapital till 30 procent.

Av *tredje stycket* framgår att vid tillämpning av takbeloppet ska även beaktas belopp som närstående som är eller har varit bosatt i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och där tagit upp utdelningen, ska även detta belopp beaktas om beskattningen motsvarar den beskattning som skulle ha skett om den närstående varit bosatt i Sverige. Att beskattningen ska motsvara den beskattning som skulle ha skett i Sverige innebär att den ska ha skett enligt den skattesats som gäller i inkomstslaget tjänst.

Bestämmelsen motsvarar till viss del 57 kap. 20 och 20 a §§ för kvalificerade andelar.

13 §

Första stycket reglerar beskattningen av utdelning på en andel som mottagits vid ett tidigare andelsbyte och som är en andel i ett kapitalföretag enbart på den grund att den andel som initialt byttes var en andel i ett kapitalföretag. När utdelning har beskattats i tjänst upp till det belopp som fastställdes vid andelsbytet ska utdelning därefter beskattas i inkomstslaget kapital.

I *andra stycket* finns en särskild bestämmelse för det speciella fallet att utdelning beräknas för andelar i ett företag som varit överlåtande företag vid en partiell fission och andelarna före den senaste partiella fissionen mottagits vid ett andelsbyte. Andelarna kan då vara andelar i ett kapitalföretag för vilket det har beräknats ett tjänstebelopp vid andelsbytet. Detta tjänstebelopp ska fördelas mellan de vid den partiella fissionen mottagna andelarna och andelarna i det överlåtande företaget. För sådana fall ska endast utdelning som erhållits efter den partiella fissionen beaktas när beräkningen görs enligt första stycket.

Bestämmelsen är en motsvarighet till den i 57 kap. 20 c § för kvalificerade andelar.

14 §

Paragrafen motsvarar 13 § men gäller för andel till vilken hör ett tjänstebelopp för utdelning vid partiell fission. I *första stycket* anges att utdelning inte längre ska tas upp i inkomstslaget tjänst när ett belopp lika med tjänstebeloppet tagits upp i inkomstslaget tjänst. En ackumulerad beräkning får ske av de utdelningar som tagits upp i inkomstslaget tjänst för att avgöra när tjänstebeloppet för utdelning uppnåtts. När taket för tjänstebeloppet uppnåtts anses andelen inte längre vara en andel i ett kapitalföretag.

I *andra stycket* finns liksom i 13 § en särskild bestämmelse för det speciella fallet att utdelning beräknas för andelar i ett företag som varit överlåtande företag vid en partiell fission. I det här avsedda fallet har andelarna före den senaste partiella fissionen mottagits vid en tidigare partiell fission. Andelarna kan då vara andelar i kapitalföretag för vilket det har ett tjänstebelopp för utdelning vid den partiella fissionen. Detta

tjänstebelopp ska fördelas mellan de vid den senast aktuella partiella fissionen mottagna andelarna och andelarna i det överlåtande företaget. För sådana fall ska endast utdelning som erhållits efter den senaste partiella fissionen beaktas när beräkningen görs enligt första stycket.

Bestämmelsen är en motsvarighet till den i 57 kap. 20 d § för kvalificerade andelar.

15 §

I paragrafen regleras i vilken omfattning kapitalvinst ska beskattas i inkomstslaget tjänst respektive inkomstslaget kapital. Om andelen även är särskilt kvalificerad enligt 57 kap. 7, 7 a eller 7 b § ska kapitalvinst dock inte tas upp enligt detta kapitel. Först när den särskilda kvalifikationen uppför sker beskattning enligt detta kapitel. Att denna vinst i stället ska beskattas enligt 57 kap. framgår av 57 kap. 21 §. Kapitalvinst ska enligt *första stycket* tas i inkomstslaget tjänst. Enligt *andra stycket* ska dock beskattning i inkomstslaget tjänst inte ske högre än till ett belopp som motsvarar 100 inkomstbasbelopp för avyttringsåret. Detta beloppstak gäller totalt sett för alla försäljningar inom en närstående krets under en femårsperiod avseende andelar i samma kapitalföretag. Det är avyttringsårets inkomstbasbelopp som ska ligga till grund för beräkningen. Inkomstbasbeloppet höjs regelmässigt från år till år. Därigenom ökar också beloppstaket för inkomstbasbeloppsregelns tillämpning. Om flera personer inom närstående kretsen i stället säljer andelar under samma beskattningsår ska den i inkomstslaget tjänst beskattade kapitalvinsten dock proportioneras dem emellan.

I *tredje stycket* har tagits in en bestämmelse som även den har en motsvarighet i reglerna för kvalificerade andelar. Bestämmelsen innebär att om en närstående är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och där, men inte i Sverige, blivit beskattad för vinst vid försäljning av andelar i kapitalföretag ska även den beskattningen kunna beaktas enligt 100-basbeloppsregeln. Som förutsättning ska dock gälla att beskattningen i den andra staten motsvarar den som skulle ha skett i Sverige om personen i fråga varit bosatt i Sverige. Att beskattningen ska motsvara den beskattning som skulle ha skett i Sverige innebär att den ska ha skett enligt den skattesats som gäller i inkomstslaget tjänst.

Bestämmelsen motsvarar till viss del 57 kap. 21 och 22 §§ för kvalificerade andelar.

16 §

Av paragrafen framgår att bestämmelserna om skalbolag avseende fysiska personers avyttringar av andelar i 49 a kap. ska ha företräde framför bestämmelserna om andelar i kapitalföretag.

Bestämmelsen är en motsvarighet till den i 57 kap. 23 § för kvalificerade andelar.

17 §

Paragrafen är en motsvarighet till bestämmelsen i 57 kap. 23 a § avseende kvalificerade andelar och innebär att en andel ska anses avyttrad för marknadsvärdet när en tillbytt andel vid andelsbyte eller

mottagen andel vid partiell fission genom gåva eller testamente övergår till en juridisk person eller ett svenskt handelsbolag.

18 §

I *första stycket* regleras beskattningen av kapitalvinst på en andel som mottagits vid ett tidigare andelsbyte och som är en andel i ett kapitalföretag enbart på den grunden att den andel som initialt byttes var en andel i ett kapitalföretag. När kapitalvinst har beskattats i tjänst upp till det belopp som fastställdes vid andelsbytet ska inget ytterligare belopp avseende varken utdelning eller kapitalvinst redovisas i inkomstslaget tjänst.

I *andra stycket* finns en särskild bestämmelse för hur utdelning ska beaktas i ett speciellt fall. Situationen beskrivs i kommentaren till 13 § andra stycket. En hänvisning görs i *tredje stycket* till att bestämmelser om fördelning mellan inkomstlagen tjänst och kapital av ersättning i pengar vid andelsbyten finns i 48 a kap. 9 §.

Bestämmelsen är en motsvarighet till den i 57 kap. 24 § för kvalificerade andelar.

19 §

Paragrafen motsvarar 18 § första och andra styckena men gäller för en andel till vilken det hör ett tjänstebelopp för kapitalvinst vid partiell fission.

Bestämmelsen är en motsvarighet till den i 57 kap. 24 a § för kvalificerade andelar.

20 §

Bestämmelsen är av upplysningskaraktär och innehåller hänvisningar till andra bestämmelser avseende andelar i kapitalföretag.

59 kap.

4 §

Ett tillägg görs i paragrafens *andra stycke* innebärande att det tjänstebeskatade beloppet vid utdelning eller kapitalvinst vid avyttring av andelar i kapitalföretag inte ska medräknas som avdragsgrundande inkomst vid beräkning av avdrag för pensionssparande. Detsamma ska gälla för det tjänstebeskatade beloppet avseende kapitalvinst vid avyttring av en kapitalförsäkring där tillgångarna i försäkringen består av andelar som är sådana andelar i ett handelsbolag som avses i 50 kap. 7 §, kvalificerade andelar eller andelar i ett kapitalföretag.

10 §

Ett tillägg görs i paragrafens *andra stycke* innebärande att Skatteverket får meddela dispens för pensionssparavdrag när näringsverksamheten upphört och avdraget beräknas på utdelning eller kapitalvinst vid avyttring av andelar i kapitalföretag.

15 §

I paragrafens *första stycke* görs ett tillägg att det pensionssparavdrag som beräknats på utdelning och kapitalvinst på andelar i kapitalföretag i första hand ska dras av som allmänt avdrag och därefter i inkomstslaget kapital.

63 kap.

5 §

I *andra stycket* görs ett tillägg att den inkomst som ska tas upp i tjänst med anledning av utdelning och kapitalvinst på andelar i kapitalföretag, samt kapitalvinst vid avyttring av en kapitalförsäkring där tillgångarna i försäkringen består av andelar som är sådana andelar i ett handelsbolag som avses i 50 kap. 7 §, kvalificerade andelar eller andelar i ett kapitalföretag, inte ska påverka beräkningen av grundavdraget. På motsvarande sätt ska inte heller en dispens som medgivits och som grundar sig på tjänstebeskattat belopp vid utdelning eller kapitalvinst vid avyttring av andelar i kapitalföretag påverka det allmänna avdraget.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2013 och tillämpas på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2012.

Av punkten 2 framgår att vid bedömningen om ett företag är ett portföljföretag enligt 57 a kap. 10 § andra stycket ska endast beaktas storleken på fondens innehav i företaget efter ikraftträdandet. Genom övergångsregeln undviks retroaktiv tillämpning av reglerna.

9.2 Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

2 kap.

23 §

På utdelning och kapitalvinst som beskattas enligt 57 a kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, ska det, i likhet med vad som gäller avseende kvalificerade andelar, inte betalas några arbetsgivaravgifter. Vidare ändras hänvisningen till 49 kap. 16 § IL till 48 a kap. 9 § IL eftersom 49 kap. 16 § IL är upphävd (SFS 2002:1143) och motsvarande bestämmelse numera återfinns i 48 a kap. 9 § IL.

23 a §

Paragrafen är ny och innebär att några arbetsgivaravgifter inte ska betalas på kapitalvinst vid avyttring av en kapitalförsäkring som enligt 11 kap. 49 § IL beskattas som inkomst av tjänst.

9.3 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

24 kap.

4 §

Den *nya fjärde punkten* innebär att ett kapitalföretag – om skyldighet att lämna kontrolluppgift föreligger – i kontrolluppgiften ska ange om den person som kontrolluppgiften avser är delägare i företaget.

30 kap.

1 §

Tillägget i *andra punkten* innebär att skyldighet att lämna en inkomstdeklaration uppkommer om en fysisk person erhåller en intäkt som ska beskattas i inkomstlaget tjänst enligt 57 a kap. inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

31 kap.

1 §

Paragrafen anpassas till det ändrade och nya innehållet i kapitlet.

22 §

Ändringen i *första stycket* innebär att den uppgiftsskyldighet som gäller för särskilt kvalificerade andelar även ska gälla för andelar som är att jämföra med andelar i kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 § IL.

24 §

Ändringen i *första stycket* innebär att den uppgiftsskyldighet som gäller vid benefika förvärv av särskilt kvalificerade andelar även ska gälla avseende benefika förvärv av andelar som är att jämföra med andelar i kapitalföretag enligt 57 a kap. 4, 5 eller 6 § IL.

27 a §

Paragrafen, som är ny, har utformats med 31 kap. 27 § första stycket som förebild och reglerar vilka uppgifter som ett kapitalföretag ska lämna om fysiska personer som äger andelar i företaget.

28 §

Ändringarna innebär att den skyldighet som gäller för fåmansföretag att till Skatteverket lämna dels en förteckning över förbjudna lån och säkerheter enligt 21 kap. 10 § aktiebolagslagen (2005:551), dels en förteckning över utbetald vinstandelsränta även ska omfatta kapitalföretag.

29 §

Ändringen i *första stycket* innebär att delägare i kapitalföretag ska lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa reglerna i 57 a kap IL. Genom det nya *andra stycket* omfattar uppgiftsskyldigheten även fysiska personer som kontrollerar en andel i ett kapitalföretag. Med delägare i fåmansföretag avses enligt 56 kap. 6 § tredje stycket IL även en fysisk person som kontrollerar en andel i ett fåmansföretag. För vad som avses med kontrollerar, se vidare avsnitt 5.

Enligt *nya tredje stycket* gäller skyldigheten för fem beskattningsår efter det att företaget har upphört att vara ett fåmansföretag eller ett kapitalföretag.

29 a §

Paragrafen är ny. Om en andel i ett fåmansföretag eller en andel i ett kapitalföretag kontrolleras av en juridisk person genom en kapitalförsäkring eller en trust ska en fysisk person som genom förmånstagarförordnande eller liknande har rätt till ersättning från

kapitalförsäkringen eller trusten lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa bestämmelserna om utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar eller på andelar i kapitalföretag.

Enligt *andra stycket* gäller skyldigheten för fem beskattningsår efter det att företaget har upphört att vara ett fåmansföretag eller ett kapitalföretag.

35 §

Paragrafen är ny. Den innebär att en fysisk person som avyttrar en kapitalförsäkring som innehåller sådana andelar i handelsbolag som avses i 50 kap. 7 § IL, kvalificerade andelar och andelar i kapitalföretag ska lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna tillämpa bestämmelserna om kapitalvinst vid avyttring av en kapitalförsäkring enligt 11 kap. 49 § IL.

34 kap.

4 § och rubriken till 4 §

Genom ändringen i *första stycket* åläggs kapitalföretag att till delägare i företaget lämna alla uppgifter dessa behöver för att kunna beräkna sina intäkter från företaget. Enligt det *nya andra stycket* gäller uppgiftsskyldigheten även avseende fysiska personer som kontrollerar en andel i företaget. Med delägare i fåmansföretag avses enligt 56 kap. 6 § tredje stycket IL en fysisk person som kontrollerar en andel i ett fåmansföretag. För vad som avses med kontrollerar, se vidare avsnitt 5.

9.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

7 §

Ändringen i *tredje stycket* innebär att andelar i kapitalföretag i likhet med kvalificerade andelar inte är investeringstillgångar. I likhet med kvalificerade andelar omfattas heller inte andelar i kapitalföretag av schablonbeskattningen inom ramen för investeringssparkonto, 42 kap. 38 och 42 §§ IL. Vad som utgör en andel i ett kapitalföretag framgår av 57 a kap. IL.